

EEN IDIOGRAFISCHE KIJK OP IDENTITEIT EN DEPRESSIEKLACHTEN BIJ ADOLESCENTEN

EEN MIXED METHODS MULTIPLE-CASE STUDIE

Aantal woorden: 19.456

Lune Imaani Quintens

Studentennummer: 01807677

Promotor: Melissa De Smet

Begeleidster: Melissa De Smet

Masterproef voorgelegd voor het behalen van de graad Master of Science in de psychologie in de richting Klinische psychologie

Academiejaar: 2022-2023

Woord Vooraf

In dit woord vooraf wil ik graag een aantal personen bedanken, die hebben geholpen met deze masterproef te realiseren. Ten eerste wil ik de participanten bedanken die hebben deelgenomen aan deze studie. Hun medewerking leverde interessante inzichten op en maakt de uitvoering van dit onderzoek mogelijk. Daarnaast bedank ik graag mijn promotor en begeleidster Dr. Melissa De Smet voor de kans om mij in dit onderwerp te verdiepen en voor de constructieve feedback doorheen het proces om deze masterproef tot stand te brengen. Verder ben ik prof. Dr. Yves Rosseel dankbaar voor het begeleiden in de descriptieve analyse van de data. Ook wil ik prof. Dr. Joran Jongerling bedanken voor het samen uitzoeken van de geschikte statistische methode om mijn onderzoeksvraag te beantwoorden en het begeleiden in het uitvoeren hiervan. Mijn onderzoek zou verder onmogelijk geweest zijn zonder de hulp van Dries Debeer, die geholpen heeft met het verfijnen en nakijken van mijn statistische analyses. Een hartelijk woord van dank gaat uit naar mijn ouders, broers en zussen voor hun onvoorwaardelijke steun. Luc Quintens, Lieve Verbeeck, Kayo Quintens en Yoni Quintens waren van onschatbare hulp met het herhaaldelijk nalezen en verbeteren van mijn thesis. Graag bedank ik mijn vrienden Nina Adabunu, Judith De Beule, Alice Verplancke, Selena Vandecaveye, Anna De Meutter en Jozefien Deygers voor hun steun, gezelschap tijdens nodige pauzes en bemoedigende woorden. Tot slot wil ik mijn vriend Luis Verlinde bedanken voor de aanmoedigende peptalks en onvoorwaardelijke steun doorheen mijn hele opleiding Klinische psychologie.

Abstract

Inleiding. Depressie, zelfwaarde en identiteit fluctueren van dag tot dag en moment tot moment in de adolescentie, de wijze waarop en de mate waarin ze samenhangen is sterk individueel bepaald. Dit aspect wordt onderbelicht in onderzoek anno 2023. Doordat het meeste onderzoek nomothetisch van aard is, ontbreekt een correcte vertaling voor therapeuten in de klinische praktijk, net vanwege het probleem van non-ergodiciteit. Het gebruik van een idiografisch perspectief zou een oplossing kunnen bieden om de individuele dynamische relatie tussen identiteit, zelfwaarde en depressie te onderzoeken en op die manier handvatten te leveren aan de klinische praktijk. In idiografisch onderzoek zijn zowel kwalitatieve data als experience sampling data twee belangrijke vormen van data om de individuele schommelingen in het dagelijks leven en de subjectieve context waarin deze plaatsvinden, te kunnen onderzoeken. **Methode.** Dit onderzoek spitst zich toe op de combinatie van kwalitatieve data en experience sampling data bij vier individuele cases. De onderzoeksvragen bij deze mixed methoden multiple casestudie waren gericht op het exploratief onderzoeken van de individuele dynamische samenhang tussen identiteit, zelfwaarde en depressie. Deze idiografische samenhang werd onderzocht met behulp van een descriptieve analyse en statistische analyse van de dagboekdata. Bovendien werd de ervaring van, en het belang in de identiteitsbeleving van de vier jongeren in kaart gebracht met behulp van thematische analyse van de kwalitatieve data. **Resultaten.** We stelden vast dat zowel de idiografische netwerken als de verhalen van de jongeren veel heterogeniteit bevatten. De onderlinge samenhang tussen identiteit, zelfwaarde en depressie werd bovendien niet bij iedereen teruggevonden in de netwerken. Daarnaast varieerden de thema's aanzienlijk waarover de participanten spraken. Toch konden er vier gezamenlijke thema's onderscheiden worden in de subjectieve verhalen: 1) nood aan spreken over emoties; 2) onbegrip voor ervaren problemen; 3) opkomen voor zichzelf en 4) een laag zelfbeeld hebben. Echter mogen er geen overhaaste conclusies getrokken worden op basis van deze thema's omwille van de uniciteit in betekenis. Ten slotte konden de individuele netwerken aangevuld worden met de subjectieve ervaringen van de participanten om een meer omvattend beeld te krijgen. **Discussie.** We beargumenteren dat net omwille van de gevonden heterogeniteit, het noodzakelijk is dat de netwerken zo uitgebreid en genuanceerd mogelijk geformuleerd worden om de klinische praktijk te kunnen ondersteunen. Om hieraan te voldoen, schuiven we als oplossing het includeren van kwalitatieve data in dagboekstudies naar voren.

Inhoudsopgave

DEPRESSIEKLACHTEN & IDENTITEIT IN DE ADOLESCENTIE	1
VERWARRING INHERENT AAN HET CONCEPT IDENTITEIT.	2
IDENTITEITSONTWIKKELING: VAN DE STADIA VAN ERIKSON TOT COMPLEXE DYNAMISCHE SYSTEMEN.	3
EEN NIEUWE KIJK OP IDENTITEIT EN DEPRESSIE IN DE ADOLESCENTIE: BELANG IDIOGRAFISCHE EN DYNAMISCHE SAMENHANG.	5
Een Nieuwe Kijk impliceert een Nieuwe Methode.	7
PROBLEEMSTELLING EN ONDERZOEKSVRAGEN	8
METHODE	9
DESIGN	9
SETTING	9
DEELNEMERS	9
PROCEDURE	11
MEETINSTRUMENTEN	12
DAGBOEK MICROVRAGENLIJSTEN.	12
INTERVIEWS.	12
Pre-interviews	12
Postinterview.	13
DATA-ANALYSE	13
STATISTISCHE ANALYSE: GRAPHICALVAR	13
KWALITATIEVE ANALYSE: DATA-GEDREVEN THEMATISCHE ANALYSE	14
De zes fasen van Thematische Analyse (Braun & Clarke, 2006)	14
BETROUWBAARHEID EN VALIDITEIT VAN KWANTITATIEVE EN KWALITATIEVE DATA	15
ETHIEK	16
RESULTATEN	16
JAN	16
DESCRIPTIEVE RESULTATEN	16
NETWERKRESULTATEN	17
KWALITATIEVE DAGBOEK RESULTATEN	19
KWALITATIEVE INTERVIEW RESULTATEN.	20
INTEGRATIE	22
ELLA	23

DESCRIPTIEVE RESULTATEN	23
NETWERKRESULTATEN	23
KWALITATIEVE DAGBOEK RESULTATEN	25
KWALITATIEVE INTERVIEW RESULTATEN	26
INTEGRATIE	29
SAM	29
DESCRIPTIEVE RESULTATEN	29
NETWERKRESULTATEN	30
KWALITATIEVE DAGBOEK RESULTATEN	32
KWALITATIEVE INTERVIEW RESULTATEN	33
INTEGRATIE	35
KOBE	36
DESCRIPTIEVE RESULTATEN	36
NETWERKRESULTATEN	36
KWALITATIEVE DAGBOEK RESULTATEN	38
KWALITATIEVE INTERVIEW RESULTATEN	39
INTEGRATIE	41
DISCUSSIE	42
STERKTES, BEPERKINGEN EN IMPLICATIES	46
NIEUWE IDIOGRAFISCHE METHODE: EXPERIENCE SAMPLING	46
NIEUWE STATISTISCHE METHODE: GRAPHICALVAR	49
ALGEMENE CONCLUSIE	50
REFERENTIES	52
BIJLAGE 1	66
BIJLAGE 2	67
BIJLAGE 3	68
BIJLAGE 4	69

Depressieklachten & Identiteit in de Adolescentie

De adolescentie wordt gekenmerkt door grote veranderingen op fysiek, cognitief, emotioneel en sociaal vlak. Adolescenten ervaren meer dagelijkse obstakels, negatieve emoties en minder positieve emoties dan wanneer ze kind waren (Larson & Ham, 1993). Bovendien beleven adolescenten meer schommelingen in hun emoties (Maciejewski, van Lier, Branje, Meeus & Koot, 2015; Silk, Steinberg & Morris, 2003) waar ze zelfstandig mee om moeten leren gaan (Steinberg, 2008). Gegeven deze veranderingen wordt de vroege adolescentie gezien als een kritieke ontwikkelingsperiode voor het ontstaan van mentale problemen zoals depressie (Salk, Petersen, Abramson & Hyde, 2016). Dit weerspiegelt zich in een sterk stijgende incidentie van depressieve symptomen (Thapar, Collishaw, Pine & Thapar, 2012). De prevalentie van depressie tussen 10 en 14 jaar wordt 1,1% per jaar geschat en tussen 15 en 19 jaar 2,8% (WHO, 2021). Bij adolescenten staan verandering in eetlust, gewichtstoename of gewichtsverlies, slapeloosheid en verlies van energie op de voorgrond. Ondanks dat depressie een wereldwijd voorkomend probleem is (Rice et al., 2019), wordt het dikwijls niet (h)erkend bij adolescenten (Leaf et al., 1996). Mogelijke redenen hiervoor zijn de opvallende prikkelbaarheid, negatieve stemming en schommelende symptomen bij adolescenten (Birmaher et al., 2004). Een negatieve stemming bij adolescenten wordt immers dikwijls gezien als deel van normatieve stemmingswisselingen (Thapar et al., 2012). Toch is het cruciaal om depressie tijdig te herkennen, aangezien vroeg ontstane depressie gepaard gaat met hogere hervalcijfers en een grotere impact op het welbevinden, zoals tegelijk voorkomende stoornissen, suïcidepogingen, zelfverwonding en chronische depressie in de volwassenheid (Dunn & Goodyer, 2006; Thapar et al., 2012). De recente COVID-19 pandemie brengt deze vraag naar aandacht voor mentaal welzijn bij jongeren naar voren. Vele jongeren werden sinds de start van de pandemie geconfronteerd met meerdere, tegelijk voorkomende factoren die het risico op mentale gezondheidsproblemen vergroten zoals bijvoorbeeld een lage sociale support, eenzaamheid en veranderingen in het gebruik van sociale media (Rens, Smith, Nicaise, Lorant & Van den Broeck, 2021; Wade, Prime & Browne, 2020). Dit zorgde voor een drievoudige toename in mentale problemen bij jongeren in België (Rens et al., 2021).

De start van adolescentie gaat daarnaast gepaard met een piek in identiteitsverwarring (Erikson, 1968). Nieuw ontwikkelde cognitieve vaardigheden maken zelfreflectie mogelijk waardoor de identiteitskwesitie meer opvallend wordt (Fischer, 1980; Harter, 1999). Het laatste decennium wordt de dynamische aard van identiteitsverandering steeds meer onder de loep genomen, waarbij identiteitsvorming en identiteitsbehoud worden verondersteld te fluctueren van dag tot dag en moment tot moment (Becht, Nelemans, Branje, Volleberg & Meeus, 2021). Onderzoek heeft aangetoond dat de identiteitsverandering gerelateerd is aan depressie (Cast & Welch, 2015). Midden in de adolescentie zijn jongeren nog volop aan het worstelen met opvallende contradicties in zelfbeelden. Dit bewustzijn van tegengestelde zelfbeelden zorgt ervoor dat adolescenten kwetsbaar zijn voor verwarring, ellende en een verlaagde zelfwaarde (Fischer, 1980; Harter, 1999; Robins & Trzesniewski, 2005). Individuen met een lage zelfwaarde vertonen bovendien minder heldere en stabiele concepten rond wie en wat ze zijn (Campbell, 1990). Deze lagere zelfwaarde en minder helder zelfbeeld zorgen voor een verhoogde kwetsbaarheid voor depressie tijdens de identiteitsverwarringsfase (Steiger, Allemand, Robins & Fend, 2014; van Dijk, Branje

& Keijsers, 2020). In een postmoderne maatschappij is dit voornamelijk van belang, aangezien normen en structuren onstabiel en onzeker zijn en verlengde periodes van onderwijs karakteristiek zijn. Hierdoor wordt de periode van identiteitonzekerheid verlengd (Côté & Levine, 2016). Adolescenten krijgen bovendien te maken met een enorme reeks aan beschikbare opportuniteiten, waardoor het vormen van een identiteit gecompliceerder wordt (Schwartz, 2000). Een positieve identiteit vormen tijdens deze periode is dus cruciaal om negatieve gevolgen te voorkomen (Neff & McGehee, 2009).

Ondanks de brede consensus over de noodzaak aan meer begrip van identiteitsverandering en depressie bij adolescenten, is het onderzoeksveld hierover een relatief verwaarloosd gebied (Carter, 2017; Klimstra & Denissen, 2017; Kunnen, Ruiters, Jeronimus & Gaag, 2019; Vignoles et al., 2011). Daarom zal deze masterproef de samenhang in dagelijkse schommelingen in identiteit, zelfwaarde en depressieve klachten bij adolescenten in kaart brengen. Deze masterproef presenteert een mixed methoden multiple casestudie.

'Lach een jongere niet uit om zijn gemaaktheid, hij probeert alleen het ene na het andere gezicht uit, om zo zijn eigen gezicht te vinden' (Smith, 1931).

Verwarring Inherent aan het Concept Identiteit.

Terwijl de basis van het 'ik' gevormd wordt tijdens de kindertijd door interacties tussen zorgfiguren en kind, lijkt de adolescentie de periode te zijn, althans in hedendaagse en technologisch ontwikkelde westerse culturen, waar de adolescent geconfronteerd wordt met de taak van zelfdefinitie (Kroger, 2004). In het algemeen wordt identiteit gezien als de expliciete en impliciete antwoorden op de vraag "Wie ben je?". Verschillende onderzoeken gebruiken andere conceptualisaties om identiteit te vatten (Vignoles, Schwartz & Luyckx, 2011). Hierbij wordt het soms beschouwd als een bewuste of onbewuste subjectieve ervaring (Kroger, 2004). Algemeen wordt identiteit gezien als stabiel, het is echter ook kneedbaar. Het is persoonlijk en sociaal, bepaald door individuele disposities en situationele invloeden. Debatten die gericht zijn op het oplossen van deze tweedelige spanningen in identiteit, zijn onproductief aangezien identiteitsfenomenen niet of-of zijn, maar zich manifesteren in al die accenten (Vignoles et al., 2011). Hierdoor refereert identiteit op sommige momenten naar een structuur of bouwstenen, terwijl het op andere momenten een proces weerspiegelt (Kroger, 2004). Identiteit als een proces kan gemeten worden als de mate waarin men identificaties aangaat, andere identificaties verkent en de huidige identificaties heroverweegt. Het proces van identificatie is de mate waarin de adolescent sterke keuzes heeft gemaakt op verschillende inhoudsdomeinen, zoals bijvoorbeeld op studiegebied. Daarnaast is exploratie de mate waarin de adolescent reflecteert over diens identificaties door deze actief te exploreren. Ten slotte is heroverweging de bereidheid om huidige identificaties te verlaten om nieuwe te zoeken (Crocetti, Rubini & Meeus, 2008). Postmodernistische onderzoekers pleiten voor het bestaan van meerdere inhoudelijke identiteiten die zich voordoen in verschillende contexten

(Kroger, 2004), zoals het opdelen van identiteit in persoonlijke identiteiten (e.g. iemands identiteit als intelligent persoon; Hogg, 2006), rolidentiteiten (e.g. student zijn; McCall & Simmons, 1978) en sociale identiteiten (e.g. fan zijn van een sportteam; Carter, 2017). Dit zorgt voor verschillende definities, modellen en onderzoeksprojecten die de diverse aspecten van de verscheidene fenomenen van identiteit benadrukken (Vignoles et al., 2011).

De complexiteit in de conceptualisatie van identiteit maakt het een waardevol theoretisch construct voor onderzoek. Ook al kan de rijkheid aan conceptualisaties voor verwarring zorgen (Vignoles et al., 2011), ze weerspiegelen net wat inherent is aan identiteitsontwikkeling zelf: het heterogene en dynamische karakter. Daarom is het belangrijk om identiteit te onderzoeken op een manier dat recht doet aan de inherente kwaliteit van het concept (Lichtwarck-Aschoff, Geert, Bosma & Kunnen, 2008). Gezien de verschillende concepten en verondersteld verschillende rollen, hanteert deze masterproef de term identiteit om zo breed mogelijk iets te kunnen zeggen over identiteit als proces. Globale identiteit werd gekozen in navolging van het argument van Raskin (1984). Raskin (1984) stelde dat de keuze voor globale identiteit gerechtvaardigd is, wanneer het in verband met andere globale constructen bestudeerd wordt. In deze masterproef wordt immers de samenhang tussen identiteit, depressie en zelfwaarde onderzocht. Daarnaast werd niet gekozen voor de term 'zelfconcept' als synoniem van identiteit, vanwege de overlap met zelfwaarde. Zelfconcept houdt immers alle zelfbeschrijvingen in, dus ook de evaluatieve beschrijvingen over zichzelf (Sinha & Krueger, 1998). Bovendien wordt door Schwartz en collega's (2011) gesteld dat zelfconcept en identiteit twee afzonderlijke begrippen zijn die wederzijds verbonden zijn: Identificaties hebben een positief effect op het zelfconcept, omdat iemand zich daardoor een duidelijk beeld van zichzelf kan vormen. Omgekeerd kan dit helder zelfbeeld er ook voor zorgen dat iemand deze identificaties behoudt (Schwartz et al., 2011). In wat volgt, wordt een korte geschiedenis geschetst van de evolutie in het concept identiteit.

Identiteitsontwikkeling: van de Stadia van Erikson tot Complexe Dynamische Systemen.

Identiteitsontwikkeling werd op verschillende manieren geconceptualiseerd, beginnend met Erikson's identiteitstheorie tot de complexe dynamische systemen. Erikson (1968) erkende al de multidimensionaliteit en veelzijdigheid van het concept identiteit. Zo komen de reeds aangehaalde tegenstellingen in het concept identiteit (cf. supra) ook voor in Erikson's (1968) beschrijving van identiteit: *"a process 'located' in the core of the individual and yet also in the core of his communal culture"* (p. 22), *"conscious sense of individual uniqueness....an unconscious striving for a continuity of experience..., as well as the solidarity with a group's ideals"* (p. 208). Volgens Erikson's theorie van identiteitsontwikkeling is identiteit een levenslang en open proces. Het is echter pas in de adolescentie, wanneer mentale rijping en sociale verantwoordelijkheid naar de voorgrond komen, dat het kind de capaciteiten ontwikkelt om de crisis van identiteit te ervaren en te doorstaan. Tijdens identiteitsontwikkeling gaat een jongere kiezen tussen verschillende betekenisvolle alternatieven (cf. exploratie; Marcia, 1966). Wanneer de jongere een keuze maakt over wie hij/zij wil zijn en wat belangrijk is voor hem/haar in een specifiek domein van het leven, helpt dit om succesvol om te gaan met de eisen van het dagelijks leven (cf. identificatie; Marcia, 1966). De manier waarop de jongere omgaat met deze identiteitscrisis, kan gesitueerd worden op een

dimensie van twee polen, waarbij identiteitssynthese een herwerking van identificaties in een grotere set van idealen omvat, terwijl identiteitsverwarring een onvermogen inhoudt om een set van idealen te vormen waarop de volwassen identiteit wordt gebaseerd (Erikson, 1968). Latere ingrijpende levensgebeurtenissen kunnen identiteit op de voorgrond plaatsen en individuen dwingen om hun identiteit te heroverwegen (Erikson, 1968). Bovendien zijn identiteitsproblemen te situeren in twee verschillende domeinen: het interpersoonlijke (e.g., vriendschap, daten, familie en genderrollen) en het ideologische domein (e.g., beroep, waarde, religie en politiek) (Bennion & Adams, 1986; Grotevant, Thorbecke, & Meyer, 1982). Marcia stelde verder dat er vier statussen zijn op basis van de aan- of afwezigheid van exploratie en de sterkte van identificaties in de verschillende domeinen (Marcia, 1966; Marcia, 1993). De vier statussen zijn: *achievement* (hoge exploratie en sterke identificaties), *diffusion* (geen exploratie en zwakke identificaties), *moratorium* (hoge exploratie en zwakke identificaties) en *foreclosure* (geen exploratie en sterke identificaties) (Marcia, 1966). Beide theorieën lijken te impliceren dat identiteitssynthese of identificaties aangaan een gezonde manier van functioneren is. Schwartz (2001) stelde dat gezond functioneren inhoudt dat zelfkennis meer dominant is dan verwarring.

Marcia's benadering wordt geclassificeerd als een statische benadering (zie voor een meer uitgebreide bespreking Lichtwarck-Asschoff et al., 2008) en leunt dicht aan bij het concept van interindividuele variabiliteit (cf. het verschil tussen onafhankelijke personen op een bepaald moment in de tijd en gaat dus voornamelijk over de distributie van eigenschappen in de populatie). Het laatste decennium is er echter steeds meer aandacht voor de dynamische aard van identiteitsverandering (Bosma & Kunnen, 2001b; Lichtwarck-Asschoff et al., 2008; Becht et al., 2021). Het ontwikkelen van een identiteitsstructuur wordt gezien als een lang-termijn dynamisch proces van construeren en herzien (Bosma & Kunnen, 2001b; Luyckx, Goossens & Soenens, 2006). De dynamische systeemtheorie (Thelen, 1992) probeert in tegenstelling tot Marcia (1966) en Erikson (1968) te verklaren hoe identiteit zich vormt en verandert in de loop van de tijd (Bosma, 1985). Net als Erikson (1968), beweert de dynamische systeemtheorie (Thelen, 1992) dat identiteit wordt ontwikkeld door zich te identificeren aan een reeks idealen en zich hieraan vast te houden zolang ze een stabiele basis vormen voor iemands keuzes en activiteiten. Identiteit wordt bovendien ontwikkeld door dergelijke identificaties te herzien of te verwerpen wanneer ze niet langer een stabiel fundament bieden (Kroger & Marcia, 2011). In tegenstelling tot Erikson's theorie gaat de dynamische systeemtheorie er niet van uit dat een individu door stadia moet lopen om progressieve vooruitgang te maken. Identiteitsontwikkeling is een dynamisch proces en stopt niet wanneer identificaties worden aangegaan. Identificaties ontwikkelen, stabiliseren en worden aangepast gedurende heel het leven en niet alleen bij belangrijke gebeurtenissen (Kroger & Marcia, 2011; Kunnen, Ruiters, Jeronimus & Gaag, 2019). Bosma en Kunnen (2001b; Kunnen, 2012) ontwerpen bijgevolg een complex dynamisch model om de mechanismen te verklaren die betrokken zijn bij identiteitsveranderingen. De verandering in identificaties wordt gedreven door ervaringen die identiteitsbevestigend zijn of een gevoel van identiteitsconflict inhouden. Wanneer een gebeurtenis wordt gezien als identiteitsbevestigend, ontstaan positieve emoties en worden deze identificaties versterkt. Wanneer zich daarentegen een identiteitsconflict voordoet in een domein dat belangrijk is voor de adolescent, zouden sterke negatieve emoties tot exploratie leiden en de sterkte van identificaties

verminderen (Bosma & Kunnen, 2001b; Kunnen, 2012). De dynamische benadering sluit aan bij het concept van intra-individuele variabiliteit (cf. de variabiliteit binnen een persoon of systeem op verschillende momenten in de tijd en is bijgevolg een indicator van een doorlopend proces; Lichtwarck-Asschoff et al., 2008).

Een Nieuwe Kijk op Identiteit en Depressie in de Adolescentie: Belang Idiografische en Dynamische Samenhang.

Zowel bij identiteit als bij depressie is er nu meer aandacht voor een dynamisch perspectief. Identiteit wordt variabel in plaats van consistent beschouwd (Becht et al., 2021) en fluctueert doordat men keuzes maakt en deze vervolgens weer loslaat (Becht et al., 2016). Er zijn twee soorten identiteitsverandering die deze fluctuaties aantonen: lange termijn ontwikkelingsverandering en korte termijn contextuele schommelingen. Lange termijn ontwikkelingsverandering gaat over de processen van identificatie en exploratie (cf. Erikson, 1968; Marcia, 1993; Bosma & Kunnen, 2001a), korte termijn contextuele schommelingen noemen we het microniveau, waarin de concrete ervaringen, acties en microscopische interacties, plaatsvinden op een tijdschema van minuten tot dagen. Kortom, het macro- en microniveau van identiteit worden gedefinieerd door het onderscheid tussen een focus op de bewuste reflectie over identiteit en een focus op de onbewuste expressie van identiteit respectievelijk. Een centraal aspect van de dynamische systeemtheorie is dat zij deze macroscopische identiteitsstructuur verklaart als spontaan voortkomend uit een verzameling van microscopische interacties zoals dyadische interacties en dagelijkse activiteiten (Lichtwarcke-Asschoff et al., 2008). Dit microniveau is een onderbelicht gebied maar weerspiegelt identiteit evenzeer als het macroniveau (Bosma & Kunnen, 2001a; 2001b; Grotevant & Cooper, 1985; 1998; Kerpelman et al., 1997; Van Hoof, 1999). Deze korte termijn dag-tot-dag processen zijn echter de bouwstenen van een sterke identiteitsontwikkeling op lang termijn (Lichtwarck-Asschoff et al., 2008; Stephen, Fraser & Marcia 1992). Tot op heden is er weinig bekend over hoe dagelijkse identiteitsvormingsprocessen binnen personen plaatsvinden en welke processen op lang termijn identiteitsontwikkeling in de beginnende volwassenheid voorspellen (Becht et al., 2021). Het vastleggen van het tijdsevolutieproces van identiteit (cf. dynamische benadering) is nodig om te begrijpen hoe identiteit ontstaat, stabiliseert en verandert in de loop van de tijd (Lichtwarcke-Asschoff et al., 2008).

Daarnaast worden mentale stoornissen steeds meer gekarakteriseerd door dynamische schommelingen in emoties (Aldao, 2013; Gratz & Roemer, 2004). Echter heeft de variatie niet enkel betrekking op schommelingen in emoties, de meeste symptomen geobserveerd in patiënten met psychiatrische diagnoses tonen betekenisvolle en wijdverspreide variatie over de tijd heen (Oorschot et al., 2012; Thewissen et al., 2008). Het opkomende netwerkdenken stelt bijvoorbeeld een dynamische visie van depressie voorop, waarbij depressie het resultaat is van een interactie tussen symptomen zoals onder andere zelfhaat, eenzaamheid en pessimisme (Borsboom, 2017; Mullarkey, Marchetti & Beevers, 2018). Depressie komt voort uit de dynamische interactie tussen verschillende combinaties van symptomen en factoren die deze symptomen beïnvloeden (Borsboom, 2017; Borsboom & Cramer, 2013; Cramer et al., 2010; Cramer & Borsboom, 2015). In tegenstelling tot de huidige categorische visie, richt het netwerkdenken zich op de specifieke manifestatie in plaats van het aantal symptomen. Bovendien wordt depressie niet langer als een consistente stoornis beschouwd (Fried & Nesse, 2015), zo werd

in een studie van Di Blas, Borella en Ferrante (2021) vastgesteld dat depressie schommelt bij adolescenten over korte tijdsintervallen heen.

Verschillende karakteristieken maken net de adolescentie geschikt voor een dynamische systeembenadering. De adolescentie is immers een transitieperiode waarin systemen hun stabiliteit verliezen en overgaan naar een nieuwe vorm. Wanneer systemen onstabiel worden, kunnen onderliggende processen en mechanismen blootgelegd worden (Kaplan & Garner, 2017; Salk, Petersen, Abramson & Hyde, 2016). De ontwikkeling tijdens de adolescentie is snel en wordt getypeerd door sprongen. Daarnaast is het gekarakteriseerd door grote interindividuele en intra-individuele verschillen, vindt het plaats in verschillende domeinen op hetzelfde moment en in een veranderende omgeving. Bovendien zijn complexe interacties binnen en tussen individuen kenmerkend aan deze turbulente periode. Variatie tussen individuele ontwikkelingspaden, onregelmatige patronen, turbulentie, drempels, vertragingen en regressies zijn kenmerkend aan de adolescentie. De dynamische systeemtheorie maakt het mogelijk om deze individuele veranderingsprocessen over de tijd heen te begrijpen (Kunnen et al., 2019).

Ondanks de grotere klemtoon op het belang van een dynamisch perspectief, focust het meeste onderzoek nog steeds op het bestuderen van de groep (Barlow & Nock, 2009). Binnen deze nomothetische onderzoeksbenadering ligt de nadruk op variatie tussen adolescenten (Molenaar & Campbell, 2009). Door bevindingen over adolescenten heen op een enkel individu toe te passen, moet er een shift van het interindividueel niveau naar het intra-individueel niveau gemaakt worden (Molenaar & Campbell, 2009). Een identiteitsaspect gemeten over leeftijden heen, wordt gegeneraliseerd naar het tijdsevolutieproces van identiteit op individueel niveau. Dergelijke top-down generalisaties zijn een valkuil voor onderzoekers en therapeuten (Lichtwarck-Asschoff et al., 2008). De variantie en schommelingen binnen individuen zijn immers twee tot vier keer groter dan binnen groepen (Fisher, Medaglia & Jeronimus, 2018; Kroger, 2003). Bovendien bekomen groepsgebaseerde effecten niet noodzakelijk hetzelfde en zijn zelfs vaak ongerelateerd aan individuele effecten (Hamaker et al., 2015; Molenaar & Campbell, 2009). Dus ook de symptoomdynamieken gevonden vanuit de netwerktheorie zijn waarschijnlijk niet generaliseerbaar naar individuele adolescenten (Bos & Wanders, 2016; Fisher, Medaglia & Jeronimus, 2018; Hamaker, 2012; Fried & Cramer, 2017). Enkel voor ergodische processen is het mogelijk om op groepsniveau data te generaliseren naar individuele ervaringen of gedrag, maar een proces kan slechts als ergodisch beschouwd worden wanneer aan twee criteria voldaan is: het homogeniteitscriterium en het stationariteitscriterium. Het eerste wil zeggen dat processen equivalent zijn voor groepen en individuen; het tweede betekent dat het gemiddelde en de variantie consistent blijven in de tijd (Molenaar & Campbell, 2009). In psychologie hebben de meeste processen echter een persoonsspecifieke en tijdsvariabele aard, waardoor ze dikwijls niet kunnen voldoen aan deze strikte criteria (Fisher, Medaglia & Jeronimus, 2018) zoals bijvoorbeeld depressie en identiteit. Het probleem met bevindingen op basis van groepen is dat ze de idiosyncratische aard van de problemen en de context niet in rekening brengen (Quayle & Moore, 1998). Becht en collega's (2019) benadrukken de nood aan onderzoek naar de link tussen identiteit en psychopathologie binnen individuen. Hoewel Becht en collega's (2019) within-person cross-lagged panelmodel hen in staat stelde om de richting van verbanden tussen identiteit

en depressieve symptomen te testen, vertegenwoordigen de resultaten de gemiddelde within-person effecten over de gehele steekproef. Toekomstige studies zouden verder onderzoek moeten doen naar mogelijke heterogeniteit in deze processen binnen personen (Keijsers, 2016).

De studie naar adolescentie ontwikkeling zit in het midden van een paradigmaverandering van een nomothetische naar een idiografische benadering (Lerner, 2016). Lerner en Lerner (2018) stellen dat onderzoek naar ontwikkeling van adolescenten het beschrijven, verklaren en optimaliseren van intra-individuele verandering inhoudt. Vandaar dat een focus op het individuele en idiografische van essentieel belang is, waarbij deze nieuwe manier van denken een nieuwe manier van meten vraagt (Lerner & Lerner, 2018).

Een Nieuwe Kijk impliceert een Nieuwe Methode. De nieuwe kijk op depressie en identiteit als dynamische en idiografische processen, houdt ook in dat een nieuwe methode in onderzoek wordt gehanteerd. De technologische evolutie heeft idiografisch en dynamisch onderzoek bij adolescenten vergemakkelijkt, sinds smartphones en wearables een centraal deel zijn van het adolescentie leven (Lischetzke, 2014; van Roekel, Keijsers & Chung, 2019). Bovendien is idiografisch onderzoek in een stroomversnelling gekomen door de *experience sampling* methode (ESM). ESM als onderdeel van ambulante assessment, is een gestructureerde dagboekmethode waarbij adolescenten meermaals dagelijks hun gevoelens, gedachten, symptomen, context en beoordeling van die context rapporteren (Conner & Mehl, 2015), bijvoorbeeld via smartphone apps (Lischetzke, 2014). Deze nieuwe methode maakt het nu mogelijk om variatie op individueel niveau te meten over de tijd heen (Molenaar & Campbell, 2009; Hamaker, 2012). Het laat onderzoekers toe om adolescenten in hun natuurlijke setting, in real-time en op herhaalde gelegenheden te meten, terwijl ze bezig zijn met hun dagelijks leven (Conner & Mehl, 2015; van Roekel, Keijsers & Chung, 2019). Hierdoor verhoogt de kans dat het effect representatief is voor hoe het opereert in de realiteit (cf. ecologische validiteit). Doordat er op het moment zelf een vraag gesteld wordt, kunnen de ervaringen begrepen worden zoals ze zich voordoen en niet zoals ze zich presenteren vanuit het geheugen (cf. recall bias). Zo biedt ESM de mogelijkheid om zicht te krijgen op wanneer psychiatrische symptomen aanwezig zijn, of ze wisselen over de tijd, hoe ze een impact hebben op het dagelijks functioneren en de contextuele condities die ermee gepaard gaan (Myin-Germeys et al., 2009). Zo vond een van de eerste studies met een experience sampling methode dat adolescenten een verhoogde positieve stemming vertoonden wanneer ze zich omringden met vrienden en zich meer ongelukkig voelden als ze in het bijzijn van hun ouders waren (Larson & Richards, 1991). Echter, sommige adolescenten kunnen eerder een contextonafhankelijk stemmingsprofiel vertonen. Zij zijn een risicogroep voor depressie aangezien één van de hoofdkenmerken van depressie het vertonen van een depressieve stemming is, gedurende de meeste tijd van de dag, in bijna alle activiteiten (APA, 2013). Idiografische netwerken gegenereerd uit ESM-data kunnen potentieel gebruikt worden om per individu een model te maken van de interacties tussen symptomen en beschermende- en risicofactoren (Epskamp et al., 2018b). Idiografische netwerken worden immers voorgesteld als belovende methode om behandelingsmechanismen te onderzoeken (Hofmann et al., 2020) en gepersonaliseerde psychotherapie te ondersteunen (e.g., Frumkin et al., 2019; Kroeze et al., 2017; Robinaugh, et al., 2020). Deze intra-individuele netwerken bestuderen is noodzakelijk omdat klinici de

intra-individuele processen betrokken in mentale gezondheidsproblemen van een specifieke patiënt moeten kunnen begrijpen (Howard et al., 1996).

Fenomenen zoals de subjectieve ervaring, betekenisverlening en context, die in idiografisch onderzoek op de voorgrond staan, zijn echter nooit volledig kwantificeerbaar, waardoor men niet enkel beroep mag doen op kwantitatieve methoden (Binder et al., 2016), zoals de *experience sampling methode*. De betekenis of de context van de patiënt wordt in de bevroegde items onvoldoende in rekening gebracht. Bringmann (2021) argumenteert daarom voor het gebruik van kwalitatieve data. Kwalitatief onderzoek laat diepgaand onderzoek toe van complexe fenomenen zoals veranderingsprocessen (e.g. in identiteit en depressie) en voor de contextualisering van onderzoeksbevindingen binnen de ervaring van patiënten (Levitt, Pomerville & Surace, 2016). Kwalitatieve methoden beschrijven en interpreteren de subjectieve ervaring van participanten in een specifieke context (Baxter & Jack, 2015; Binder et al., 2016; Ponterotto, 2005). Bovendien beargumenteert Bringmann (2021) dat dynamische netwerken gebaseerd op ESM-data methodologische problemen bevatten, zoals het niet kunnen representeren van causale interacties. Maxwell en Levitt (2023) stellen kwalitatief onderzoek voorop als methode om causale uitspraken te doen, door betekenissen (e.g. overtuigingen, waarden, attitudes etc.) te achterhalen die onlosmakelijk verbonden zijn met veranderingen in mensen hun gedrag. Een diepgaand begrip van betekenissen in depressie, identiteit en zelfwaarde is noodzakelijk voor interventies in psychotherapie.

Probleemstelling en Onderzoeksvragen

De adolescentie is een periode waarin het risico op depressie, een verlaagde zelfwaarde en identiteitonzekerheid vergroot omwille van de karakteristieke turbulentie (Becht et al., 2019; Carter, 2017; Di Blas et al., 2021; Fischer, 1980; Lin et al., 2021; Harter, 1999; Robins & Trzesniewski, 2005; Salk et al., 2016; Schwartz et al., 2011). Een aantal studies hebben al aangetoond dat identiteitonzekerheid bij adolescenten positief gerelateerd is aan depressieve symptomen en zelfwaarde (Klimstra & Denissen, 2017; Luyckx et al., 2013; 2008; Schwartz et al., 2011). Tot op heden is er echter weinig bekend over de dynamische idiografische relatie; dus hoe identiteit, depressie en zelfwaarde samenhangen, ontwikkelen en fluctueren bij individuele adolescenten (Becht et al., 2019). Eén van de grootste redenen van de lacune in de literatuur is het gebrek aan onderzoek die een vertaling naar het individu toelaten (cf. non-ergodiciteit; Kunnen et al., 2019). Een cruciaal gevolg hiervan is dat er te weinig handvaten zijn om de klinische praktijk te ondersteunen in het begeleiden van adolescenten met moeilijkheden in de samenhang van depressie, identiteit en zelfwaarde (Bogaerts et al., 2019). Een idiografische focus in onderzoek kan een oplossing zijn om dergelijke handvaten te kunnen formuleren (Lerner & Lerner, 2018; Piccirillo & Rodenbaugh, 2019). Experience sampling data (e.g. van Roekel, Keijsers & Chung, 2019) en kwalitatieve data (e.g. Bringmann, 2021) worden naar voren geschoven om in het dagelijks leven individuele schommelingen en de subjectieve context waarin deze plaatsvinden, te onderzoeken. Deze exploratieve masterproef hanteert een multiple case mixed methoden studie met enerzijds experience sampling data om de idiografische dynamische samenhang van identiteit, zelfwaarde en depressie te

onderzoeken en anderzijds kwalitatieve data om de ervaring en context van identiteit en zelfwaarde bij individuele adolescenten met depressieklachten beter te begrijpen. Het onderzoek wordt opgesplitst in drie vragen:

De eerste onderzoeksvraag luidt als volgt: *“Welke samenhang observeren we tussen dagelijkse fluctuaties in identiteitsbeleving, zelfwaarde en depressieklachten binnen een jongeren?”*.

De tweede onderzoeksvraag luidt als volgt: *“Hoe ervaren jongeren met depressieklachten hun identiteit en wat vinden ze belangrijk daarin?”*

De derde onderzoeksvraag luidt als volgt: *“Hoe kunnen we de samenhang in dagdagelijkse fluctuaties in identiteit, zelfwaarde en depressieklachten begrijpen vanuit de subjectieve ervaring van de jongere?”*

Methode

Design

Een exploratieve multiple case mixed methoden benadering met kwantitatieve en kwalitatieve data werd gebruikt om een diepgaand begrip van de identiteit, zelfwaarde en depressie te voorzien. Een multiple cases design werd gekozen om in de diepte idiografische variatie te onderzoeken en deze diverse cases in conversatie met elkaar te brengen, met als doel analytische generalisatie, kennis verdieping en het verfijnen van de bestaande theorieën rond identiteit (Baxter & Jack, 2015; Sandelowski, 1996; Sandelowski, 2011). In deze studie werd de kwantitatieve data gebruikt om te beschrijven hoe identiteit, zelfwaarde en depressie samen fluctueren en dynamisch samenhangen. De kwalitatieve data werd gebruikt om de thema's te identificeren die in de ervaring van identiteit aan bod kwamen bij de vier cases. Er werd een parallel design gekozen, waarbij de kwantitatieve analyse naast de kwalitatieve analyse liep: QUAN+QUAL (Giddings & Grant, 2006).

Setting

Deze masterproef kadert binnen een ruimer lopende longitudinale studie naar veranderingsmechanismen in therapie met adolescenten van de onderzoeksgroep Psychoanalyse- en raadplegingspsychologie aan de Universiteit Gent. Het onderzoek vindt plaats binnen TEJO. TEJO is een vrijwilligersproject waarbij jongeren tussen de 10 en 20 jaar gratis therapeutische begeleiding kunnen krijgen (TEJO, 2020).

Deelnemers

De steekproefselectie gebeurde doelgericht op basis van de rijkheid van de data, en verliep in twee fasen: 1) beschrijvende analyse van de ESM-data; 2) verkenning van de kwalitatieve data. Uit de totale sample van tien deelnemers werden initieel zes participanten gekozen op basis van de bekomen ESM-data. Enkel deelnemers waarvan de data uit de dagboekstudie en interviews rijk aan informatie waren en veel variatie bevatten, werden in overweging genomen.

Adolescenten met veel ontbrekende data (> 2000 *missing values*) werden niet verder in analyse genomen, met uitzondering van Kobe (=2841 *missing values*). Kobe werd geïnccludeerd omwille van de rijke kwalitatieve data. Er werden uiteindelijk vier cases geselecteerd. Om de mixed methode analyses op idiografisch microniveau te kunnen uitvoeren, werden vier cases voldoende geacht (Sandelowski, 1996). Om de anonimiteit van de participanten te verzekeren, werden pseudoniemen toegewezen in plaats van de oorspronkelijke individuele codes (Zie tabel 1).

Tabel 1.

Overzicht van Kenmerken per Participant.

	Jan	Ella	Sam	Kobe
Geslacht	Man	Vrouw	Non-binair	Man
Leeftijd	19	19	21	18
DSM-diagnose(s)	Depressie, Boulimie	Depressie in remissie	Depressie, ADHD, Autisme, OCD, Separatiestoornis, Paniekstoornis, Sociale angststoornis, Agorafobie	Gegeneraliseerde angststoornis, Depressie in remissie
Nationaliteit	Belg	Belg	Belg	Belg
Relatie	In relatie	Single	In relatie	In relatie
Broers/zussen	2	2	1	2
Schoolgaand	Ja	Ja	Tijdelijk niet	Ja
Hoogst afgewerkt studieniveau jongere	Hoger middelbaar	Hoger middelbaar	Hoger middelbaar	Hoger middelbaar
Hoogst afgewerkt studieniveau moeder	Ongespecificeerd	Hoger onderwijs	Hoger middelbaar	Universitair onderwijs
Hoogst afgewerkt studieniveau vader	Hoger middelbaar	Hoger onderwijs	Hoger middelbaar	Universitair onderwijs
Voorgaande hulpverlening?	Nee	Nee	Ja	Nee
Medicatie	Nee	Nee	Ja	Nee

Procedure

Binnen de studie werden adolescenten tussen 12 en 21 jaar uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek. De rekrutering van de deelnemers gebeurde via flyers en sociale media via TEJO huizen. Elke jongere kon meedoen aan het onderzoek. Adolescenten die beslisten mee te doen, gaven hun geïnformeerde toestemming. Indien de deelnemende adolescenten dit wensten, konden ze op elk moment uit de studie stappen. Er werd een vergoeding voorzien voor de deelname aan het onderzoek, die in verhouding was tot de deelname. Deelname aan de twee eerste gesprekken werd vergoed aan de hand van een cinematicket van de Kinopolis. Deelname aan het E-dagboek werd vergoed door drie cinematickets van de Kinopolis. Participanten die deelnamen aan het gesprek en de vragenlijsten na de therapie, verkregen ook een cinematicket van de Kinopolis.

Voor de dagboekstudie begon, werden twee interviews afgenomen. Het eerste interview was een open interview over de keuze van therapie. Het tweede interview hield een gestructureerd klinisch interview (SCID-5) in over de problematiek. Aan de hand van de SCID-5 werd nagegaan welke klachten aanwezig zijn. De interviews vonden plaats in TEJO of op de faculteit. Indien dit omwille van praktische moeilijkheden niet ging, werd een online interview afgenomen via Teams of werd een plek gezocht waar de jongere zich comfortabel voelde. Op het einde van de interviews werd bevestigd hoe de jongere het interview had ervaren. Er werden audio-opnames gemaakt van de interviews om achteraf een transcript te kunnen maken. Bovendien werd er benadrukt dat het onderzoek onafhankelijk uitgaat van de universiteit Gent en de antwoorden niet gedeeld worden met anderen, zoals de ouders, therapeut of andere jongeren.

Vervolgens werd een dagboekstudie opgestart voor de data-verzameling. De data-verzameling eindigde in december 2022. Aangezien de doelgroep uit adolescenten bestaat, werd er gekozen voor het gebruik van de smartphone. De keuze voor dit platform werd bepaald op basis van de karakteristieken van deze populatie, namelijk comfort met technologie en omdat dit in het algemeen meer flexibel is (Lischetzke, 2014). De adolescenten vulden gedurende 20 dagen dagboekvragen in via de EthicaData app. Deelnemers kregen zes signalen per dag om de minivragenlijsten in te vullen, die elk op een pseudowillekeurig tijdstip binnen een blok van anderhalf uur tijdens het totale interval van 12 uur plaatsvonden. Dit resulteerde in maximum 120 datapunten per persoon. De deelnemers hadden een uur om de vragen in te vullen, nadat het signaal werd gegeven. Voor het eerste deel werden deze vragen elke dag gesteld. Voor het tweede deel van de studie werden de vragen driemaal per week gesteld. Deze masterproef maakte gebruik van de dataverzameling uit het eerste deel van de studie. Alle deelnemers kregen dezelfde vragen te zien en deze waren bovendien hetzelfde over de verschillende meetmomenten heen. Ten slotte werd na de dagboekstudie een interview afgenomen over de ervaring van de studie en veranderingen sinds therapie.

Meetinstrumenten

Dagboek Microvragenlijsten.

Om na te gaan hoe identiteit, zelfwaarde en depressie fluctueren, werd gebruikt gemaakt van E-dagboek microvragenlijsten uit de *ESM Item Repository*. *ESM Item Repository* is een project waarbij onderzoekers items kunnen downloaden en toevoegen vanuit deze opslagplaats, specifiek voor *experience sampling* methode, *ecological momentary assessment* en *ambulatory assessment* (Kirtley et al., 2019). De items die uit de *ESM Item Repository* werden gehaald, werden verder ontwikkeld voor deze studie. Alle items werden herbekeken en eventueel anders geformuleerd om tot de finale selectie te komen. De dagboekstudie werd vervolgens gedurende één week afgenomen in een representatieve groep van 10 deelnemers die binnen het leeftijdsbereik van de studie vielen. De compliance rate was > 80%.

Deelnemers vullde zes keer de microvragenlijsten per dag, dewelke 34 items bevatten. De microvragenlijsten werden zo ontworpen dat het beantwoorden van elke vraag ongeveer twee minuten in beslag nam. De vragen peilden naar positief affect, negatief affect, depressieve klachten, stemming, fysiologische staat, fysieke staat, fysieke bezorgdheid, zelfvertrouwen, zelfwaarde, identiteit, situatie/context, eenzaamheid/verlangen naar alleen zijn, ervaring van de sociale context (alleen en met anderen). Het viel echter buiten het bestek van deze masterproef om alle items te bestuderen. Er werden in de huidige masterproef zeven items geselecteerd, gerelateerd aan depressieve klachten, zelfwaarde en identiteit.

Voor elk item was er een visuele analoge 7-punt Likertschaal, gaande van 'helemaal niet' (1) tot 'heel erg' (7). Ten eerste werden depressieve klachten dagelijks bevraagd aan de hand van vier items: 'ik ben tevreden over hoe ik eruitzie', 'net voor de melding was ik aan het piekeren', 'ik ben moe' en ik 'voel me verdrietig'. Ten tweede werd identiteit dagelijks gemeten aan de hand van één enkel item: 'ik kan mezelf zijn'. Dit item verwees naar identiteitsbeleving/identiteitszekerheid. Ten derde werd zelfwaarde dagelijks gemeten aan de hand van twee items: 'ik vind mezelf leuk' en 'ik schaam me voor mezelf'.

Interviews.

Pre-interviews. De interview leidraad voor het pre-interview werd gebaseerd op de *Clinical Diagnostic Interview* (CDI patient version – Westen, 2001), *Expectations of Therapy Interview – Youth version* (Midgley et al., 2011) en *Ideas about cure* (Philips, Werbart & Schubert, 2005). Het doel van het pre-interview was om zicht te krijgen op de redenen waarom de participant therapie zocht, hoe die zijn/haar situatie op dat moment ervaarde en hoe hij/zij de weg naar TEJO had gevonden. Het interview was bedoeld om 30-45 minuten te duren en startte met de ervaring en betekenis van de klachten en de weg tot bij TEJO. Er werd begonnen met de open vraag: "Kan je me iets vertellen over de redenen die maken dat je bij Tejo bent aangemeld of waarom je momenteel hulp zoekt?". Verder werden vragen gesteld naar de manier waarop de beschreven moeilijkheden een impact hadden op het leven van de jongere, wanneer ze zich zo zijn beginnen voelen en de verklaring die

de jongere zelf gaf over de situatie waar die zich in bevond. Het tweede deel van het interview focuste op de rol en plaats van de context. Er werd bevestigd hoe de omgeving op de klachten reageerde, of ze op de hoogte waren van de therapie en hoe ze er mee om gingen. Ten slotte werden de verwachtingen over therapie bevestigd.

Er werd daarnaast een diagnostisch interview afgenomen bij de participanten om de belangrijkste klachten in kaart te brengen. De SCID-5 Junior (Wante, Braet, Bögels & Roelofs, 2021) is een gestructureerd interview voor de classificatie van de meest voorkomende DSM-5 psychische stoornissen bij kinderen en jongeren, zoals angststoornis, stemmingsstoornissen, ADHD, autisme, gedragsstoornissen, trauma- en stressorgerelateerde stoornissen, slaapproblemen, stoornissen in middelen gebruik, eetstoornissen en psychotische stoornissen. De SCID-5 Junior werd niet gebruikt in de huidige masterproef, met uitzondering van Ella omwille van de rijkheid aan verhaal bij het interview.

Postinterview. Voor het postinterview werd de interviewleidraad gebaseerd op het *Cliënt Veranderingsinterview* (Nederlandse vertaling, Franssen & Stinckens, 2005; Client Change Interview, Elliott, 2004), *Ideas about cure* (Philips, Werbart & Schubert, 2005), *Experience of therapy Interview* (Midgley et al., 2012) en *Thinking back about therapy interview – Young Person* (Midgley et al., 2012). Het post-interview diende om de ervaring van therapie in kaart te brengen. Er werden drie belangrijke onderwerpen bevestigd: 1) Veranderingen die opvielen sinds het begin van de therapie, 2) De oorzaak van deze veranderingen volgens de participant en 3) de nuttige en minder verdienstelijke aspecten van de therapie volgens de participant. Dit interview was bedoeld 45 minuten te duren. Het interview startte opnieuw met de ervaring en betekenis van de klachten en de weg tot bij TEJO. Ook werd opnieuw de impact van de beschreven moeilijkheden op het leven van de participant bevestigd. Vervolgens ging de interviewer in op de verandering sinds de start van therapie. Het derde deel van het interview ging in op de ervaring van therapie. Ten slotte werden de helpende factoren van de therapie bevestigd.

Data-analyse

Statistische Analyse: GraphicalVAR

Ten eerste werd een descriptieve analyse op de data aan de hand van het statistisch programma RStudio, Versie 4.2.2, uitgevoerd. Voor elke participant werd per item een gemiddelde en standaarddeviatie berekend (Zie tabel bijlage 1). Verder werd voor elke participant per item een plot gemaakt om de datapunten en schommelingen in scores te zien, aan de hand van het package Lattice (Versie 0.21) (Sarkar, 2023). Vervolgens werd de statistische analyse van de dagboekdata uitgevoerd, met behulp van het R package graphicalVAR (Versie 0.3) (Epskamp, 2022). Er werd gekozen voor graphicalVAR om exploratief op casusniveau netwerken van de items van identiteit, zelfwaarde en depressie te kunnen genereren. GraphicalVAR is een methode om herhaalde metingen van één of meerdere participanten te modelleren, door middel van multilevel vector autoregressieve (VAR) modellen (zie bijlage 2 voor een uitgebreide uitleg). Alle rijen met ontbrekende data werden vooreerst verwijderd uit de dataset. Omwille van te veel ontbrekende data werden twee participanten uit de statistische analyse gehaald en konden er geen individuele netwerken voor hen geschat worden (zie 'Deelnemers'). Er werd

een GVAR-model geschat voor de vier geselecteerde participanten om de subject-specifieke schattingen voor de temporele en de gelijktijdige netwerken te verkrijgen (Epskamp et al., 2018c) voor de items: 'be.myself', 'satisfied.with.looks', 'sad', 'worrying', 'fatigue', 'ashamed' en 'like.myself'. Deze variabelen werden gerepresenteerd als *nodes* ofwel knooppunten.

Kwalitatieve Analyse: Data-gedreven Thematische Analyse

Om de idiografische netwerken te contextualiseren, werd gebruik gemaakt van thematische analyse, met als doel: 1) De ervaring na te gaan van wat belangrijk is in het dagdagelijks leven bij jongeren met depressieklachten aan de hand van de dagboekdata; 2) De ervaring en het belang van identiteit na te gaan aan de hand van de interviews.

De zes fasen van Thematische Analyse (Braun & Clarke, 2006). Voorafgaand aan de analyse werden de pre- en postinterviews, samen met de open antwoorden uit de dagboekstudie, grondig gelezen van zes participanten die veel variatie toonden in de descriptieve analyse van dit onderzoek. Vier participanten werden geselecteerd, op basis van hun rijkheid aan antwoorden en het voorkomen van identiteitskwesaties, om diepgaander te onderzoeken (i.e. bepalen van de dataset). Hierop volgend werd in de eerste fase van thematische analyse de data eigen gemaakt door de interviews herhaaldelijk door te nemen en beluisteren, niet enkel voor, maar ook doorheen en na het coderen. Bedenkingen tijdens dit keuzeproses werden bijgehouden in een logboek en overlegd met de promotor van deze masterproef (auditor). In een tweede fase werden initiële codes manueel toegekend aan de data (Via opmerkingen in een Word bestand). Reflecties werden tijdens het coderen ook in opmerkingen bijgehouden. Omwille van een gebrek aan overzicht, werd in een derde fase de codes geordend per participant via het programma Nvivo-14. Voorgaande en nieuwe reflecties tijdens het coderen werden aan de hand van annotaties bijgehouden. De open codes werden inductief bekomen en in vivo geformuleerd: er werd dicht bij de woorden van de participanten gebleven. De labels die aan de geselecteerde stukken van de tekst werden gegeven, gingen over wat belangrijk is in de dagdagelijkse ervaring van jongeren in de dagboekvragenlijsten en de ervaring van identiteit in de interviews. Een intervisie volgde met de promotor om de kwaliteit van de codes te beoordelen. Dit leidde tot een wijziging van te algemene en abstracte codes, zoals bijvoorbeeld: 'depressieve klachten' naar 'zich niet goed voelen'. De opmerkingen uit de intervisie werden gebruikt om de andere codes indien nodig aan te passen. Vervolgens werden de codes teruggebracht naar thema's, op basis van hun gemeenschappelijke betekenis. De bekomen thema's werden herzien op hun relevantie en noodzakelijkheid om iemands persoonlijk verhaal te kunnen vertellen rond hun ervaring van identiteit en wat ze daar belangrijk in vinden (fase 4). Voor elke participant werd een onderscheid gemaakt op basis van de onderzoeksvraag: 'ervaring van identiteit' en 'belangrijk in identiteit'. Dit was echter enkel in het geval van de analyse van de interviews, omdat deze specifieker op identiteit ingingen; de vragen in het dagboek vatten meer algemeen belangrijke ervaringen doorheen de dag. In de vijfde fase werden duidelijke definities per thema gezocht. Het codeerwerk werd verfijnd door na te gaan of de geselecteerde stukken data bij de codes hoorden en of de code op zichzelf de datafragmenten kon omvatten. Een eerste voorlopige versie van de thema's werd besproken met de promotor (auditor) en nadien herzien. Tot slot werd per participant een thematische map voor het dagboek en de interviews vormgegeven met hoofd- en subthema's (Zie tabel 2 t.e.m. 9).

Opnieuw werd een intervisie voorzien waarbij de thematische mappen per participant werden voorgelegd en besproken. In het laatste stadium van de analyse werden de verschillende thema's en subthema's uitgeschreven. Er werden duidelijke voorbeelden van de geselecteerde thema's gekozen om het rapport te ondersteunen. Sommige thema's werden indien nodig bijgesteld in codering en benoeming, bijvoorbeeld bij Jan werden de aparte thema's 'laag zelfbeeld door stress' en 'energie uit school halen' in een overkoepelend thema 'impact van school op zelfbeeld' ondergebracht. Verder werd tijdens het rapport ook binnen dezelfde participant gekeken naar overeenkomsten tussen de thema's uit het dagboek en de thema's geselecteerd uit de interviews. De bevindingen werden tot slot uitgeschreven, waarbij getracht werd de resultaten zo goed mogelijk te vertalen naar de lezer toe.

Betrouwbaarheid en Validiteit van Kwantitatieve en Kwalitatieve data

Om de betrouwbaarheid en validiteit van de analyses te garanderen, werd getracht zo transparant mogelijk het onderzoek uit te voeren en rapporteren. Om rekening te houden met mogelijke invloeden van de theoretische achtergrond als onderzoeker werd gebruik gemaakt van datatriangulatie om de geloofwaardigheid van de resultaten te verhogen: semigestructureerde interviews werden gecombineerd met open antwoorden en kwantitatieve gegevens uit de dagboekstudie. Ten tweede werd methodologische triangulatie gebruikt, door het combineren van de netwerkanalyses uit de kwantitatieve analyse met de thematische analyses uit de kwalitatieve analyse.

Verder moeten de gegeven interpretaties, in de resultaten en discussie, begrepen worden binnen het perspectief van de onderzoeker. Als studente in de klinische psychologie is de visie onderliggend aan dit onderzoek, beïnvloed door de opleiding en door de geraadpleegde literatuur tijdens het schrijven van deze masterproef (Zie bijlage 3). Een kritische reflectie werd geschreven om cognitief-intellectuele casecontaminatie te vermijden, waarbij het kader van de onderzoeker de cases onterecht aan elkaar koppelt en vermengt. Dit is een voorbeeld van hoe de geschiedenis en identiteit van de onderzoeker een invloed kunnen hebben op de resultaten van de studie (Mortelmans, 2013). Andere bedenkingen en relaties tussen data-extracten binnen en tussen de verschillende participanten werden neergeschreven in annotaties in het programma Nvivo-14. Een onderzoeksdagboek werd daarnaast bijgehouden om algemene bedenkingen en vooringenomenheden bij het doornemen en analyseren van de data, neer te schrijven.

Bovendien werd regelmatig een intervisiemoment ingelast om samen met de promotor de codes en thema's te overlopen, wat ook de mogelijkheid tot het bekomen van consensus over de codering gaf. Deze intervisiemomenten lieten toe vanuit een andere invalshoek naar de data te kijken (Malterud, 2001; Stiles, 1993). Binnen deze intervisiemomenten werd er bovendien telkens benadrukt om terug te keren naar de oorspronkelijke interviewtranscripten, om dicht bij de woorden van de participanten te blijven. Dit behoedde voor te verregaande interpretaties. Ten slotte werden er duidelijke voorbeelden voorzien om de thema's te ondersteunen (Stiles, 1993).

Er kon echter geen betrouwbaarheid van de netwerken, zoals de stabiliteit en accuraatheid, berekend worden. Momenteel is er immers nog een gebrek aan statistische methoden om de betrouwbaarheid na te gaan bij idiografische data (zie discussie; Epskamp, Borsboom & Fried, 2018a).

Ethiek

Deze studie werd goedgekeurd door het ethisch comité van de Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van de Universiteit Gent. Elke participant tekende een geïnformeerde toestemming.

Resultaten

Per participant werden volgende onderzoeksvragen onderzocht en beantwoord: 1) "Welke samenhang observeren we tussen fluctuaties in identiteitsbeleving, zelfwaarde en depressieklachten binnen jongeren?". De onderzoeksvraag werd onderzocht aan de hand van een descriptieve analyse van de data uit de dagboekstudie en de individuele netwerken bekomen door het package graphicalVAR. 2) "Hoe ervaren jongeren met depressieklachten hun identiteit en wat vinden ze belangrijk daarin?". Deze onderzoeksvraag werd beantwoord door een thematische analyse van de open vragen uit de dagboekstudie en de pre- en postinterviews. 3) "Hoe verhouden de idiografische netwerken en het verhaal van de jongere zich tegenover elkaar?". Beide thematische analyses werden vergeleken met de netwerken verkregen uit de statistische analyse, om deze onderzoeksvraag te beantwoorden.

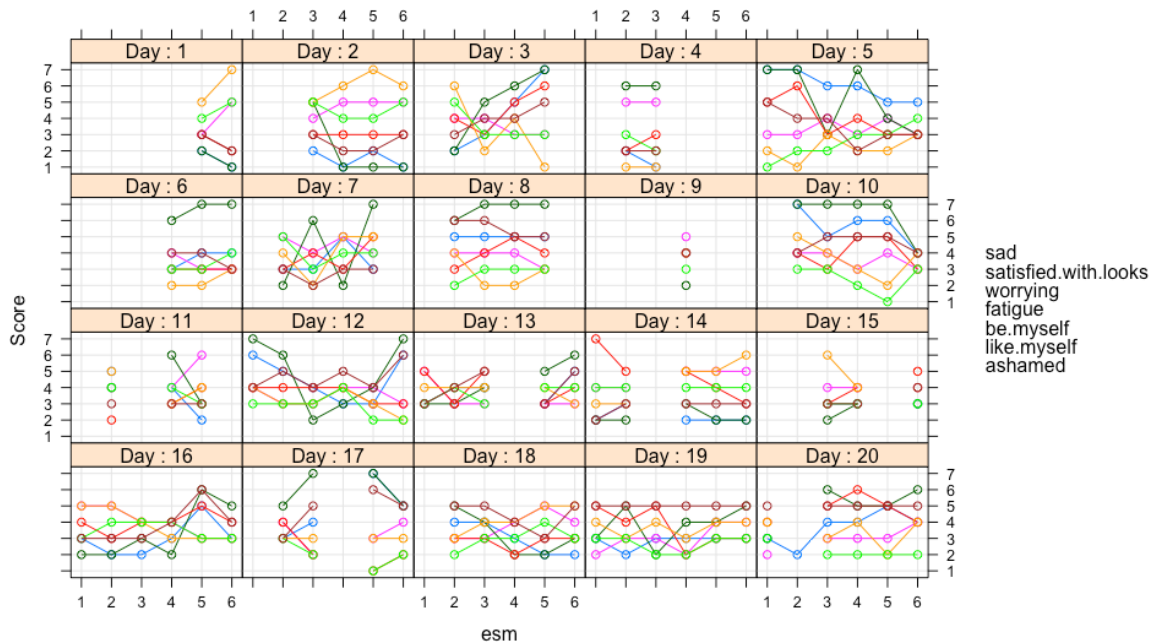
Jan

Descriptieve Resultaten

Figuur 1 geeft visueel de schommelingen per item weer voor Jan. In bijlage 4 is een overzicht te vinden van alle figuren per item per dag.

Figuur 1.

Overzicht van Fluctuaties op de verschillende items bij Jan

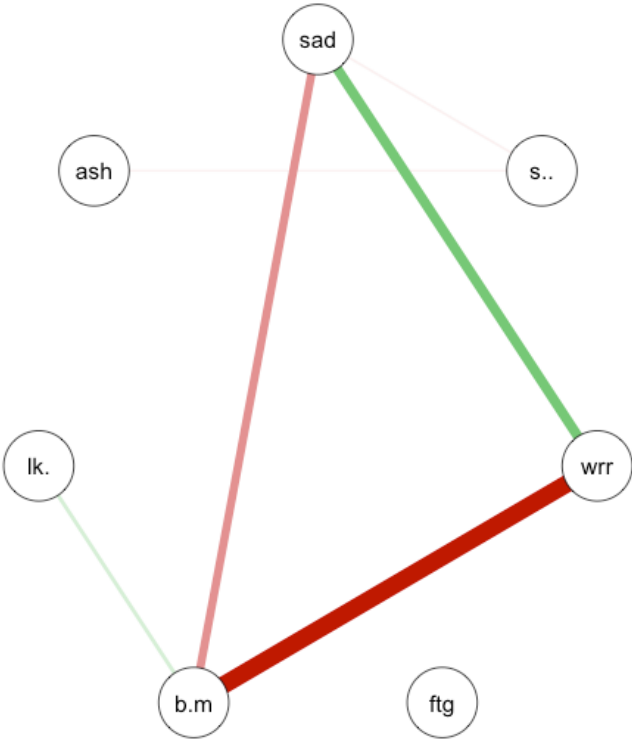

Netwerkresultaten

In het netwerk van Jan is een negatief verband zichtbaar tussen 'worrying' en 'be.myself' ($PCC = -0.16621079$), wanneer er gecontroleerd werd voor de andere variabelen in zijn netwerk (zie figuur 2). Dit betekende dat telkens als Jan aangaf meer te piekeren, hij op datzelfde moment aangaf minder zichzelf te kunnen zijn. Dit betekende ook dat wanneer Jan rapporteerde minder te piekeren, hij hetzelfde moment meer zichzelf kon zijn. Verder weergeeft Jan zijn netwerk een negatief verband tussen 'be.myself' en 'sad' ($PCC = -0.071846308$), wat betekende dat telkens hij aangaf dat hij minder zichzelf kon zijn, hij tegelijk aanduidde zich meer verdrietig te voelen binnen datzelfde meetmoment, en omgekeerd. Gecontroleerd voor de andere variabelen in zijn netwerk, werd ten slotte een positief verband gevonden tussen 'sad' en 'worrying' ($PCC = 0.089447495$): op de momenten dat Jan aangaf dat hij zich verdrietig voelde, gaf hij eveneens aan te piekeren. Er werden geen verbanden gevonden in het temporeel netwerk bij Jan, dit wil zeggen dat er geen samenhang gevonden werd tussen de verschillende variabelen in zijn netwerk over de tijd heen (zie figuur 3).

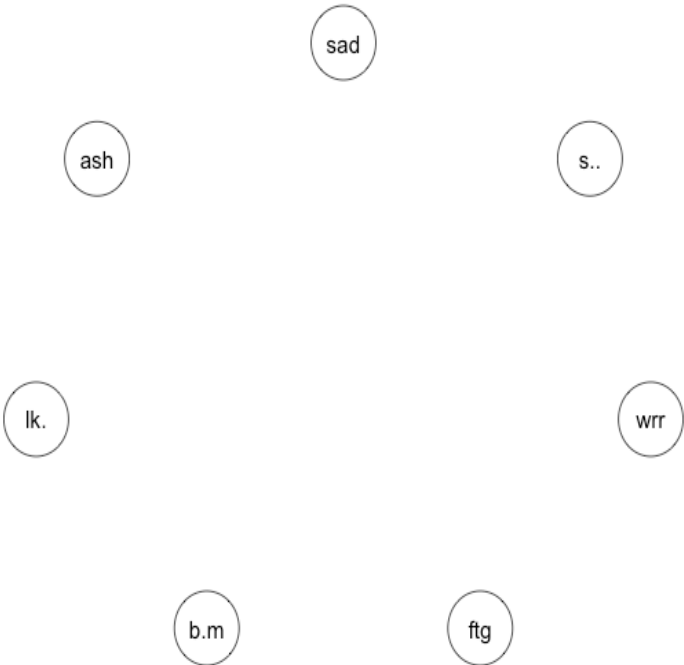
Figuur 2.

Partial Contemporaneous Correlation Network van Jan

Figuur 3.

Partial Directed Correlation Network van Jan

Kwalitatieve Dagboek Resultaten

Tabel 2.

Overzicht van de Hoofd- en Subthema's uit het Dagboek van Jan

Belang van een plek om mentaal tot rust te komen
1. Thuis geen mentale rust vinden
2. Belang van emoties te kunnen loslaten
3. Onder mensen komen
3.1. Bij vriendin zijn

Een plek om mentaal tot rust te komen. Onder een plek om mentaal tot rust te komen, gaf Jan in de open antwoorden aan dat rustig wakker worden belangrijk is voor hem. Hij gaf tegelijkertijd aan last te hebben van stress, piekeren en zich slecht voelen. Vooral thuis had hij het gevoel niet de mogelijkheid te krijgen om tot rust te komen en mentaal stabiel te worden, omdat hij dikwijls een gespannen gevoel thuis ervaarde en er ruzie werd gemaakt over zijn mentaal welzijn met zijn ouders en broer. Hij gaf aan dat hij hierdoor steeds een grotere druk op zijn mentaal welzijn voelde.

"Ik heb het gevoel dat ik hier thuis de mogelijkheid niet krijg om mentaal stabiel te worden. Me slecht voelen mag niet."

Belang van emoties te kunnen loslaten. Het belang van mentaal tot rust komen, kwam ook naar voren in het kunnen uiten van zijn emoties in een veilige omgeving. Hij gaf aan bij zijn vriendin of op school deze rust te vinden bij de begeleiding, waar hij kon spreken over zijn thuissituatie.

"Vriendin terugzien en even alle emoties kunnen loslaten die weg moeten en weg mogen"

Onder mensen komen. Verder gaf Jan als positieve ervaringen aan het 'onder mensen komen'. Naast onder mensen komen op het werk of op school, kwam zijn vriendin terug onder positieve gebeurtenissen.

"Samen met vriendin iets eten en lachen."

Kwalitatieve Interview Resultaten.

Tabel 3.

Overzicht van Hoofd- en Subthema's uit de Pre- en Post Interviews van Jan

Ervaring van identiteit
1. Impact van school op zelfbeeld
1.1. Doorzettingsvermogen en motivatie ontwikkelen
1.2. Laag zelfbeeld door examenstress
2. Zelfde ik zien als voor gewichtsverlies
2.1. Zich slechter voelen door gewichtsverlies
3. Twijfel aan zichzelf

Belangrijk in identiteit
1. Zichzelf op de voorgrond durven plaatsen
1.1. Focussen op wat hij graag doet
1.2. Zelf keuzes kunnen maken
2. Controle over plotse emotionele buien krijgen
2.1. Mentale rust door even uit het huis te gaan
2.2. Emoties kunnen delen met anderen
3. Belang van rechtvaardigheidsgevoel

Impact van school op zelfbeeld. De impact van school op het zelfbeeld van Jan drukte zich uit in toenemende energie, een doorzettingsvermogen en een doel dat hem motiveerde. Hij gaf in het postinterview aan dat school hielp zich beter te voelen.

“Kwenie, goh in die periode dat ik mij minder voelde had ik wel zoiets van ik ga naar school blijven gaan omdat ik ook merkte dat ik daar heel veel energie uit haalde en nog iets van doorzettingsvermogen ermee kon ontwikkelen.”

Jan gaf echter ook in beide interviews aan dat zijn zelfbeeld sterk afhankelijk is van stress. Ondanks dat school hem hielp om iets positief te ervaren, zorgde het in de examenperiode voor zodanig veel stress waardoor zijn zelfbeeld erdoor naar beneden gehaald werd.

“Gho, qua zelfbeeld was het terug beter, en terug motivatie voor terug leuke dingen te doen, en om mezelf erdoor te krijgen, was iets makkelijker toen en dat lukte beter, en nu met meer stress merkte ik dat dat terug naar beneden werd getrokken”

Zelfde ik zien als voor gewichtsverlies. Jan vermeldde dat hij vroeger gepest werd omwille van zijn lichaamsgewicht. Hij gaf aan dat hij wou aanpassen hoe anderen naar hem keken, door gewicht te verliezen. Het leidde

echter tot een enorme focus op zijn voeding, in die mate dat het een obsessie werd. Ondanks zijn gewichtsverlies gaf hij echter aan zichzelf nog steeds op dezelfde manier te bekijken, ook al zag hij er fysiek anders uit (cf. post-interview).

"Omdat ik mezelf nog steeds zag als voor ik dat dieet had gedaan, ik kon nog wel dezelfde ik zien, terwijl ik wel in de spiegel keek en dacht van, die is wel superhard veranderd"

Naast het contrast tussen de 'ik' voor het gewichtsverlies en zijn spiegelbeeld na het gewichtsverlies, verkondigde Jan dat het grote gewichtsverlies voor hem vooral betekende zich steeds mentaal slechter voelen.

"Mijn broer die is gecrasht... Is zonder dat hij het besepte met een soort van crashdieet gestart en ik dacht dan, hij kan dat, dus ik kan dat ook en dan heel veel verloren van gewicht, waardoor ik me op dat moment wel beter voelde, maar mentaal steeds slechter en slechter"

Twijfels aan zichzelf. In het pre-interview gaf Jan aan dat de twijfel aan zichzelf onder andere neerkwam op een twijfel over zijn gemaakte keuzes. Het was voor hem moeilijk zich neer te leggen bij de keuzes die hij gemaakt had, als een andere keuze hem wellicht beter had kunnen laten voelen.

"Vooral over de toekomst, over wat ik effectief ging doen, omdat ik altijd over alles heel veel twijfel, en dan ook met studierichting, als ik voor X kies, zou dat het dan wel zijn of is de keuze die ik nu heb gemaakt, is dat de beste keuze die ik had kunnen maken of is er toch iets anders dat mij meer zou kunnen interesseren dan hetgeen dat ik nu heb gekozen?"

Zichzelf op de voorgrond durven plaatsen. Zichzelf op de voorgrond plaatsen hield voor Jan in dat hij zijn eigen welzijn op de voorgrond plaatste, zoals focussen op dingen die hij graag doet (e.g. bezig zijn met voeding) en keuzes maken voor zichzelf. Jan maakte in het postinterview bekend dat hij vroeger iemand was die keuzes door anderen liet maken en enkel voor anderen opkwam, soms ten koste van hemzelf.

"En toen had ik wel zoiets van oké ik kan mij volledig richten op hetgeen ik graag doe, zonder dat ik mij daarover slecht moet voelen dat ik die keuze maak voor mezelf."

Controle over plotse emotionele buien. In het post-interview kwam aan bod dat Jan last had van plotse emotionele buien en paniekaanvallen. Hij gaf aan geen controle te hebben over deze mentale onrust, wat zich in toenemende mate dagelijks voordeed.

"Dat waren vooral echt emotionele buien die uit het niks, zeg maar konden opkomen. Dat was niet meer dat het één keer om de zoveel dagen of één keer om de zoveel weken... maar dat het echt zo iedere avond en iedere dag opnieuw was, dat dat opkwam. En dat ik geen controle had over hoe ik mij wou voelen."

Zoals in de dagboekstudie, vermeldde Jan in het postinterview dat hij thuis geen mentale rust kon ervaren. Thuis kreeg hij geen begrip voor wat er allemaal in hem omging en waren er geen dagen dat er niet geroepen werd. Uit het huis gaan naar zijn toenmalige vriendin, gaf hij aan als helpend te ervaren. Sinds hij terug thuis is, gaat het weer beter.

“Omdat zij niet begrepen, of ik toch ni het gevoel had dat zij begrepen wat er allemaal in mij omging. En ik niet goed wist hoe ik daarmee moest omgaan of wat er mij echt kon helpen. Dus dat we op die manier elkaar wat probeerden te kruisen maar eigenlijk totaal niet konden kruisen”

Naast de mentale rust opzoeken, was het delen van zijn emoties met anderen een manier om er controle over te krijgen. In het pre-interview gaf hij aan dat hij geen vriendengroep had waar hij op kon terugvallen en kropte hij zijn emoties op. In het postinterview stipte hij echter aan dat hij wil kunnen praten over zijn emoties en er niet alleen wil voor staan. Daardoor begon hij zelf ook meer contacten op te zoeken, terwijl hij ze voordien eerder afblokte. Net zoals in het dagboek 'onder mensen komen' belangrijke positieve gebeurtenissen waren, zei hij in het post-interview zich beter te voelen door sociaal contact te hebben.

Belang van rechtvaardigheidsgevoel. Jan gaf aan respect te hebben voor anderen en alles zo goed mogelijk te willen doen. Het was voor hem moeilijk om met mensen om te gaan die daar niet genoeg bij stilstonden.

“Het is moeilijk om mensen in zo een andere richting te entertainen met uzelf als ge op een ander manier gaat denken, als ge met dat rechtvaardigheidsgevoel zit van ik wil alles zo goed mogelijk hebben en zij denken daar niet over na. Ik merk wel dat dat heel veel invloed heeft.”

Integratie

Een belangrijk thema bij Jan was 'een plek om mentaal tot rust te komen', wat zowel in het dagboek als in het postinterview vermeld werd. In beide werd ook duidelijk dat voor hem deze plek niet thuis te vinden was, met name door de vele ruzies en het ervaren onbegrip in het gezin. Jan gaf aan last te hebben van mentale onrust in het postinterview, stress speelde voor hem daar een grote rol in, wat zowel in beide interviews als in het dagboek werd teruggevonden. In het pre-interview gaf hij aan dat de stress zijn zelfbeeld naar beneden trok. In zijn netwerk werd een samenhang tussen, 'be.myself', 'sad' en 'worrying' teruggevonden, wat een mogelijk mechanisme zou kunnen zijn voor het ontstaan hiervan. Zijn zelfbeeld werd echter ook positief beïnvloed wanneer hij geen stress ervaarde, omdat hij doorzettingsvermogen en motivatie op school kon ontwikkelen. Verder kwam het belang van emoties kunnen loslaten aan bod in zowel het dagboek als het postinterview. In het omgaan met zijn emoties gaf Jan aan nood te hebben aan sociaal contact.

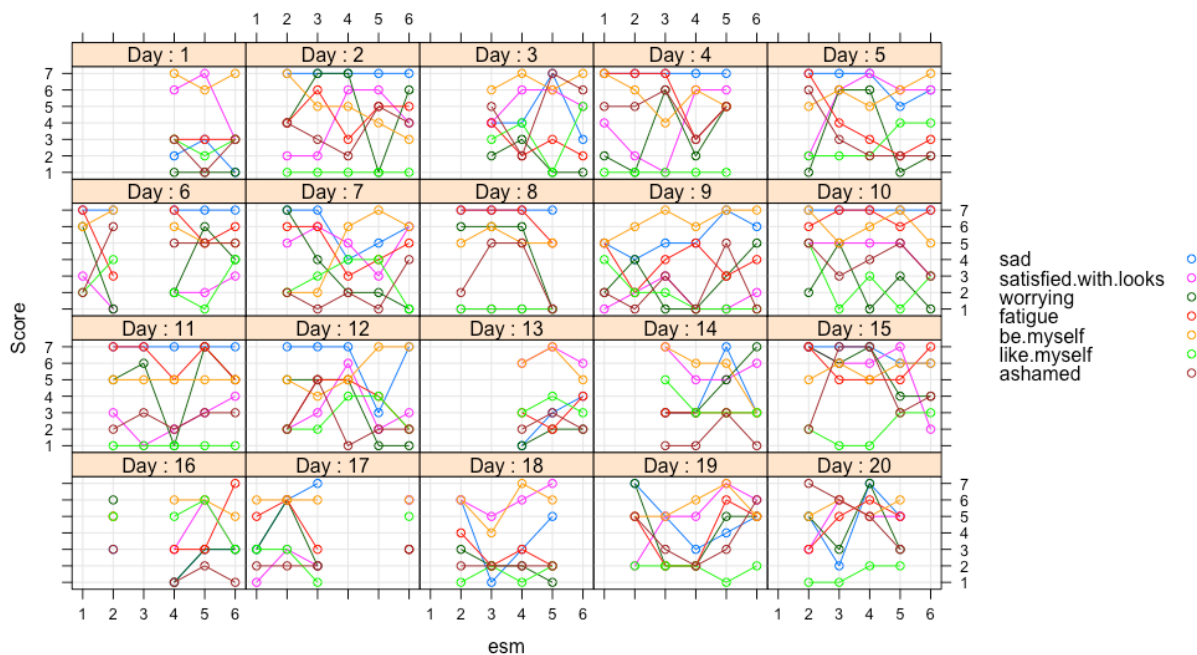
Ella

Descriptieve Resultaten

Figuur 4 geeft visueel de schommelingen per item weer voor Ella (Zie bijlage 4 voor een overzicht van de aparte items).

Figuur 4.

Overzicht van Fluctuaties op de verschillende items bij Ella

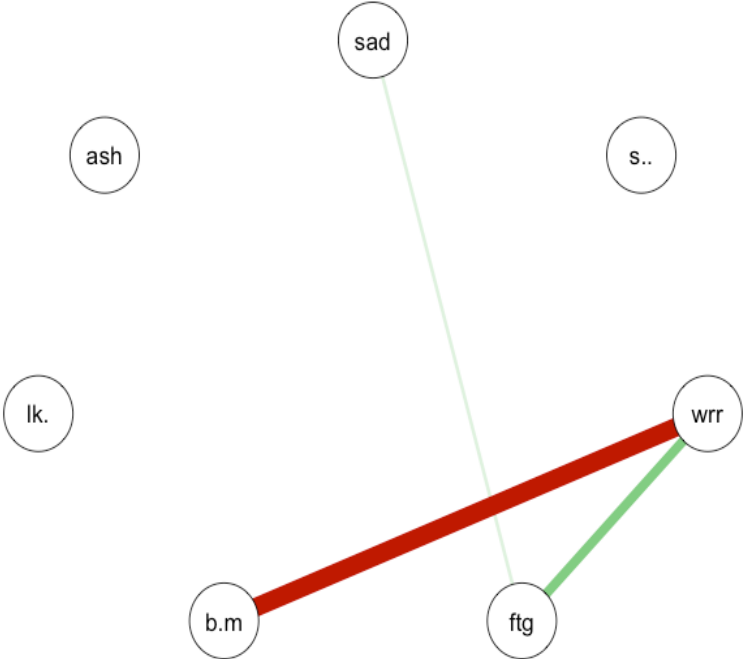

Netwerkresultaten

Figuur 5 weergeeft een negatief verband tussen 'worrying' met 'be.myself' (PCC= -0.08259952), wanneer er gecorrigeerd werd voor alle andere variabelen in het netwerk. De momenten waarop Ella meldde meer te piekeren, gaf ze ook aan dat ze minder zichzelf kon zijn op datzelfde meetmoment. Dit betekende ook dat wanneer Ella aangaf minder te piekeren, ze meer zichzelf kon zijn op datzelfde moment. Verder werd een positief verband gevonden tussen 'worrying' en 'fatigue' (PCC= 0.04051713). Telkens wanneer Ella meldde te piekeren, gaf ze ook aan zich meer moe te voelen op datzelfde moment, en omgekeerd. Daarnaast toont figuur 6 dat 'fatigue' 'sad' mogelijk voorspelt (PDC= 0.16240654), wanneer gecorrigeerd werd voor de andere verbanden in haar netwerk. Wanneer Ella rapporteerde meer moe te zijn, gaf ze het volgende meetmoment aan zich verdrietiger te voelen. Ten slotte werden er twee mogelijke autoregressies gevonden in figuur 6 voor de variabelen 'sad' (PDC= 0.06217383) en 'satisfied.with.looks' (PDC= 0.1580866). Als Ella aangaf verdrietig te zijn, rapporteerde ze het volgende meetmoment meer verdrietig te zijn; idem voor de mate van tevredenheid over haar uiterlijk.

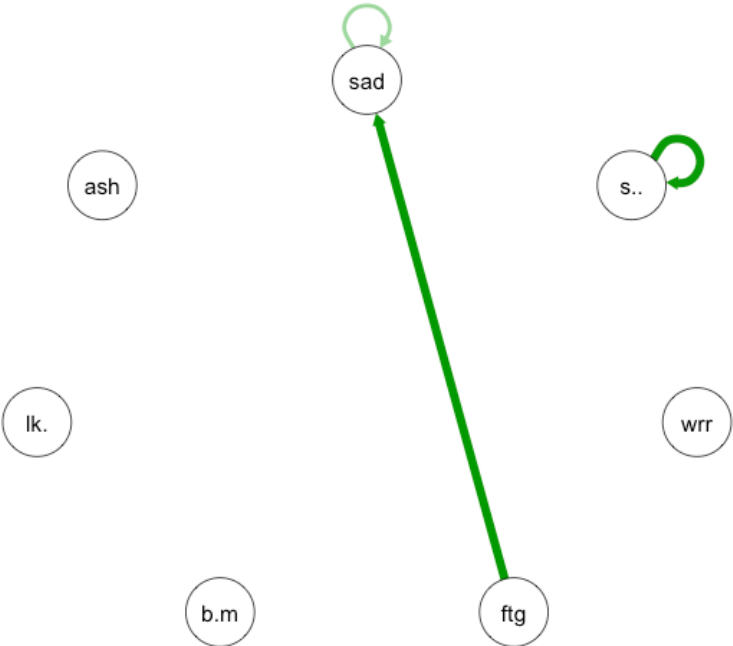
Figuur 5.

Partial Contemporaneous Correlation Network van Ella

Figuur 6.

Partial Directed Correlation Network van Ella

Kwalitatieve Dagboek Resultaten

Tabel 4.

Overzicht van de Hoofd- en Subthema's uit het Dagboek van Ella

Graag in (goed) gezelschap zijn
1. Kunnen praten met anderen
2. Met vrienden afspreken
Mentale vermoeidheid alleen verwerken
1. Alleen zijn
2. Ouders die geen begrip tonen
Muziek maken

Graag in (goed) gezelschap zijn. Het samenzijn en activiteiten doen met anderen werden dikwijls gerapporteerd bij positieve gebeurtenissen. Bij de meest positieve gebeurtenissen per dag, stond bovendien telkens het praten met collega's, vrienden, haar therapeut of haar gezin. Enkel het spreken met haar mama werd als negatieve gebeurtenis gezien. Met vrienden afspreken lijkt ook belangrijk voor haar, om onder andere haar stemming te verbeteren.

"Wanneer iemand mij de hoop gaf om iets te doen met mij werd ik blij maar ik werd meermaals afgewezen omdat mijn vrienden iets anders moesten doen dus nu ben ik gewoon nog somberder."

Mentale vermoeidheid alleen verwerken. Wanneer het erop aankwam om met haar emoties of negatieve gebeurtenissen om te gaan, lijkt Ella niet naar vrienden of familie te zijn gestapt. Ella gaf enkele keren aan dat ze moest wenen wanneer er zich een negatieve gebeurtenis zich had voor gedaan. Naast het wenen, leek het slapen ook voor haar een manier te zijn om met haar emoties om te gaan. De nadruk op 'alleen' kwam ook in haar dromen en angst op het openbaar vervoer.

"Mijn vader is uitgevlogen op mij vandaag en op dat moment wilde ik weglopen maar ik heb mij uitgeweend en dan was ik opeens in slaap gevallen rond 15u en ik denk dat het is door mentaal vermoeid te zijn"

Ten slotte had ze het moeilijk om deze emoties thuis te uiten, omdat ze het gevoel had dat haar ouders er geen begrip voor hadden. Zo had ze regelmatig ruzie met haar ouders en vond ze dat ze niet luisterden naar haar. Ze hoopte vooral dat haar moeder beter kon luisteren naar haar.

"Gewoon veel geweend en met niemand gepraat want mijn ouders zijn al teleurgesteld dat ik zo 'weinig' doe voor school."

Muziek maken. Zowel het repeteren als in koor zingen buiten school werden aangegeven als dagelijks positieve gebeurtenissen.

“Koor op school was niet leuk maar het koor buiten school was wel leuk.”

Kwalitatieve Interview Resultaten

Tabel 5.

Overzicht van de Hoofd- en Subthema's uit de Pre -en Post Interviews van Ella

Ervaring van identiteit
1. Zichzelf kunnen zijn
1.1. Een emotioneel persoon zijn
1.2. Zich anders voelen
1.3. Biseksueel zijn
1.4. Ongelovig zijn
Belangrijk in identiteit
1. Een hechte vriendengroep hebben
2. Anderen gelukkig maken
3. Voor zichzelf opkomen
4. Over emoties kunnen spreken
4.1. Geen medelijden willen
4.2. Geen begrip van ouders krijgen
4.3. Alles kunnen vertellen

Zichzelf kunnen zijn. Zichzelf kunnen zijn kwam voor in het leren appreciëren van zichzelf en zichzelf mooi vinden. In het postinterview gaf Ella aan dat ze zichzelf vroeger haatte en lelijk vond. Door zich minder aan te trekken van wat anderen vonden van haar, besepte ze dat ze kan aandoen wat ze wil en doen wat ze wil.

“En ik beseft dat gewoon heel hard van, eigenlijk maakt het niet uit, en ge kunt doen wat je wil, en daar word ik wel gelukkig van”

Zichzelf kunnen zijn kwam ook naar voren in de moeite die ze ervaarde met haar emotionaliteit, net zoals in het dagboek, gaf ze aan dat het heel vermoeiend was. Ze gaf enerzijds aan dat het niet erg was dat ze zoveel gevoelens ervaarde maar anderzijds vond ze het ook niet leuk zo een gevoelig persoon te zijn.

“Ik ben ook een heel emotioneel persoon (hmmm) echt dat is niet zo handig in deze maatschappij omdat ge... als ik, bij de kleinste dingen moet ik wenen, ook van geluk en dat is heel vermoeiend want ik wil dat niet. Ma eigenlijk mag dat wel.”

In het pre-interview gaf Ella bovendien aan dat ze zich anders voelde dan de rest, doordat ze veel meer stilstaat bij het leven dan anderen. Daardoor interesseerden de gespreksonderwerpen haar ook niet altijd en twijfelde ze soms of ze zelf interessant gevonden wordt.

"Ik zit dan- ik zit daarbij en ik weet dat ze me graag hebben en dat ik interessant ben om mee te praten maar toch denk ik dat ik dat niet ben en dat ik... er niet bij hoor en dat ze nooit zouden op dezelfde lijn kunnen praten gelijk ik..."

Daarnaast had Ella moeite om haar biseksualiteit toe te geven. In het post-interview gaf ze aan dat ze zichzelf nog niet kon samen zien met een meisje, maar ze schaamde zich wel niet meer voor haar biseksualiteit. Hierin had ze wel het gevoel dat ze zichzelf kon zijn, echter was dit niet mogelijk bij haar moeder.

"Hij was zo van 'ma dat mag hé, ge moogt gewoon ...bi zijn of nog andere dingen' (hmmm) en ik was van, eigenlijk kan dat gewoon. En ...ja da's, ja, en ik ben daar nu trots op maar vroeger was ik echt zo van, allé vroeger, maar een jaar geleden ongeveer dacht ik, ik voelde mij eigenlijk beschaamd daarvoor."

Ten slotte twijfelde Ella aan haar geloof. Haar ouders zijn beide gelovig, maar zij twijfelde of God bestaat. In het post-interview gaf ze aan dat ze zeker was dat ze niet in God geloofde. Net zoals haar biseksualiteit, had ze niet het gevoel dat ze volledig haar zelf kon zijn, omdat ze dit niet aan haar moeder kon vertellen.

"Hem heb ik wel al effkes geleden kunnen zeggen van, ik denk niet dat ik in God geloof ma, ik denk ook niet dat er niks is, ma ik weet dat niet en ik wil dat eigenlijk niet weten en we konden daar gewoon over praten. En mijn moeder, ik durf dat nog steeds niet te zeggen, ik denk dat zij, ja, superboos zou zijn en superverdrietig. Dus ja, ik had die ruimte niet om dat te zeggen."

Een hechte vriendengroep. Ella gaf in het postinterview aan dat ze een hechte vriendengroep had waar ze alles aan kon vertellen. Iedereen vertrouwde elkaar en apprecieerde elkaar. Net zoals in het dagboek aan bod kwam, vond ze het belangrijk om zich te omgeven met vrienden die haar appreciëren als persoon, waar ze zichzelf bij kon zijn. Voor haar hield dat bijvoorbeeld in dat ze zich niet hoeft op te maken voor haar vrienden.

"Ik denk dat dat ook ons zo meer zo zelfzekerheid geeft, schmink en iets, een mooiere outfit aan te doen, maar eigenlijk moet ge echt gewoon bij mensen zijn die daar niet naar kijken en u appreciëren als persoon en dat maakt niet uit hoe ge er uit ziet."

Anderen gelukkig maken. Ella beschrijft zichzelf als een behulpzaam persoon. Om zich goed te voelen, hielp ze graag andere mensen goed te voelen door iets te geven of muziek te maken. Op die manier draagt ze bij aan de wereld door mensen gelukkig te maken. Ze koppelde het in het postinterview aan het emotioneel zijn.

"Muziek is zo emotioneel en dat maakt eigenlijk heel blij, dat ik dat mag elke dag spelen en naar luisteren en bestuderen (hmmm) en dat kan, dat is ook eigenlijk een soort therapie voor mij. Dus, en ik geloof ook voor heel veel mensen op deze wereld. En dat stelt mij echt op het gemak, dat ik iets bijbreng in de wereld."

Voor zichzelf opkomen. Naast het gelukkig maken van anderen, vertelde Ella dat ze het ook belangrijk vond dat ze meer een evenwicht kon vinden in 'aan zichzelf denken' en 'aan anderen denken'.

"Ik besef ook gewoon door corona dat ik meer op mezelf moet letten en niet altijd alles voor anderen moet doen, want anders ga ik verdrietig blijven, maar ik moet ook niet alleen aan mezelf denken, want dan gaan andere ook, dus er moet een compensatie zijn en die probeer ik nu te vinden."

In het postinterview meldde ze dat ze in het verleden te weinig aan zichzelf gedacht had. Ze was trots dat ze egoïstisch durft te zijn door dingen te doen waar ze zelf zin in had en haar mening te zeggen.

"Euhm ja euhm nu het laatste half jaar, vanaf januari tot nu heb ik echt heel veel veranderingen gedaan in mijn leven, positief (ja) euhm. En ik ben daar eigenlijk echt wel trots op, op mezelf, omdat ik gewoon egoïstisch durf te zijn, maar dan, omdat ik, allé te weinig, allé aan mezelf dacht eigenlijk."

Over emoties kunnen spreken. Net zoals in het dagboek aan bod kwam dat ze haar emoties alleen verwerkte, vertelde Ella het moeilijk te hebben met haar emoties te uiten. Ze gaf in het pre-interview aan dat ze geen medelijden wou krijgen. Eerder sprak ze al over dat ze moeilijk zichzelf kan zijn als emotioneel persoon in deze maatschappij.

"Maar ik vind dat gewoon spijtig want ik weet dat ik mezelf altijd kan uiten maar ik wil dat niet doen zodat mensen geen medelijden tonen."

Ze deelde in het postinterview mee dat ze daar thuis niet over kon spreken. Net zoals in het dagboek, gaf ze aan dat haar ouders geen begrip toonden. Ze begrepen haar verdriet niet en wilden niet naar haar luisteren.

"Euhm ja en ik voelde mij gewoon, alles was zo een rommetje, ik kon nie, ik kon eigenlijk niet echt praten met mijn ouders over die dingen."

In het postinterview vermeldde Ella dat ze desondanks hun onbegrip, alles probeerde te vertellen wat er in haar hoofd speelde. Het voelde voor haar als een 'opluchting' aan. Ze nam zich voor meer tijd te nemen om over haar zorgen te spreken.

"Ma zo...letterlijk en figuurlijk en als ik thuis ben, bij mezelf is dat zo niet hetzelfde, ma nu is het weeral beter omdat ik gewoon, euhm gewoon zeg, alles wat er aan mijn hoofd is. En mijn ouders...mogen reageren erop zoals ze willen, maar nu weet ik gewoon, ik kan dat gewoon zeggen."

Integratie

De mentale vermoeidheid was een centraal thema bij Ella. In het netwerk van Ella werd de samenhang van verschillende depressieve klachten teruggevonden, met name 'piekeren', 'vermoeid zijn' en 'verdrietig voelen', die wellicht een uiting van de dagelijkse mentale vermoeidheid die zij benoemde, kunnen weerspiegelen. In haar netwerk kwam bovendien het mogelijk voorspellend verband tussen 'vermoeid zijn' en 'verdrietig zijn' naar voren, wat op een mechanisme van het ontstaan van haar emotionaliteit kan duiden. Ze gaf echter aan dat dit verband voor haar omgekeerd aanvoelde: het emotioneel zijn was heel vermoeiend voor haar, wat zowel in het dagboek als in het postinterview aan bod kwam. Verder was een centraal thema hoe ze met die emoties of mentale vermoeidheid omging. In het dagboek gaf ze aan er alleen mee om te gaan. In het postinterview gaf ze echter aan dat ze steeds meer nood had om deze te delen met anderen. Desondanks gaf ze aan dat het moeilijk blijft voor haar, omdat ze ook geen medelijden wil van anderen. Ze wou echter wel meer begrip krijgen van haar ouders, wat zowel in het dagboek als in het postinterview aan bod kwam. Daarnaast was het thema 'zichzelf kunnen zijn' belangrijk in Ella haar verhaal. In haar netwerk kwam naar voren dat er een verband was tussen 'zichzelf kunnen zijn' en 'piekeren', wat zich mogelijk weerspiegelde in het interview: ze voelt zich 'anders dan de rest' omdat ze meer nadenkt dan anderen. Het lijkt moeilijk voor haar om zichzelf te zijn wanneer ze stilstaat bij het leven. Ten slotte was muziek maken belangrijk voor haar, wat zowel in het dagboek als in het postinterview aan bod kwam. Het muziek maken leek voor haar mogelijk een manier om met haar emotionaliteit om te gaan en die met anderen te delen.

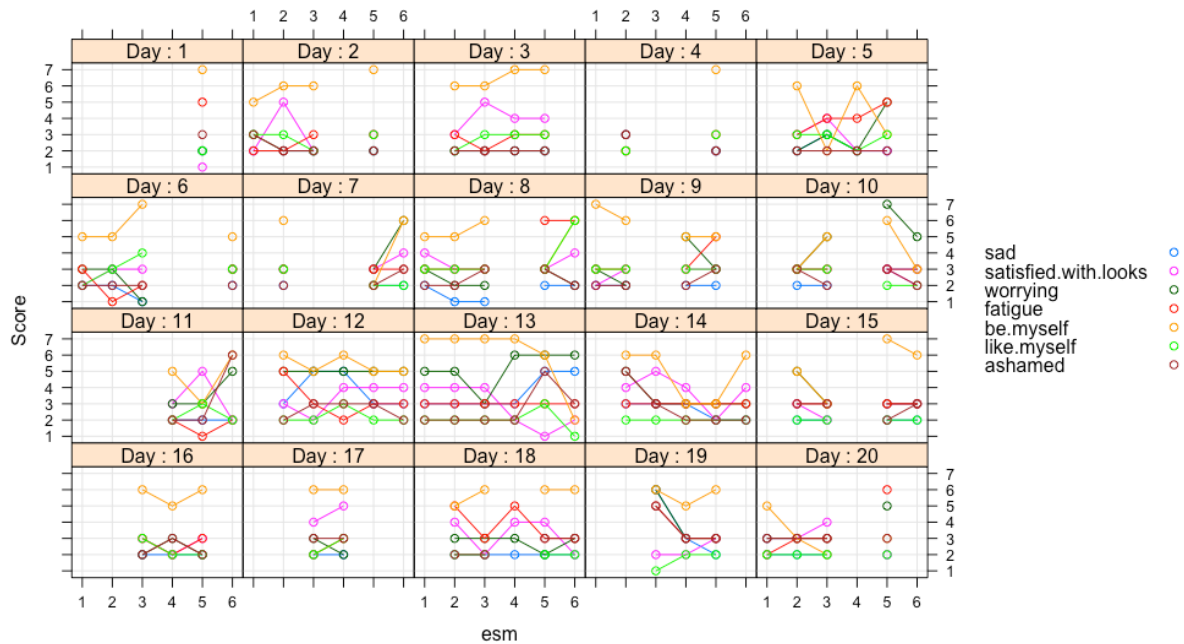
Sam

Descriptieve Resultaten

Figuur 7 geeft visueel de schommelingen per item weer voor Sam. In bijlage 4 is een overzicht te vinden van de aparte items.

Figuur 7.

Overzicht van Fluctuaties op de verschillende items bij Sam

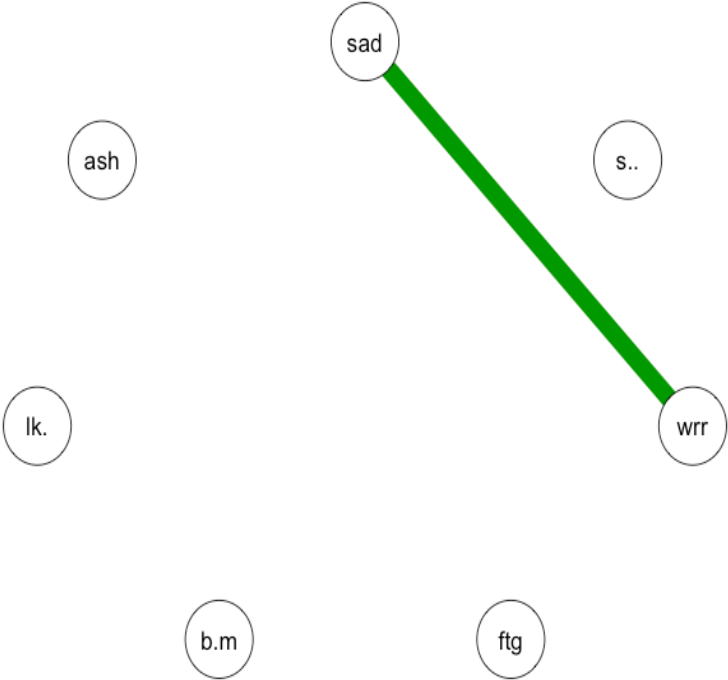

Netwerkresultaten

Figuur 8 weergeeft een positief verband tussen 'sad' en 'worrying' ($PCC= 0.07651778$), wanneer er gecontroleerd werd voor de andere variabelen in het netwerk. Dit betekent bijvoorbeeld dat telkens wanneer Sam aangaf zich verdrietig te voelen, die op hetzelfde moment ook rapporteerde meer te piekeren. Dit verband houdt ook in dat de momenten waarop Sam aangaf zich minder verdrietig te voelen, die op datzelfde moment ook aangaf minder te piekeren. Ten slotte weergeeft figuur 9 één autoregressie voor 'sad' ($PDC= 0.2003689$). Dit betekent dat wanneer Sam rapporteerde zich verdrietig te voelen, die op het volgende meetmoment meldde zich nog meer verdrietig te voelen.

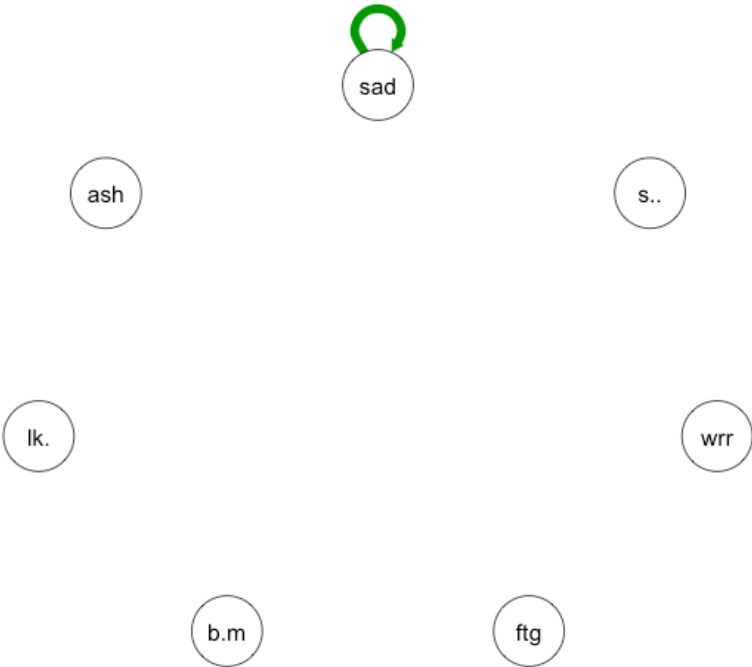
Figuur 8.

Partial Contemporaneous Correlation Network van Sam

Figuur 9.

Partial Directed Correlation Network van Sam

Kwalitatieve Dagboek Resultaten

Tabel 6.

Overzicht van de Hoofdthema's uit het Dagboek van Sam

Samen zijn
1. Met partner
2. Met kat
Zich niet goed voelen
1. Angstig zijn
2. Depressief voelen
3. Problemen rond gewicht
4. Stress hebben

Bij Sam waren de open antwoorden in het dagboek algemeen beperkter in omvang dan bij de andere cases, wat resulteerde in een minder rijk verhaal over de dagdagelijkse ervaringen die Sam meemaakte. Toch konden twee thema's geformuleerd worden om de netwerken te contextualiseren.

Samen zijn. Samen zijn hield voor Sam in dat die alleen was met hun partner of kat. Sam gaf 22 keer het samen zijn met hun partner als positieve en belangrijke gebeurtenis. Wanneer die niet veel tijd heeft met hun partner, werd dit gerapporteerd als negatieve gebeurtenis.

"Mijn partner heeft de dag beter gemaakt."

"Mijn partner die mij laat weten dat die heel de zomer zal moeten werken en dat we dus niet veel samen kunnen doen."

Zich niet goed voelen. Sam meldde meermaals zich angstig te voelen, zoals bijvoorbeeld wanneer hun partner hun plannen veranderde. Het 'niet goed voelen' vertaalde zich verder in zich depressief voelen, zich dik voelen en stress hebben.

"Ik had vandaag ook meer problemen met mijn gewicht en mij dik voelen dit is terug begonnen sinds ik vorige week mijzelf heb gewogen."

Kwalitatieve Interview Resultaten

Tabel 7.

Overzicht van de Hoofd- en Subthema's uit de Pre- en Post Interviews van Sam

Ervaring van identiteit
1. Psychiatrische diagnoses als grootste deel van persoonlijkheid
1.1. Neurodivergent zijn
1.2. Diagnose als handicap
2. Non-binair zijn
2.1. Twijfel rond gender
2.2. Bang voor reactie van anderen
3. Biseksueel zijn
4. Problemen met zelfzekerheid
Belangrijk in identiteit
1. Erkenning van diagnoses en bijhorende moeilijkheden
1.1. Diagnoses als helpend ervaren
1.2. Minimalisering van diagnoses
2. Erkenning en respect voor non-binariteit
3. Kunnen spreken over problemen
3.1. Sociale contacten die geen energie kosten
3.2. Sociale contacten die energie kosten

Psychiatrische diagnoses als grootste deel van persoonlijkheid. Om zichzelf te beschrijven in het pre-interview, gebruikte Sam psychiatrische diagnoses, waarbij die hun andere persoonskenmerken als een gevolg ervan beschouwde.

"En dat zijn eigenlijk de dingen die mijn persoonlijkheid het meeste vormen: ik heb adhd, ik ben autistisch en ik heb OCD, dat zijn dingen die mij 'mij' maken, dat zijn dingen die daardoor zijn gekomen, het feit dat ik heel energiek ben maar ook veel moeite heb met veel sociale dingen, dat zijn zo twee tegenstrijdige dingen soms, maar dat is doordat ik ADHD en autisme tegelijk heb."

Omwille van de meerdere diagnoses identificeerde Sam zich met 'neurodivergent zijn'. Neurodivergentie hield echter voor hun niet zomaar 'speciaal zijn' in, het gaat gepaard met allerlei moeilijkheden zoals makkelijk overprikkeld en overspoeld worden. Omwille van hun neurodivergentie heeft die het idee dat die nooit gaat kunnen functioneren door hun diagnoses. De diagnoses beschouwde die als een handicap.

"Ik heb heel veel moeilijkheden met deze dingen, ik struggle daar hard mee en dat is niet zomaar speciaal zijn als de hele maatschappij gemaakt is om het voor u moeilijk te maken om te functioneren."

Non-binair zijn. Naast de zelfbeschrijving aan de hand van diagnoses, is non-binariteit een centraal thema bij Sam. In het pre-interview vertelde Sam over de twijfel rond hun gender, borstoperaties en best passende voornaamwoorden. De twijfel over hun non-binariteit uitte zich in het idee dat die 'alsof aan het doen' was.

"En dan dacht ik ben maar alsof aant doen ofzo en dat ik dan dacht oh ben ik een jongen, maar nee, dat ook niet, het is niet dat hij/hem past, maar ik haat zij/haar dus dat ik zoiets had van hij/hem is ook goed maar eigenlijk is het die/hun dat ik wil, en dan was het zo wat wil ik nu echt, misschien moet ik het zo doen of misschien ben ik het maar alsof aan het doen en dat ging dan zo heel de tijd heen en weer. "

In het pre-interview gaf Sam aan dat het idee van 'alsof doen' kwam doordat de maatschappij daar veel mee lacht, 'alsof' het niet echt is. Die gaf aan dat de combinatie van hun eigen twijfel en de ontvankelijkheid in de maatschappij het erg moeilijk maakte voor hun. In het pre-interview gaf Sam aan dat hun twijfel weg was en die nu zeker is van hun non-binariteit.

"Dat is ook heel moeilijk geweest, dat heeft heel veel zelfmoordgedachten opgeleverd, omdat ik bang ben van hoe de maatschappij daarop zou reageren, omdat de maatschappij daar nog veel mee lacht en spot en doen alsof wij zot zijn geworden en daar was ik heel bang voor, voor hoe dat zou zijn."

Biseksueel zijn. In het pre-interview gaf Sam aan ook getwijfeld te hebben aan hun seksualiteit, wat toen eveneens voor moeilijkheden heeft gezorgd.

"Ja, bij de seksualiteit, dat was veel minder, dat heeft lang geduurd dat ik dacht dat ik bi was, en efkes dat ik dacht dat ik lesbisch was, dat was een heel korte periode, toen ik ook over mijn gender aan het twijfelen was, ja, maar mijn seksualiteit op zich, het confusion bij mij gedeeltje was niet zo erg."

Problemen rond zelfzekerheid. Problemen rond zelfzekerheid bestonden bij Sam vooral uit de angst om irritant gevonden te worden, omwille van pestervaringen in de laatste drie jaar van het middelbaar. In het postinterview gaf die aan dat hun onzekerheid een obstakel vormde om andere problemen op te lossen en zich open te stellen in nieuwe vriendschappen.

"Maar ik denk gewoon zelf als ik mij compleet openstel en die kennen mij super goed en wij zijn super goed bevriend. Ik blijf constant nog denken dat die mij ambetant vinden en eigenlijk super graag weg willen van mij."

Erkenning van diagnoses en bijhorende moeilijkheden. Zowel in het pre- en postinterview kwam het belang van het krijgen van de diagnoses aan bod, omdat die zichzelf daardoor beter kon begrijpen.

"Ja ale, dat heeft mij beter doen begrijpen eumh waarom ik bepaalde dingen doe en waarom ik mij altijd zo raar heb gevoeld. En waarom zoveel dingen moeilijk voor mij zijn die dat voor andere dingen-, voor andere mensen ni moeilijk zijn."

Het belang van erkenning stond wellicht op de voorgrond omdat anderen hun moeilijkheden dikwijls minimaliseren. Erkenning hield voor hun in dat het niet als 'speciaal' beschouwd wordt en dat anderen hun niet als neurotypisch benaderen. Aangezien anderen nog te weinig de zwaarte van de diagnoses erkennen, zou Sam het liefst hebben dat het wordt erkend als handicap.

"En dus ik vind dat heel belangrijk dat ik die diagnose heb gekregen en dat mensen ni doen alsof da gewoon zo... een ding is van "oh das gewoon zoiets extra"; van "oh speciaal" en "oh je bent gewoon anders."

Erkenning en respect voor non-binariteit. Erkenning en respect voor non-binariteit hield in dat anderen de juiste voornaamwoorden gebruiken. In het pre-interview gaf Sam aan dat 'het misgenderd worden' aanvoelde als een aanval op hun als persoon. Daardoor probeerde Sam in de hoop dit te kunnen vermijden, zich zo androgyn mogelijk te kleden.

"Ik weet dat mensen mij gaan misgenderen maar ik ben nog altijd bang dat mensen mij gaan misgenderen, dat zorgt wel voor veel pijn want dat voelt als een rechtstreekse aanval voor mij als persoon, daar heb ik het ook wel moeilijk mee gehad."

Kunnen spreken over problemen. Sam meldde dat spreken met hun moeder of partner hielp om hun problemen te relativiseren. Naast hun moeder en partner, gaf Sam in het postinterview aan geen vriendengroep te hebben om regelmatig mee te spreken.

"Met mijn mama is mijn relatie heel goed, wij komen heel goed overeen en praten over alles, zij weet echt alles over mij."

Verder vertelde Sam in het pre-interview dat die niet veel energie heeft voor andere mensen, omdat die bezig was met wat anderen denken van hun. Vandaar is het ook moeilijk om meerdere vriendschappen te onderhouden, ook al zou die dat wel willen.

"Ja, de enige persoon die geen energie kost is mijn partner, dat is bijna hetzelfde als ik alleen ben of als ik met hen ben, maar zo bij andere mensen, dat gaat altijd energie afnemen."

Integratie

Bij Sam leek het 'slecht voelen' een complexe combinatie van meerdere factoren in te houden en daardoor ook zo centraal in hun verhaal te staan. In het dagboek kwamen 'angstig zijn', 'depressief voelen', 'zich dik voelen' en 'stress hebben' als belangrijke dagelijkse gebeurtenissen aan bod. In hun netwerk werd een verband tussen 'verdrietig zijn' en 'piekeren' gevonden, wat wellicht duidt op een mechanisme van het in stand houden van 'zich slecht voelen'. Het slecht voelen leek in verband te staan met de thema's non-binariteit en psychiatrische diagnoses. Beiden werden aangehaald als ervaring van identiteit, en tegelijkertijd ook wat Sam belangrijk vond in hun identiteit: erkenning voor beiden. Sam gaf in de pre- en

postinterviews aan dat de minimaliserende reactie van anderen een negatieve impact had op hoe die zich voelde. Bovendien kan ook de onzekerheid gekoppeld worden aan het 'slecht voelen': Sam gaf in het postinterview aan zich onzeker te voelen, wat volgens hun de oplossing van hun andere problemen in de weg stond. Ten slotte werd de partner als belangrijk figuur aangehaald in hun verhaal, in zowel het dagboek als in het pre-interview.

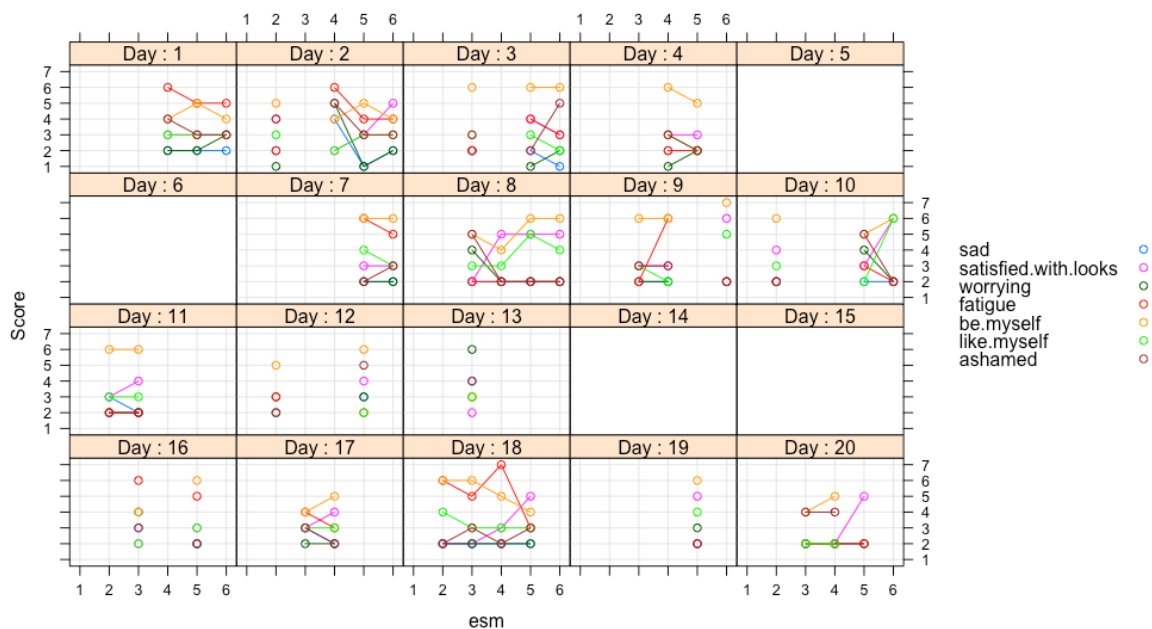
Kobe

Descriptieve Resultaten

Figuur 10 geeft visueel de schommelingen per item weer voor Kobe (Zie bijlage 4 voor een overzicht van de aparte items).

Figuur 10.

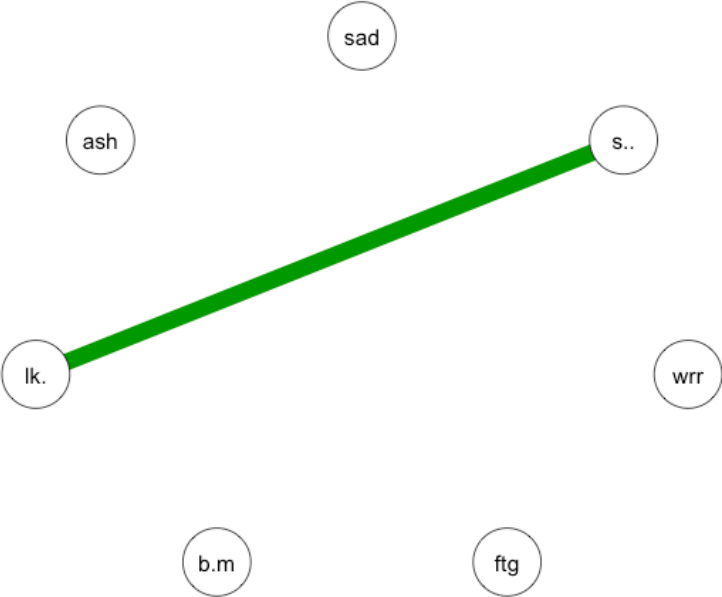
Overzicht van Fluctuaties op de verschillende items bij Kobe

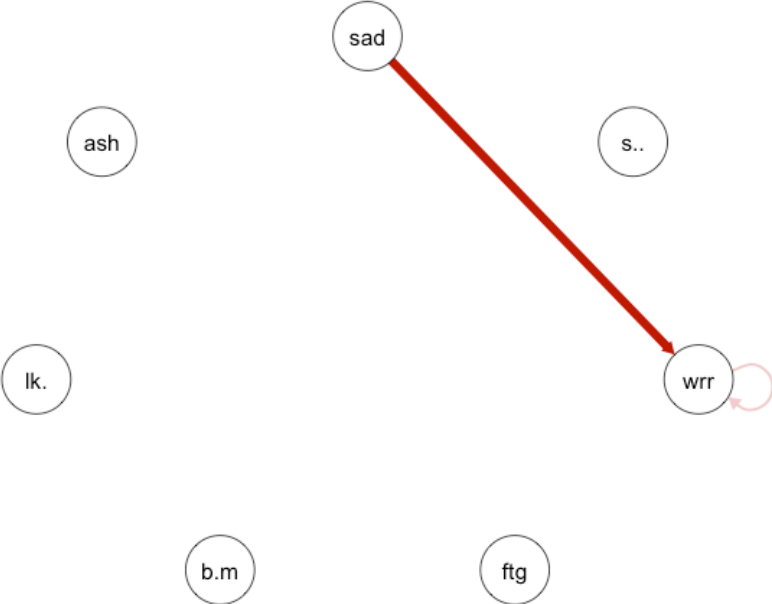
Netwerkresultaten

Gecorrigeerd voor de andere variabelen, weergeeft figuur 11 een positief verband voor Kobe tussen 'satisfied.with.looks' en 'like.myself' (PCC= 0.03191905). De momenten waarop Kobe zichzelf leuk vond, gaf hij ook aan meer tevreden te zijn met hoe hij er uitzag. Hetzelfde verband toont eveneens aan dat wanneer Kobe zichzelf niet leuk vond, hij rapporteerde minder tevreden te zijn met hoe hij er uitzag. Gecorrigeerd voor de autocorrelatie van 'worrying' (PDC= -0.03466657) weergeeft figuur 12 daarnaast een negatief voorspellend verband tussen 'sad' en 'worrying' (PDC= -0.17381673). Wanneer Kobe zich veel zorgen maakt op een bepaald moment, zal hij zich minder zorgen maken op het volgende moment. Daarbovenop werd gevonden dat de momenten waarop Kobe rapporteerde zich meer verdrietig te voelen, hij het volgende meetmoment meldde zich minder zorgen te maken.

Figuur 11.
Partial Contemporaneous Correlation Network van Kobe

Figuur 12.
Partial Directed Correlation Network van Kobe

Kwalitatieve Dagboek Resultaten

Tabel 8.

Overzicht Hoofd- en Subthema's uit het Dagboek van Kobe

Een goed gevoel door productief te zijn
1. Activiteiten doen buitenshuis
2. Activiteiten met vriendin doen
3. Controle hebben over daginvulling
Ruzie hebben met dichte contacten
1. Met vriendin
2. Met ouders

Een goed gevoel door productief te zijn. Productief zijn hield voor Kobe in activiteiten doen, met voorkeur buitenshuis. Ook activiteiten met zijn vriendin gaf hij aan als positieve gebeurtenissen, zoals bijvoorbeeld samen gaan zwemmen of koken.

"Ik beseft dat productief zijn mij goed doet."

Indien het niet lukte om buitenshuis iets te gaan doen, gaf Kobe aan dat het een 'verspilde' dag was voor hem. Het voelde niet als 'écht iets doen'. Hierover ervaarde hij geen controle, omwille van zijn huisgenoten.

"Ik wil zo graag dingen doen buiten maar om stomme redenen gebeurt dat vaak niet. Ik heb het gevoel dat ondanks dat die redenen wel in mijn eigen handen liggen, ik er toch niet helemaal de controle over heb omdat ik samenleef met anderen."

Ruzie hebben met dichte contacten. Zowel ruzies of discussies met zijn vriendin, als met zijn ouders kwamen aan bod bij belangrijke negatieve gebeurtenissen. Bij zijn vriendin gaf hij echter aan de ruzie te bespreken of zijn excuses aan te bieden.

"Ik ben even onterecht boos geweest op mijn vriendin, waarover ik me schuldig voel want ik zie haar graag."

Kwalitatieve Interview Resultaten

Tabel 9.

Overzicht van de Hoofd- en Subthema's uit de Pre- en Post Interviews van Kobe

Ervaring identiteit
1. Een laag zelfbeeld hebben
1. Twijfels over zichzelf
2. Zichzelf vergelijken met anderen
3. Trots zijn op zichzelf
2. Extreem belang van fysieke uiterlijk
3. Opeengebloeid zijn in een andere plek
Belangrijk in identiteit
1. Een vriendengroep om op te bouwen
1. Terecht kunnen met problemen
2. Zich eenzaam voelen
2. Over problemen kunnen spreken thuis
3. Vrijheid om te doen wat hij wil

Een laag zelfbeeld. Kobe noemde in het pre-interview 'een laag zelfbeeld hebben' als één van zijn grootste problemen. Hij had geen hoge dunk van zichzelf en dat kwam volgens hem doordat hij zich slecht voelde. Hij gaf echter ook aan dat zijn laag zelfbeeld ervoor zorgde dat hij op lukrake momenten zich slecht kon voelen.

"Ik denk één, één van mijn maindingen is wel gewoon een laag, extreem laag zelfbeeld of zo denk ik. En dat is ge...gegroeid of gekomen of zo uit die andere dingen, uit die andere klachten, uit uit gewoon mij slecht voelen en uit vanalles, denk ik dat dat zowat, ja hoe zeg je dat, natuurlijk gegroeid is of zo."

Dit laag zelfbeeld vertaalde zich in twijfels over wie hij was, over of hij een goed mens was en over de keuzes die hij in het verleden gemaakt had. In het pre-interview gaf hij aan dat deze twijfels en zijn laag zelfbeeld een vicieuze cirkel vormden.

"En die twijfel is evengoed verbonden met dat laag zelfbeeld en (hmmm). Dat is zo ook een heel vicieuze cirkel uiteindelijk. Want het ene werkt het andere in de hand en omgekeerd hetzelfde."

In vergelijking met anderen, gaf Kobe aan dat zijn zelfbeeld nog veel te laag was. In het postinterview vertelde Kobe dat hij in vergelijking met zichzelf echter vooruitgang had geboekt op vlak van zelfzekerheid; er waren bijvoorbeeld dagen dat hij zichzelf toffer vond.

"Maar ...ik vind van mezelf zo dat ik wel wat progress gemaakt heb. Dat ik ik toch wel al verder sta dan waar dat ik stond."

Ondanks dat zijn zelfbeeld nog steeds laag was, gaf Kobe aan dat er dagen waren dat hij trots op zichzelf kon zijn, bijvoorbeeld wanneer hij iets dappers deed dat anderen niet zouden gedurfd hebben. In zowel het pre- als postinterview vertelde hij 'trots' te zijn op zichzelf wanneer hij voor zichzelf durfde op te komen, iets goed deed voor school, of meer kon relativeren en incasseren.

"Ge zijt eens voor uzelf opgekomen of, ge hebt eens iets gedaan, dan durf ik zo wel mezelf een schouderklopje geven, wat ik vroeger echt nooit gedaan zou hebben of zo."

Desondanks deze vooruitgang, blijft het voor hem nog moeilijk om iets positief over zijn karakter te zeggen (cf. post-interview).

"Ja gewoon door door euhm...bijvoorbeeld met oprecht kunnen zeggen van, ah ja, ik vind mezelf wel tof en ik vind wel dat ik een tof karakter heb. En ik vind wel dat ik, dat ik intelligent ben of zo, zo een dingen, ik zou heel graag de de euhm het zelfvertrouwen hebben of zo om dat te kunnen zeggen (hmmm) maar dat kan ik niet en ik kan mezelf ook niet serieus nemen als ik zo een dingen zeg."

Extreem belang van fysieke uiterlijk. Het extreem belang van zijn uiterlijk bestond uit bezig zijn met er goed uitzien en de nood aan bevestiging van zijn schoonheid door anderen. Hij vertelde in beide interviews dat hij niet tevreden was met hoe hij eruitzag. Hij benoemde het als zijn eigen schuld. Bovendien gaf hij in het postinterview aan dat het belang van zijn uiterlijk een ongezond effect had op hem.

"En sinds dat ik daar nog harder mee bezig ben als in, dat dat niet enkel meer mijn kleren of mijn gezicht is maar ook de rest van mijn lijf, euhm, heb ik het gevoel dat dat echt wel zo ongezond begint te worden voor mezelf."

Opengebloeid zijn op een andere plek. Kobe wees de veranderingen in zijn karakter toe aan het half jaar dat hij gependeed had in het buitenland. Het openbloeien drukte zich voor hem uit in een wijzere, meer 'volwassen' manier van denken, die hijzelf en anderen bij hem opmerkten.

"Ik heb al van veel mensen gehoord dat ik zo vertrokken ben als middelbare scholier en terug ben gekomen als een bijna volwassen persoon als in mijn mindset of zo."

Een vriendengroep om op te bouwen. Een vriendengroep waar hij op kan bouwen hield voor hem in dat hij bij zijn vrienden terecht kon met zijn problemen. In het pre-interview vermeldde Kobe dat er in zijn vorige vriendengroep geen ruimte was om over 'zware dingen' te spreken. In het postinterview gaf hij aan nieuwe vrienden te hebben, die ook open over hun problemen zijn.

"Dat is zo een vies gevoel in mijn lijf dat ik zo aan mijn vrienden denk en dat ik zo niet ben van, ah ja ik voel mij kut, kan ik die nu bellen of niet? Hoe zit het nu?"

Desondanks zijn nieuwe vriendenkring, meldde hij toch het gevoel te hebben dat hij op weinig mensen kon steunen naast zijn beste vrienden en zijn partner. Hij vertelde zich vaak nog eenzaam te voelen, ook al was hij omringd met mensen.

"Of op, op momenten da'k da'k eigenlijk niet eenzaam ben, of da, als ge zo gewoon, puur praktisch zou zien, dat er veel mensen rondom mij zijn, mij toch heel eenzaam voelen en zo."

Over problemen kunnen spreken thuis. Naast een vriendengroep om open tegen te zijn, gaf Kobe aan dat het belangrijk voor hem was dat hij ook thuis kon spreken over zijn problemen. Hij vertelde echter in het pre-interview dat er daar thuis geen ruimte voor was, er werd immers niet gesproken over gevoelens, wat hem soms kwaad kon maken. Net zoals in het dagboek, gaf hij aan dat er veel meningsverschillen waren thuis.

"Dat was voor mij zo niet, allé bij ons thuis, er wordt niet zoveel gepraat over hoe wij ons voelen of zo, er wordt niet gevraagd naar hoe het met ons gaat."

Vrijheid om te doen wat hij wil. Net zoals in het dagboek, sprak Kobe over zelf te kunnen kiezen wat hij wil doen. Die vrijheid werd echter beperkt doordat hij rekening moest houden met anderen in het gezin.

"Langs de andere kant woon ik ook nog thuis, dus moet ik ook wel rekening houden met dat er andere mensen ook nog in dat huis wonen en dat loopt dan zo stroef."

Integratie

In het netwerk van Kobe werd een positief gelijktijdig verband tussen 'tevreden zijn met hoe ik eruitzie' en 'zichzelf leuk vinden' gevonden, wat wees op dat hij een hogere score op zichzelf leuk vinden gaf op momenten dat hij ook meer tevreden was met zijn uiterlijk. In zijn pre-interview gaf hij echter aan dat 'een laag zelfbeeld hebben' één van zijn grootste problemen was. Het verband in het netwerk betekent immers ook dat een lage score op zichzelf leuk vinden gepaard gaat met een lage score op tevreden zijn met zijn uiterlijk op hetzelfde moment. Verder gaf Kobe aan in het pre-interview dat de oorzaak voor zijn laag zelfbeeld te wijten was aan dat hij 'zich slecht voelde'. Omgekeerd gaf hij ook aan dat zijn laag zelfbeeld ervoor zorgde dat hij zich op willekeurige momenten slecht kon voelen. In het voorspellend netwerk van Kobe werd daarnaast een contra-intuïtief negatief verband gevonden tussen verdrietig zijn en zich zorgen maken. Wanneer Kobe zich verdrietig voelde op het ene moment, maakte hij zich minder zorgen op het volgende moment. Daarnaast kwam de 'nood aan vrijheid' aan bod in zowel het dagboek als de interviews. In beide werd duidelijk dat de vrijheid of controle over zijn daginvulling beperkt werd door het samenleven met anderen in zijn gezin. Ten slotte werd de 'nood om te kunnen spreken over zijn problemen' benadrukt in het pre- en postinterview. Naast het kunnen spreken met zijn vrienden was het ook van belang voor hem om bij zijn ouders terecht te kunnen. Thuis ervaarde hij hier echter geen ruimte voor, waar hij kwaad kon over worden. Zowel in de interviews als in het dagboek kwamen de meningsverschillen tussen hem en zijn ouders aan bod.

Discussie

Deze studie had tot doel de idiografische dynamische samenhang tussen identiteit, zelfwaarde en depressie te onderzoeken, daartoe werd een mixed methode multiple casestudie uitgevoerd bij vier jongeren. Dit onderzoek ging na: 1) hoe fluctuaties in identiteit, zelfwaarde en depressieklachten samenhangen binnen jongeren; 2) hoe jongeren met depressieklachten hun identiteit ervaren en wat ze daar belangrijk in vinden; 3) hoe de samenhang in dagelijkse fluctuaties in identiteit, zelfwaarde en depressieklachten kunnen begrepen worden binnen de subjectieve ervaring van de jongere. Bij elke participant observeerden we fluctuaties in identiteit, zelfwaarde en depressieklachten over en binnen de periode van 20 dagen. Deze fluctuaties komen overeen met de bevinding dat depressieve klachten, zelfwaarde en identiteit schommelen binnen adolescenten van moment tot moment en dag tot dag (Becht et al., 2021; Di Blas et al., 2021; Lin, Yu & Hsu, 2021). Daarnaast werd bij drie van de vier participanten een dynamisch verband in de gelijktijdige netwerken gevonden tussen depressie en identiteit of zelfwaarde. Bij één participant werd echter geen enkel verband gevonden. Vervolgens blijkt dat de thema's waarover de participanten spraken toen ze hunzelf en hun situatie beschreven, aanzienlijk varieerden in aantal en verscheidenheid. Ondanks deze variatie kwamen er toch vier gezamenlijke thema's aan bod. Deze thema's moeten echter met een zekere voorzichtigheid geïnterpreteerd worden, omwille van de uniciteit van de betekenis die elke participant eraan gaf. Ten slotte werd voor elke participant de aanvulling van het kwalitatief onderzoek als een meerwaarde gezien in het begrijpen en interpreteren van hun idiografisch netwerk.

Als antwoord op de eerste onderzoeksvraag toonde Jan een negatief verband tussen identiteit en twee depressieve klachten, namelijk 'verdrietig zijn' en 'zich zorgen maken'. Wanneer hij minder zichzelf kon zijn, maakte hij zich meer zorgen en voelde hij zich meer verdrietig op dat moment. Ella toonde eveneens een negatief verband tussen 'zichzelf zijn' en 'zich zorgen maken'. Beide resultaten lagen in lijn met de reeds bestaande evidentie over een verband tussen identiteitsonzekerheid en depressie (Becht et al., 2019; Carter, 2017; Coyne & Whiffen, 1995; Crocetti, Rubini & Meeus, 2008, Di Blas, Borella & Ferrante, 2021). Deze bevindingen kunnen mogelijk een indicatie geven dat een stabiel zelfbeeld een centrale taak is voor veel adolescenten en intrinsiek samenhangt met hun mentale gezondheid (Becht et al., 2019; Erikson, 1968; Klimstra & Denissen, 2017). Aan de hand van de resultaten uit de netwerken kunnen er echter geen causale uitspraken gedaan worden, wat eerder onderzoek van Von Klipstein en collega's (2020) ook al aantoonde. Kobe toonde daarnaast een positief verband tussen 'zichzelf leuk vinden' en 'tevreden zijn met hoe hij eruitziet'. Dit resultaat ligt in lijn met evidentie dat dagelijkse fluctuaties in zelfwaarde samenhangen met fluctuaties in depressieve toestanden (Di Blas et al., 2021). Sam vertoonde in tegenstelling tot de andere drie participanten, geen enkel verband tussen depressie en één of meerdere items van zelfwaarde of identiteit (cf. infra voor mogelijke verklaringen). De netwerken vertoonden veel heterogeniteit in hun structuur, wat een bevestiging is voor de waarde van idiografisch onderzoek (Keijsers, 2016), omdat dit de uniciteit van elk individu bevestigt. Een mogelijke verklaring voor de heterogeniteit kan zijn dat de individuele context zoals bijvoorbeeld leeftijd, in relatie zijn, schoolgaand zijn, voorgaande hulpverlening, medicatie, broers/zussen etc., hierbij een bijkomende rol

hebben gespeeld in de schommelingen van depressie, identiteit en zelfwaarde. Hiernaar kan bijkomend onderzoek uitgevoerd worden via specifieke aangepaste open vragen bij de ESM-studie. Dit zou bruikbare handvaten kunnen opleveren voor de klinische praktijk, maar viel echter buiten het bestek van de huidige masterproef.

Als antwoord op de tweede onderzoeksvraag, "Hoe ervaren jongeren met depressieklachten hun identiteit en wat vinden ze belangrijk daarin?", werden vier gemeenschappelijke thema's uitgewerkt, naast de unieke thema's per participant.

Nood aan spreken over emoties. Een eerste belangrijk thema was: de nood om te kunnen spreken over of delen van hun emoties met hun partner, vriendengroep en/of ouders. Jan, Ella en Kobe gaven aan dat ze de gewoonte hadden hun emoties op te kroppen, maar tegelijk de nood ervoeren om deze te kunnen delen en loslaten. Sam gaf aan dat het delen van hun emoties met hun partner of moeder hielp met relativeren. Eerder onderzoek toonde aan dat adolescenten de nood hebben aan contact met volwassenen omwille van hun kennis en ervaring (Adamson et al. 1999). Wellicht was de nood om hun emoties te delen met hun ouders een hoop op erkenning van hun emoties en daarnaast een hoop op verhalen over hoe hun ouders daarmee omgingen, net zoals ze dit misschien deden bij hun partner en vrienden. Door ruimte te krijgen voor het delen van zijn/haar/hun emoties, kan een adolescent vanuit een veilige basis zichzelf en de wereld ontdekken (cf. Allen et al., 1984; Grotevant & Cooper, 1986). De kennis van ouders over problemen waar adolescenten mee worstelen in hun identiteit, is een belangrijke factor in het oplossen ervan (Adamson et al., 1999).

Onbegrip voor ervaren problemen. Uit de interviews werd echter aangegeven dat ondanks dat ze deze nood ervoeren, de vier adolescenten moeite hadden met begrip te krijgen voor hun problemen. Dit vormde een tweede thema. Jan, Ella en Kobe gaven aan dat ze thuis weinig begrip ervoeren voor hun situatie en dat er niet geluisterd werd naar hen. Voor Jan betekende dit bijvoorbeeld dat hij niet tot rust kon komen thuis door de spanning en meningsverschillen die hij daar ervoerde. Sam vertelde vooral over het onbegrip van anderen voor, en miskenning van, hun non-binariteit en psychiatrische diagnoses. Het gebrek aan begrip voor de ervaren problemen van de adolescenten wijst op een algemenere problematiek dan die eerder al aangehaald werd, namelijk dat depressie dikwijls niet (h)erkend wordt bij adolescenten (Leaf et al., 1996) vanwege de turbulentie eigen aan deze periode (Birmaher et al., 2004). Wellicht vinden ouders het moeilijk om de emoties van hun kinderen te (h)erkennen als eigen aan de puberteit of indicatie van mogelijk depressieve klachten of andere problemen. Hierdoor krijgen adolescenten misschien het idee dat ze niet serieus genomen worden. Daarnaast lijken de nood aan het spreken over hun emoties en het onbegrip dat ze daarin ervaren, een weerspiegeling te zijn van een probleem dat tijdens de coronapandemie naar voren kwam. Vele jongeren werden toen immers geconfronteerd met lage sociale support en eenzaamheid (Rens et al., 2021; Wade et al., 2020).

Voor zichzelf opkomen. Daarnaast kwam een derde thema aan bod: het opkomen voor zichzelf en de trotsheid die daarmee gepaard gaat. In voorgaand onderzoek gaven adolescenten aan dat ze zich afvroegen hoe ze zich moesten gedragen in relatie tot anderen zonder teveel van hun eigen noden en wensen op te geven (Adamson et al., 1999). Het

huidige onderzoek vulde daarop aan dat jongeren soms de nood hebben om hun eigen noden voorop te stellen, zonder zich daar slecht of schuldig over te voelen. Jan gaf aan in de interviews dat zelf keuzes kunnen maken en zijn eigen welzijn vooropstellen, ervoor zorgden dat hij zich 'beter' begon te voelen. Ella gaf aan dat ze een balans zocht in 'aan zichzelf denken' en 'aan anderen denken'. Dus naast de nood aan de kennis, begrip en ervaring van anderen om te kunnen omgaan met de worstelingen in identiteit, depressie en zelfwaarde, gaven deze jongeren ook aan een nood te ervaren aan zelf keuzes te kunnen maken. Er is dus wellicht een continue wisselwerking tussen zichzelf en de ander, waarbij identiteitsontwikkeling kan gezien worden als een proces van een balans vinden tussen intra- en interpersoonlijke delen van identiteit (Bosma et al., 1994).

Een laag zelfbeeld hebben. Ten slotte was een laag zelfbeeld een vierde gemeenschappelijk thema, ook al werd het niet letterlijk door alle participanten als dusdanig benoemd. Dit lage zelfbeeld is gekend voor te komen uit identiteitsonzekerheid en verwarring in de adolescentie (Fischer, 1980; Harter, 1999; Robins & Trzesniewski, 2005). Kobe benoemde het als één van zijn grootste problemen waardoor hij zich dikwijls 'slecht' voelt. Hij gaf aan daardoor veel over zichzelf te twijfelen. Twijfels over zichzelf en gemaakte keuzes, kwam ook voor bij Jan. Ella gaf daarnaast aan vroeger een laag zelfbeeld te hebben: ze vond zichzelf lelijk en haatte zichzelf. Sam benoemde ten slotte hun laag zelfbeeld als 'problemen met zelfzekerheid', wat zich vertaalde als een angst om irritant gevonden te worden.

Als antwoord op de derde onderzoeksvraag, "hoe kunnen we de samenhang in dagdagelijkse fluctuaties in identiteit, zelfwaarde en depressieklachten begrijpen vanuit de subjectieve ervaring van de jongere", werd een integratie gemaakt van de netwerken en het subjectieve verhaal van de jongere. Hieronder werden de individuele integraties van de vier participanten uitgewerkt.

Jan. De samenhang in het netwerk van Jan tussen 'zichzelf kunnen zijn', 'verdrietig zijn' en 'zich zorgen maken', werd gecontextualiseerd in zijn interviews. Zijn 'verdrietig zijn' en 'zich zorgen maken' werden gekaderd in de interviews als 'mentale onrust ervaren'. Wellicht is de gevonden samenhang een weerspiegeling van een probleem dat Jan zelf aangaf: namelijk dat hij thuis niet het gevoel kreeg dat hij zich 'slecht' mocht voelen, waardoor hij ook niet het gevoel kreeg zichzelf te mogen zijn en dit net zorgde voor meer verdriet en piekeren op diezelfde momenten. Bovendien gaf hij aan dat stress een belangrijke negatieve rol speelde in zijn zelfbeeld. Tegelijkertijd gaf hij aan dat zijn zelfbeeld ook positief beïnvloed werd op school op momenten dat hij geen stress ervaarde. Dit kwam doordat hij een doorzettingsvermogen en motivatie kon ontwikkelen, wat zijn zelfbeeld ten goede deed.

Ella. Ella haar netwerk toonde een negatief verband tussen 'zichzelf kunnen zijn' en 'zich zorgen maken', wat mogelijk weerspiegeld werd in het interview: ze voelt zich anders dan de rest omdat ze 'meer nadenkt dan anderen'. Wanneer ze zich omringde met mensen die niet of minder nadachten over het leven, had ze wellicht het gevoel dat ze in dat aspect niet zichzelf kon zijn. In de interviews werd duidelijk dat 'zichzelf kunnen zijn' een algemeen belangrijk thema was

voor haar: zowel haar geloof in God, bisexualiteit als emotionaliteit wou ze hierbij ruimte kunnen geven. Hieruit bleek dat het vooral moeilijk was om bij haar moeder zichzelf te kunnen zijn, aangezien ze niet kon vertellen dat over haar ongelooft in God en bisexualiteit. Bovendien benadrukte ze de dagelijkse 'mentale vermoeidheid' in haar verhaal, die voortkwam uit haar emotionaliteit volgens haar. In haar netwerk werd daarentegen een omgekeerd verband gevonden: 'vermoeid zijn' voorspelde 'verdrietig zijn' op het volgende moment. Dit kan wellicht te wijten zijn aan 1) methodologische beperkingen van netwerken (cf. infra), 2) een verschillend effect van bewuste ervaring en onbewuste expressie van depressieve klachten.

Sam. Het netwerk van Sam vertoonde een positief verband tussen twee depressieve klachten, namelijk: 'verdrietig zijn' en 'piekeren'. 'Zich slecht voelen' kwam aan bod in de interviews en de dagboekstudie en leek in verband te staan met de thema's non-binariteit en psychiatrische diagnoses. Sam gaf aan dat de minimaliserende reactie van anderen een negatieve impact had op hoe die zich voelde. Mogelijk zorgde situaties waarin Sam geen erkenning kreeg voor hun non-binariteit en psychiatrische diagnoses ervoor dat die zich verdrietig voelde en piekerde. Desondanks dat non-binariteit en psychiatrische diagnoses belangrijke thema's waren in de ervaring van hun identiteit, werd verrassend genoeg geen verband gevonden in hun netwerk tussen depressie en identiteit of zelfwaarde. Mogelijke redenen voor dit ontbrekend verband kunnen zijn dat 1) het gebrek aan erkenning voor de aspecten van diens identiteit geen invloed had op hun zekerheid van hun identiteit (wat gemeten werd met het item 'be.myself'); 2) de identiteitskwestie geen vraagstuk meer is voor Sam, omdat die al tot de late adolescentie behoort (Fischer, 1980; Harter, 1999), in de interviews gaf Sam ook aan zeker te zijn van bijvoorbeeld hun non-binariteit; 3) de formulering van identiteit als 'zichzelf kunnen zijn' tekortschiet in het meten van identiteit voor Sam aangezien het de complexiteit van de keuzes voor identiteit (zoals de verschillende genderidentiteiten) in deze postmoderne maatschappij niet vat (Côté & Levine, 2016).

Kobe. Het netwerk van Kobe toonde een positief verband tussen 'zichzelf leuk vinden' en 'tevreden zijn met zijn uiterlijk'. In de interviews gaf Kobe aan dat hij een laag zelfbeeld had en dat zijn uiterlijk daar een belangrijke rol in speelde. Hij gaf aan dat zijn laag zelfbeeld voortkwam uit 'zich slecht voelen', maar dat zijn laag zelfbeeld er ook voor zorgde dat 'hij zich op lukrake momenten slecht voelde'. Zijn ervaring in de interviews lijkt dus met andere woorden overeen te komen met wat zijn netwerk toont. Bovendien werd echter een contra-intuïtief negatief verband gevonden tussen 'verdrietig zijn' en 'zich zorgen maken'. In tegenstelling tot wat men intuïtief zou denken, dat 'verdrietig zijn' zorgt voor meer 'piekeren' op een volgend tijdstip, werd het omgekeerde bij Kobe gevonden. Ten eerste toont dit aan dat processen binnen personen kunnen verschillen van processen tussen personen. Groepsgebaseerde effecten tonen dus niet noodzakelijk hetzelfde resultaat bij individuele personen en zijn vaak zelf ongerelateerd aan de effecten van variabelen binnen personen. Dit wijst op het belang van meer onderzoek naar processen binnen personen (Hamaker et al., 2015; Molenaar & Campbell, 2009). Een andere verklaring kan zijn dat andere variabelen die het verband verklaren, niet in rekening gebracht werden. Het gevonden verband kan ook om andere redenen ontstaan, zoals bijvoorbeeld door niet-gemodelleerde meetfouten of door de invloed van latente variabelen (Epskamp et al., 2018b). Vervolgens roept dit ook inhoudelijk enkele vragen op: is het 'zich zorgen maken' voor deze jongere net een manier om zich op het volgend meetmoment minder zorgen te maken? Is het toelaten om

verdrietig te zijn een manier om zich minder zorgen te maken nadien? De kwalitatieve data kunnen mogelijk een antwoord geven op deze vragen: in het pre-interview gaf Kobe aan dat hij zich soms onverklaarbaar slecht voelde op lukrake momenten. Hij kon dan niet achterhalen wat de oorzaak daarvan was. Wellicht zorgde dit net voor minder gepieker, omdat hij zich er uiteindelijk bij neer kon leggen dat hij niet wist wat de oorzaak was. Hij geeft daarentegen wel aan dat hij op dat moment niet kan loslaten dat hij zich slecht voelt. Zijn verdriet heeft mogelijk enkel op het moment zelf een invloed op hoeveel zorgen hij zich maakt, maar een tegengesteld effect wanneer er tijd voorbijgaat.

"En dan gaan we wandelen tussen de vulkanen en dan denk ik heel de tijd bij mezelf 'ik zou zo blij moeten zijn met wat dat wij nu aan het doen zijn, want dat is zalig', (hmmm) maar langs de andere kant kan ik dat zo niet uit mijn hoofd zetten da'k, da'k mij zo slecht voel of zo."

Omwille van de diepgaande idiografische visie op identiteit en de samenhang met depressie en zelfwaarde, lag de focus op de heterogeniteit binnen de participanten. Enerzijds maakt dit het koppelen aan de literatuur, die immers dikwijls gebaseerd is op groepsniveau, een uitdaging voor de huidige masterproef. Anderzijds benadrukt deze heterogeniteit net het belang van idiografisch onderzoek naar deze samenhang (Keijsers, 2016).

Sterktes, Beperkingen en Implicaties

In de huidige masterproef werd een sterk doorgedreven idiografisch design gebruikt, daarbij gebruikmakend van verschillende methoden die elk toelaten een ander licht te werpen op de fluctuaties in depressie, identiteit en zelfwaarde binnen jongeren. Het multiple casesdesign liet daarnaast toe de subjectieve logica van verschillende jongeren individueel en ten aanzien van elkaar te bestuderen en begrijpen.

Nieuwe Idiografische Methode: Experience Sampling

Een eerste mogelijke sterkte van de methode was dat het ESM-design verzekerde dat de samenhang tussen depressie, identiteit en zelfwaarde ecologisch valide werd onderzocht in de participanten hun dagelijks leven en natuurlijke omgeving (Bos et al., 2018). Doordat op het moment zelf een vraag gesteld werd, konden de ervaringen begrepen worden zoals ze zich voordoen en niet zoals ze zich presenteren vanuit het geheugen (cf. recall bias; Myin-Germeys et al., 2009). De experience sampling methode (ESM) heeft echter ook enkele beperkingen. Een eerste nadeel aan het gebruik van de experience sampling methode, is dat de dagelijkse activiteiten van de jongeren kunnen verstoord worden (Gouveia & Karapanos, 2013), doordat de notificaties op ongelegen momenten komen (Berkel et al., 2017). ESM-gegevensverzameling is immers tijdsintensief en kan gepaard gaan met beoordelingslast voor deelnemers, zeker in kwetsbare populaties als adolescenten met depressieve klachten (Myin-Germeys et al., 2018). Een mogelijk bijkomend gevolg daarvan is dan weer missing data, wat ook in deze dagboekstudie bijvoorbeeld bij Kobe een indicatie was om hem vooreerst uit te sluiten voor verdere diepgaande analyse. Missing data is vaak voorkomend bij experience sampling studies en kan door vele factoren

veroorzaakt worden waaronder leeftijd, meetmoment en de lengte van de dataverzamelingsperiode (Hamaker et al., 2018; McLean et al., 2017). Daardoor is het moeilijk om in te schatten of de ontbrekende data volledig willekeurig (MCAR), willekeurig (MAR) of niet willekeurig (MNAR) zijn (Graham & Donaldson, 1993). Dit heeft een statistische implicatie voor de netwerken die gevormd werden: deze tonen mogelijk andere of vertekende verbanden omdat op belangrijke momenten de vragenlijsten wellicht niet werden ingevuld (Buhi, Goodson & Neilands, 2008). Zo gaf Jan bijvoorbeeld in het postinterview aan dat het moeilijk was om de vragen in te vullen door school en dat dit hem stress bezorgde. Vooral wanneer hij veel stemmingswisselingen ervaarde vond hij het moeilijk de vragen in te vullen omdat zijn antwoorden binnen dezelfde dag heel tegengesteld konden zijn. Verder onderzoek moet uitwijzen of deze missing data willekeurig is en of dit probleem voorkomen kan worden. Begrip over de mechanismen van missing data kunnen bijvoorbeeld helpen om via statistische modellen beter met deze missing antwoorden om te gaan of veranderingen in het design aan te passen (Bolger & Laurenceau, 2013). Deze kunnen op hun beurt de power van de netwerken verbeteren en de kans op niet willekeurige ontbrekende data verminderen (Mansueto et al., 2022).

“En toen had ik wel zoiets van: het begint teveel te worden. Ook omdat ik mezelf slechter begon te voelen en minder fut had om bepaalde dingen te doen. Dat ik soms ook gewoon op mijn bed lag en niet met mijn gsm bezig was en dan had ik zo iets van: die vragenlijst hoeft niet meer voor mij.” (Jan)

Een tweede beperking aan het ESM-design was dat de items in de knooppunten of *nodes* van de netwerken doorgaans generiek bleven (Bringmann, 2022) en vervolgens mogelijk niet voldoende de variatie vatten dat gepaard gaat met deze concepten. In de huidige masterproef werd bijvoorbeeld opgemerkt dat geen enkele participant het woord 'identiteit' in de mond nam, maar eerder sprak over 'zelfbeeld' of zelfs 'persoonlijkheid' wanneer gevraagd werd naar hun zelfbeschrijving. Zelfbeeld werd in de masterproef geïnterpreteerd als synoniem van identiteit, tenzij er een waarde aan werd gehangen zoals bijvoorbeeld 'laag zelfbeeld' bij Kobe, dan werd deze eerder als zelfwaarde beschouwd. Dit heeft als implicatie dat de experience sampling data wellicht minder betrouwbaar is, omdat het wellicht de variatie en betekenis onvoldoende vat voor de vier participanten. Verder onderzoek naar de gehanteerde woorden en terminologie die door adolescenten gebruikt worden zou moeten uitwijzen of items daaraan aangepast meer betrouwbare netwerken genereren. Er moet dus met andere woorden onderzoek gedaan worden naar verbetering van de experience sampling data, in plaats van dat onderzoek direct de relatie tussen twee concepten bestudeerd. Het is daarbij noodzakelijk om concepten, zoals identiteit, apart te onderzoeken. Het gebruik van kwalitatieve interviews kan een mogelijke methode zijn om na te gaan hoe participanten een concept interpreteren en deze vervolgens specifieker te formuleren. Enkel door heldere items te gebruiken in een dagboekstudie, kunnen de netwerken interpreteerbaar en meetbaar zijn (Bringmann, 2021).

Een tweede sterkte aan de methode gehanteerd in deze masterproef, was het combineren van kwalitatieve data in de experience sampling studie, waardoor de verspreiding van theoretische ontwikkelingen bevorderd kan worden (Monrad, 2013). De integratie van de kwalitatieve data in ESM is immers uniek aan de deze masterproef. Alle voorgaande

beperkingen aan het ESM-design benadrukten steeds de nood aan het includeren van kwalitatieve data. Op basis van deze studie werd aangetoond dat de netwerken gegenereerd uit de ESM-data, onvoldoende op zichzelf helder en betekenisvol te interpreteren zijn (Bringmann et al., 2022). De ESM-netwerken zegden bijvoorbeeld niet waarom iemand al dan niet zichzelf kon zijn. Bovendien werd enkel het gemiddelde verband over de dagen heen zichtbaar in de individuele netwerken, waardoor veel variatie verloren ging. Door verschillende bronnen van kwalitatieve data te integreren, werd een diepgaand zicht mogelijk op de variatie in de idiografische dynamische relatie tussen identiteit, zelfwaarde en depressie (Maxwell & Levitt, 2023). Een beperking aan het huidige onderzoek was echter dat de context in de open vragen nog steeds beperkt in rekening werd gebracht. In de resultaten werd aangewezen dat Sam een beperkte omvang van thema's toonde in de dagboekstudie, in tegenstelling tot een rijk verhaal in de interviews. Mogelijke verklaringen voor deze korte antwoorden op de open vragen kunnen bijvoorbeeld zijn: vermoeidheid (Courvoisier, Eid & Lischetzke 2012; Silvia et al., 2013), gebrek aan privacy bij het invullen van het dagboek op een smartphone (Berkel et al. 2017) of het obstakel van het uittypen, zoals Sam aangaf in hun feedback op het onderzoek (cf. postinterview). Dit vormt voornamelijk een probleem wanneer onderzoek alleen steunt op één bron van kwalitatieve data in de dagboekstudie (zoals open vragen) en geen bijkomende kwalitatieve data (zoals interviews) raadpleegt. Een mogelijke oplossing zou het gebruik van stemopnames kunnen zijn, zoals Sam voorstelde. Verder onderzoek zou moeten uitwijzen of de optie van stemopnames in de antwoorden op de open vragen tot uitgebreidere antwoorden leiden.

"En ook omdat ik ook zoiets heb van... ale ja euh en dan moet ik dat zo helemaal uittypen... pff dat is zo een gedoe... Bijvoorbeeld zo praten... Is veel gemakkelijker om daar iets over te zeggen... bijvoorbeeld zo... Zo I don't know in voice recordings ofzo... Dat zou ik gemakkelijker kunnen doen voor bijvoorbeeld."

De gevonden heterogeniteit in de dynamische samenhang van depressie, identiteit en zelfwaarde en de subjectieve verhalen van de participanten, suggereren bovendien dat interventies gepersonaliseerd moeten worden en zich moeten richten op de persoonspecifieke risicofactoren (Borsboom & Cramer, 2013; Bos et al., 2018). De nood aan onderzoek naar mogelijke heterogeniteit in identiteitsprocessen binnen personen werd eerder al aangekaart door Keijsers (2016). De idiografische netwerken kunnen bijdragen aan een individueel behandelplan en gepersonaliseerde hulp (Epskamp, Borsboom & Fried, 2018a; Guloksuz, Pries & Van Os, 2017; Von Klipstein et al., 2020) doordat ze de therapeut als de patiënt een gepersonaliseerd en gevisualiseerd zicht geven op het dagelijks leven van de patiënt. Verder kunnen ze helpen het proces van therapie te monitoren en kan het bespreken van de netwerken inzicht geven aan de patiënt over de eigen sterktes en kwetsbaarheden (Epskamp, Borsboom & Fried, 2018a). Op dezelfde manier kunnen therapeuten de netwerken gebruiken als communicatiemiddel waarlangs ze hun kennis met hun cliënten kunnen delen en hun cliënten actief kunnen betrekken in het therapeutisch proces (Von Klipstein et al., 2020). Verder onderzoek naar dergelijke netwerken moet zich inzetten op het integreren van open vragen in het ESM-design en bijkomende kwalitatieve data. Als volgt kan de kloof tussen de klinische praktijk en het dagelijks leven van de patiënt mogelijk overbrugd worden, door het dagelijks leven van de patiënt in de praktijk te brengen en de mogelijkheid te creëren om de therapeutische setting uit te breiden naar het dagelijks leven van

de patiënt (Kramer et al, 2014). Een beperking aan de methode van deze masterproef was echter dat de vergelijking tussen de kwalitatieve en kwantitatieve gegevens slechts door één onderzoeker gebeurde. Dit zorgt voor een verminderde betrouwbaarheid, dan wanneer meerdere onderzoekers het analyseproces zouden hebben doorlopen (Malterud, 2001; Stiles, 1993). In bijlage 3 is een kritische reflectie over de achtergrond van de onderzoeker te vinden, in een poging om de betrouwbaarheid van de analyses te verhogen.

Nieuwe Statistische Methode: GraphicalVar

Een sterkte aan de statistische methode van de huidige masterproef was het implementeren van de gelijktijdige netwerken in graphicalVAR, aangezien deze belangrijk zijn in het ontdekken van psychologische dynamieken (Epskamp et al., 2018b; Epskamp, 2022). Jammer genoeg worden de gelijktijdige netwerken dikwijls genegeerd, terwijl voornamelijk voorspellende netwerken worden bestudeerd in de literatuur van intra-individuele analyse (Epskamp, 2018b). De voorspellende netwerken gaven in deze studie bij geen enkele participant een samenhang tussen depressie, identiteit of zelfwaarde, in tegenstelling tot de gelijktijdige netwerken. De resultaten van de huidige masterproef liggen niet in lijn met voorgaande evidentie vanuit het kwetsbaarheidsmodel of littekenmodel over een voorspellend verband over de tijd heen tussen depressie, zelfwaarde en identiteit. Het kwetsbaarheidsmodel veronderstelde dat niet effectief omgaan met identiteitskwesies samen met een lage zelfwaarde, een predispositie kunnen vormen voor het ontwikkelen van depressieve symptomen (Butler, Hokanson & Flynn, 1994; Durbin & Hicks, 2014). Evidentie toont aan dat dagelijkse fluctuaties in zelfwaarde en identiteitsonzekerheid verantwoordelijk zijn voor depressieve toestanden (Becht et al., 2019; Di Blas, Borella & Ferrante, 2021; Schwartz et al., 2011). Ook kan de perceptie van verandering in identiteit bijdragen tot depressieve klachten wanneer deze als niet progressief ervaren wordt (Carter, 2017). Het littekenmodel beweerde daarentegen dat lage zelfwaarde een gevolg is van depressie (Coyne & Whiffen, 1995). Depressieve gevoelens kunnen ervoor zorgen dat iemand belangrijke identiteitsopportunities mist (Crocetti, Rubini & Meeus, 2008). Echter zijn deze modellen afkomstig uit de persoonlijkheidsliteratuur, waar de focus voornamelijk ligt op het bestuderen van verschillen tussen mensen (Becht et al., 2019). De huidige masterproef liet niet toe de richting van de verbanden te verklaren, wat een indicatie kan zijn voor een verschillend verband op groepsniveau en individueel niveau. Bovendien toont het mogelijk aan dat de gevonden verbanden tussen depressie, zelfwaarde of identiteit, effecten bevatten die sneller voorkomen dan het tijdsvenster waarbinnen de volgende meting werd afgenomen. Vervolgens is het wellicht een bevestiging van wat Mansueto en collega's (2022) eerder ondervonden dat de gelijktijdige netwerken sterkere connecties bevatten dan de temporele netwerken, wat karakteristiek kan zijn aan netwerken gegenereerd uit participanten in klinische settings.

Een beperking in de gebruikte statistische methode om de data te analyseren met behulp van graphical VAR, is dat de resultaten nog steeds afhankelijk zijn van het lag interval dat gebruikt wordt, ook al worden gelijktijdige netwerken geschat. Als het lag interval korter is dan het natuurlijke tijds kader van de variabelen (sommige dynamieken komen voor binnen dagen of weken eerder dan uren), kunnen betekenisvolle relaties mogelijk niet opgehaald worden en zullen de

gevonden netwerken minder nauwkeurig zijn (Epskamp, Borsboom & Fried, 2018a; Howe, Bosley & Fisher, 2020). Het optimale lag interval is dikwijls onbekend, daarom wordt er meestal gekozen voor een lag interval op basis van praktische redenen, zoals redelijkheid van meetmomenten per dag en duur van de dataverzameling (Epskamp, Borsboom & Fried, 2018a). Verder onderzoek is nodig naar andere tijdsintervallen om na te gaan welke lag interval het meest optimaal is om depressie, identiteit en zelfwaarde te onderzoeken. Daarbovenop kunnen alle voorgaande stappen (standaardiseren, clusteren van items, includeren van gelijktijdige effecten, etc.) voor het schatten van de netwerken leiden tot verscheidene netwerken en dus ook andere adviezen voor de therapeut en patiënt. Een mogelijke implicatie van een lage betrouwbaarheid van de ESM-metingen in de VAR netwerken, kan zijn dat dit leidt tot ontbrekende en spurieuze verbanden (Epskamp, Borsboom & Fried, 2018a). Het bepalen van de betrouwbaarheid van de netwerken vormt momenteel een uitdaging (Bringmann, 2021). Methoden om bijvoorbeeld de accuraatheid van netwerken te kunnen schatten bestaan voor cross-sectionele netwerken maar nog niet voor idiografische netwerken. Bootnet is hiervoor een gebruikelijke manier om de accuraatheid van de netwerken te bepalen (Epskamp, Borsboom & Fried, 2018a), echter kon deze procedure niet toegepast worden op de idiografische data van de huidige masterproef. Daardoor zijn de netwerken wellicht onstabiel en kwetsbaar voor ruis en missing data. Verder onderzoek naar de betrouwbaarheid van de netwerken, zoals procedures om de geloofwaardigheid te evalueren en verbeteren, zijn noodzakelijk (Bringmann, 2021).

Conclusie

In deze masterproef met een multiple case mixed methoden benadering, werden een aantal zaken geconcludeerd met betrekking tot de samenhang van identiteitsbeleving, zelfwaarde en depressieve klachten. Ten eerste werd voor elk individu een uniek netwerk van depressieve klachten, identiteit en zelfwaarde gevonden. Het interpreteren van deze netwerken was echter een uitdaging vanwege verschillende redenen: 1) de variatie binnen de netwerken werd grotendeels afgevlakt door het onvermijdelijk tonen van gemiddelde verbanden; 2) een onvoldoende representatie van de subjectieve context in de netwerken; 3) het ontbreken van de unieke betekenis van de items voor de individuele participanten. Ten tweede werden een aantal thema's geformuleerd die belangrijk leken te zijn in de ervaring van identiteit voor elke participant. Vier thema's werden geïdentificeerd bij de verschillende participanten: *de nood aan spreken over emoties, onbegrip voor ervaren problemen, opkomen voor zichzelf en een laag zelfbeeld hebben*. Deze thema's leken in verband te staan met de coronapandemie, de nood aan ervaring en kennis van ouders, het algemene probleem van gebrek aan (h)erkenning van depressie bij adolescenten en de verwevenheid van een laagzelfbeeld in de adolescentie. Ten derde werd er een integratie gemaakt van de individuele netwerken en de subjectieve verhalen die de jongeren vertelden. Hierdoor werden de netwerken opnieuw meer genuanceerd en tegelijk beter interpreteerbaar.

Deze complexiteit en heterogeniteit in de samenhang van identiteitsbeleving, zelfwaarde en depressieve klachten daagt de huidige onderzoeksbevindingen uit die gebaseerd zijn op groepsverschillen. Tegelijkertijd benadrukt het de

noodzaak van meer idiografisch onderzoek om interventies te personaliseren. Onderzoek naar dit dynamisch verband op individueel niveau is tot op heden beperkt, maar het huidige onderzoek toonde aan dat via een idiografische mixed methode multiple case studie deze samenhang beter te begrijpen is. Er kan bijgevolg geconcludeerd worden dat verder onderzoek in deze zin, gezien de waardevolle theoretische en klinische implicaties, ten zeerste aangewezen is.

Referenties

- Abegaz F., Wit E. (2013). Sparse time series chain graphical models for reconstructing genetic networks. *Biostatistics*, 14, 586–599. <https://doi.org/10.1093/biostatistics/kxt005>
- Adamson, L., Hartman, S., & Lyxell, B. (1999). Adolescent identity--a qualitative approach: self-concept, existential questions and adult contacts. *Scandinavian Journal of Psychology*, 40(1), 21–31. <https://doi.org/10.1111/1467-9450.00094>
- Aldao, A. (2013). The Future of Emotion Regulation Research. *Perspectives on Psychological Science*, 8(2), 155–172. <https://doi.org/10.1177/1745691612459518>
- Allen, J. P., Hauser, S. T., Bell, K., & O'Connor, T. G. (1994). Longitudinal Assessment of Autonomy and Relatedness in Adolescent-Family Interactions as Predictors of Adolescent Ego Development and Self-Esteem. *Child Development*, 65(1), 179–194. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.1994.tb00743.x>
- American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders Fifth Edition (DSM-5)*. Washington, DC: American Psychiatric Association.
- Barlow, D. H., & Nock, M. K. (2009). Why Can't We Be More Idiographic in Our Research? *Perspectives on Psychological Science*, 4(1), 19–21. <https://doi.org/10.1111/j.1745-6924.2009.01088.x>
- Baxter, P., & Jack, S. M. (2015). Qualitative Case Study Methodology: Study Design and Implementation for Novice Researchers. *The qualitative report*. <https://doi.org/10.46743/2160-3715/2008.1573>
- Becht, A. I., Branje, S. J. T., Vollebergh, W. A. M., Maciejewski, D. F., Van Lier, P. A. C., Koot, H. M., Denissen, J. J. A., & Meeus, W. H. J. (2016). Assessment of identity during adolescence using daily diary methods: Measurement invariance across time and sex. *Psychological Assessment*, 28(6), 660–672. <https://doi.org/10.1037/pas0000204>
- Becht, A. I., Nelemans, S. A., Branje, S. J. T., Vollebergh, W. A. M., & Meeus, W. H. J. (2021). Daily Identity Dynamics in Adolescence Shaping Identity in Emerging Adulthood: An 11-Year Longitudinal Study on Continuity in Development. *Journal of Youth and Adolescence*, 50(8), 1616–1633. <https://doi.org/10.1007/s10964-020-01370-3>
- Becht, A. I., Luyckx, K., Nelemans, S. A., Goossens, L., Branje, S. J. T., Vollebergh, W. A. M., & Meeus, W. H. J. (2019). Linking identity and depressive symptoms across adolescence: A multisample longitudinal study testing within-person effects. *Developmental Psychology*, 55(8), 1733–1742. <https://doi.org/10.1037/dev0000742>

- Bennion, L. D., & Adams, G. R. (1986). A Revision of the Extended Version of the Objective Measure of Ego Identity Status: An Identity Instrument for Use with Late Adolescents. *Journal of Adolescent Research, 1* (2), 183–197. <https://doi.org/10.1177/074355488612005>
- Binder, P., Schanche, E., Holgersen, H., Nielsen, G. H., Hjeltnes, A., Stige, S. H., Veseth, M., & Moltu, C. (2016). Why do we need qualitative research on psychological treatments? The case for discovery, reflexivity, critique, receptivity, and evocation. *Scandinavian psychologist, 3*. <https://doi.org/10.15714/scandpsychol.3.e8>
- Birmaher, B., Williamson, D. E., Dahl, R. E., Axelson, D. A., Kaufman, J., Dorn, L. D., & Ryan, N. D. (2004). Clinical Presentation and Course of Depression in Youth: Does Onset in Childhood Differ from Onset in Adolescence? *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry, 43*(1), 63–70. <https://doi.org/10.1097/00004583-200401000-00015>
- Bogaerts, A., Claes, L., Schwartz, S. J., Becht, A. I., Verschueren, M., Gandhi, A., & Luyckx, K. (2018). Identity Structure and Processes in Adolescence: Examining the Directionality of Between- and Within-Person Associations. *Journal of Youth and Adolescence, 48*(5), 891–907. <https://doi.org/10.1007/s10964-018-0931-5>
- Bolger N., Laurenceau J.-P. (2013). Intensive longitudinal methods: An introduction to diary and experience sampling research. New York, NY: Guilford Press.
- Borsboom, D. (2017). A network theory of mental disorders. *World Psychiatry, 16*(1), 5–13. <https://doi.org/10.1002/wps.20375>
- Borsboom, D., & Cramer, A. O. J. (2013). Network analysis: An integrative approach to the structure of psychopathology. *Annual Review of Clinical Psychology, 9*, 91–121. doi: 10.1146/annurev-clinpsy-050212-185608
- Bos, F. M., Blaauw, F., Snippe, E., Van Der Krieke, L., De Jonge, P., & Wichers, M. (2018). Exploring the emotional dynamics of subclinically depressed individuals with and without anhedonia: An experience sampling study. *Journal of Affective Disorders, 228*, 186–193. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2017.12.017>
- Bos, E. H., & Wanders, R. B. K. (2016). Group-Level Symptom Networks in Depression. *JAMA Psychiatry, 73*(4), 411. <https://doi.org/10.1001/jamapsychiatry.2015.3103>
- Bosma, H. A. (1985). Identity development in adolescence. Coping with commitments. s.n.
- Bosma, H. A., Graafsma, T. L. G., Grotevant, H. D. & de Levita, D. J. (Eds.). (1994). Identity and development. London: Sage Publications Inc.

- Bosma, H. A., & Kunnen, E. S. (2001a). Identity and emotion. Development through self-organization. Cambridge: University Press. <https://doi.org/10.1017/CB09780511598425>
- Bosma, H. A., & Kunnen, E. S. (2001b). Determinants and mechanisms in identity development: A review and synthesis. *Developmental Review*, 21, 39–66. <http://dx.doi.org/10.1006/drev.2000.0514>
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Bringmann, L. F. (2021). Person-specific networks in psychopathology: Past, present, and future. *Current Opinion in Psychology*, 41, 59–64. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2021.03.004>
- Bringmann, L. F., Elmer, T., & Eronen, M. I. (2022). Back to Basics: The Importance of Conceptual Clarification in Psychological Science. *Current Directions in Psychological Science*, 31(4), 340–346. <https://doi.org/10.1177/09637214221096485>
- Bringmann L. F., Vissers N., Wichers M., Geschwind N., Kuppens P., Peeters F., Borsboom, D., Tuerlinckx F. (2013). A network approach to psychopathology: New insights into clinical longitudinal data. *PLOS ONE*, 8 (4), <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0096588>
- Buhi E. R., Goodson P., Neilands T. B. (2008). Out of sight, not out of mind: Strategies for handling missing data. *American Journal of Health Behavior*, 32(1). <https://doi.org/10.5993/ajhb.32.1.8>
- Butler, A. C., Hokanson, J. E., & Flynn, H. A. (1994). A comparison of self-esteem lability and low trait self-esteem as vulnerability factors for depression. *Journal of Personality and Social Psychology*, 66, 166–177. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.66.1.166>
- Campbell, J. D. (1990). Self-esteem and clarity of the self-concept. *Journal of Personality and Social Psychology*, 59(3), 538–549. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.59.3.538>
- Carter, M. J. (2017). How Self-Perceptions of Identity Change in Person, Role, and Social Identities Relate to Depression. *Identity*, 17(4), 282–296. <https://doi.org/10.1080/15283488.2017.1379908>
- Cast, A. D., & Welch, B. K. (2015). Emotions and the Self: Depression and Identity Change. *The Sociological Quarterly*, 56(2), 237–266. <https://doi.org/10.1111/tsq.12085>
- Conner, T. S., & Mehl, M. R. (2015). Ambulatory Assessment: Methods for Studying Everyday Life. *Emerging Trends in the Social and Behavioral Sciences*. 1-15. <https://doi.org/10.1002/9781118900772.etrds0010>

- Côté, J. E., & Levine, C. G. (2016). *Identity formation, youth, and development: A simplified approach*. Psychology Press.
- Courvoisier, D. S., Eid, M., & Lischetzke, T. (2012). Compliance to a cell phone-based ecological momentary assessment study: The effect of time and personality characteristics. *Psychological Assessment, 24*(3), 713–720. <https://doi.org/10.1037/a0026733>
- Coyne, J. C., & Whiffen, V. E. (1995). Issues in personality as diathesis for depression: The case of sociotropy-dependency and autonomy-self-criticism. *Psychological Bulletin, 118*, 358–378. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.118.3.358>
- Cramer, A. O. J., & Borsboom, D. (2015). Problems Attract Problems: A Network Perspective on Mental Disorders. *Emerging Trends in the Social and Behavioral Sciences*, 1–15. <https://doi.org/10.1002/9781118900772.etrds0264>
- Cramer, A. O. J., Waldorp, L. J., Van Der Maas, H. L. J., & Borsboom, D. (2010). Comorbidity: A network perspective. *Behavioral and Brain Sciences, 33*(2–3), 137–150. <https://doi.org/10.1017/s0140525x09991567>
- Crocetti, E., Rubini, M., & Meeus, W. (2008). Capturing the dynamics of identity formation in various ethnic groups: Development and validation of a three-dimensional model. *Journal of Adolescence, 31*, 207–222. <http://dx.doi.org/10.1016/j.adolescence.2007.09.002>
- Di Blas, L., Borella, M., & Ferrante, D. (2021). Short-term effects of fluctuations in self-esteem, perceived stress and loneliness in depressive states. *Psihologijske teme, 30*(1), 99–114. <https://doi.org/10.31820/pt.30.1.5>
- Dunn, V., & Goodyer, I. M. (2006). Longitudinal investigation into childhood-and adolescence-onset depression: Psychiatric outcome in early adulthood. *British Journal of Psychiatry, 188*(3), 216–222. <https://doi.org/10.1192/bjp.188.3.216>
- Durbin, C. E., & Hicks, B. M. (2014). Personality and psychopathology: A stagnant field in need of development. *European Journal of Personality, 28*, 362–386. <http://dx.doi.org/10.10s02/per.1962>
- Epskamp, S. (2022) *graphicalVAR: Graphical VAR for Experience Sampling Data*. Gehaald uit: <https://CRAN.R-project.org/package=graphicalVAR>.
- Epskamp, S., Borsboom, D. & Fried, E.I. (2018a). Estimating psychological networks and their accuracy: A tutorial paper. *Behavior Research Methods* 50(1), 195–212. <https://doi.org/10.3758/s13428-017-0862-1>
- Epskamp, S., Van Borkulo, C. D., Van Der Veen, D. C., Servaas, M. N., Isvoranu, A., Riese, H., & Cramer, A. O. J. (2018b). Personalized Network Modeling in Psychopathology: The Importance of Contemporaneous and Temporal Connections. *Clinical psychological science, 6*(3), 416–427. <https://doi.org/10.1177/2167702617744325>

- Epskamp, S., Waldorp, L. J., Mottus, R., Borsboom, D. (2018c). The Gaussian Graphical Model in Cross-Sectional and Time-Series Data, *Multivariate Behavioral Research*, 53(4), 453-480, <https://doi.org/10.1080/00273171.2018.1454823>
- Erikson, E. (1968). Identity: Youth and crisis. Norton.
- Fischer, K. W. (1980). A theory of cognitive development: The control and construction of hierarchies of skills. *Psychological Review*, 87(6), 477-531. <https://doi.org/10.1037/0033-295x.87.6.477>
- Fisher, A. J., Medaglia, J. D., & Jeronimus, B. F. (2018). Lack of group-to-individual generalizability is a threat to human subjects research. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 115(27). <https://doi.org/10.1073/pnas.1711978115>
- Fisher A. J., Reeves J. W., Lawyer G., Medaglia J. D., Rubel J. A. (2017). Exploring the idiographic dynamics of mood and anxiety via network analysis. *Journal of Abnormal Psychology*, 126, 1044-1056. <https://doi.org/10.1037/abn0000311>
- Franssen, A. & Stinckens, N. (2005). Nederlandstalige vertaling van het Client Change Interview van Elliott. Intern document. Centrum voor Clintgericht-experintile Psychotherapie en Counseling, K.U. Leuven.
- Fried, E. I., & Cramer, A. O. J. (2017). Moving Forward: Challenges and Directions for Psychopathological Network Theory and Methodology. *Perspectives on Psychological Science*, 12(6), 999-1020. <https://doi.org/10.1177/1745691617705892>
- Fried, E. I., & Nesse, R. M. (2015). Depression is not a consistent syndrome: An investigation of unique symptom patterns in the STAR*D study. *Journal of Affective Disorders*, 172, 96-102. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2014.10.010>
- Frumkin, M. R., Piccirillo, M. L., Beck, E. D., Grossman, J., & Rodebaugh, T. L. (2021). Feasibility and utility of idiographic models in the clinic: A pilot study. *Psychotherapy Research*, 31(4), 520-534. <https://doi.org/10.1080/10503307.2020.1805133>
- Giddings, L. S., & Grant, B. (2006). Mixed methods research for the novice researcher. *Contemporary Nurse*, 23(1), 3-11. <https://doi.org/10.5172/conu.2006.23.1.3>
- Gouveia, R., & Karapanos, E. (2013). *Footprint tracker*. <https://doi.org/10.1145/2470654.2481405>
- Graham, J. R., & Donaldson, S. I. (1993). Evaluating interventions with differential attrition: The importance of nonresponse mechanisms and use of follow-up data. *Journal of Applied Psychology*, 78(1), 119-128. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.78.1.119>
- Granger C. W. J. (1969). Investigating causal relations by econometric models and cross-spectral methods. *Econometrica*, 37, 424-438. <https://doi.org/10.2307/1912791>

- Gratz, K. L., & Roemer, L. (2004). Multidimensional Assessment of Emotion Regulation and Dysregulation: Development, Factor Structure, and Initial Validation of the Difficulties in Emotion Regulation Scale. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 26(1), 41– 54. <https://doi.org/10.1023/b:joba.0000007455.08539.94>
- Grotevant, H. D., & Cooper, C. R. (1985). Patterns of interaction in family relationships and the development of identity exploration in adolescence. *Child Development*, 56(2), 415– 428. <https://doi.org/10.2307/1129730>
- Grotevant, H. D., & Cooper, C. R. (1998). Individuality and connectedness in adolescent development. Review and prospects for research on identity, relationships, and context. In E. E. A. Skoe & A. L. Von Der Lippe (Eds.), *Personality development in adolescence. A cross national and life span perspective*. London, VK: Routledge.
- Grotevant, H. D., & Cooper, C. R. (1986). Individuation in Family Relationships. *Human Development*, 29(2), 82–100. <https://doi.org/10.1159/000273025>
- Grotevant, H. D., Thorbecke, W., & Meyer, M. L. (1982). An extension of Marcia's Identity Status Interview into the interpersonal domain. *Journal of Youth and Adolescence*, 11(1), 33–47. <https://doi.org/10.1007/bf01537815>
- Guloksuz, S., Pries, L., & Van Os, J. (2017). Application of network methods for understanding mental disorders: pitfalls and promise. *Psychological Medicine*, 47(16), 2743–2752. <https://doi.org/10.1017/s0033291717001350>
- Harter, S. (1999). *The construction of the self: A developmental perspective*. New York, NY: Guilford Press.
- Hamaker, E. L. (2012). Why researchers should think “within-person”: A paradigmatic rationale. In M. R. Mehl & T. S. Conner (Eds.). *Handbook of Research Methods for Studying Daily Life*, 43-61, New York, NY: Guilford.
- Hamaker, E. L., Asparouhov, T., Brose, A., Schmiedek, F., & Muthén, B. (2018). At the Frontiers of Modeling Intensive Longitudinal Data: Dynamic Structural Equation Models for the Affective Measurements from the COGITO Study. *Multivariate Behavioral Research*, 53(6), 820–841. <https://doi.org/10.1080/00273171.2018.1446819>
- Hamaker, E. L., Kuiper, R. M., & Grasman, R. P. (2015). A critique of the cross-lagged panel model. *Psychological Methods*, 20,102–116.<http://dx.doi.org/10.1037/a0038889>
- Hogg, M. A. (2006). Social identity theory. In P. J. Burke (Ed.), *Contemporary social psychological theories* (pp.111–136). Stanford, California: Stanford University Press.
- Howard, K. I., Moras, K., Brill, P., Martinovich, Z., & Lutz, W. (1996). Evaluation of psychotherapy: Efficacy, effectiveness, and patient progress. *American Psychologist*, 51(10), 1059–1064. <https://doi.org/10.1037/0003-066x.51.10.1059>

- Howe, E., Bosley, H. G., & Fisher, A. J. (2020). Idiographic network analysis of discrete mood states prior to treatment. *Counselling and Psychotherapy Research*, 20(3), 470–478. <https://doi.org/10.1002/capr.12295>
- Kaplan, A., & Garner, J. K. (2017). A complex dynamic systems perspective on identity and its development: The dynamic systems model of role identity. *Developmental Psychology*, 53(11), 2036–2051. <https://doi.org/10.1037/dev0000339>
- Kerpelman, J. L., Pittman, J. F., & Lamke, L. K. (1997). Toward a Microprocess Perspective on Adolescent Identity Development. *Journal of Adolescent Research*, 12(3), 325–346. <https://doi.org/10.1177/0743554897123002>
- Keijsers, L. (2016). Parental monitoring and adolescent problem behaviors. *International Journal of Behavioral Development*, 40, 271–281. <http://dx.doi.org/10.1177/0165025415592515>
- Kirtley, O. J., Hiekkaranta, A. P., Kunkels, Y. K., Verhoeven, D., Van Nierop, M., & Myin-Germeys, I. (2019, April 2). The Experience Sampling Method (ESM) Item Repository. Retrieved from osf.io/kg376, DOI 10.17605/OSF.IO/KG376.
- Klimstra, T. A., & Denissen, J. J. A. (2017). A theoretical framework for the associations between identity and psychopathology. *Developmental Psychology*, 53, 2052–2065. <http://dx.doi.org/10.1037/dev0000356>
- Kramer, I., Simons, C. J. P., Hartmann, J. A., Menne-Lothmann, C., Viechtbauer, W., Peeters, F., Schruers, K., Van Bommel, A. L., Myin-Germeys, I., Delespaul, P., Van Os, J., & Wichers, M. (2014). A therapeutic application of the experience sampling method in the treatment of depression: a randomized controlled trial. *World Psychiatry*, 13(1), 68–77. <https://doi.org/10.1002/wps.20090>
- Kroeze, R., Van Der Veen, D. C., Servaas, M. N., Bastiaansen, J. A., Voshaar, R. C. O., Borsboom, D., Ruhé, H. G., Schoevers, R. A., & Riese, H. (2017). Personalized feedback on symptom dynamics of psychopathology: A proof-of-principle study. *Journal for Person-Oriented Research*, 3(1), 1–11. <https://doi.org/10.17505/jpor.2017.01>
- Kroger, J. (2003). Identity development during adolescence. In G. R. Adams & M. D. Berzonsky (Eds.), *Black well handbook of adolescence* (pp. 205–226). Malden, MA: Blackwell.
- Kroger, J. (2004). *Identity In Adolescence*. Taylor & Francis. <https://doi.org/10.4324/9780203346860>
- Kroger, J., & Marcia, J. E. (2011). The identity statuses: Origins and interpretations. In S. J. Schwartz, K. Luyckx, & V. L. Vignoles (Eds.), *Handbook of identity theory and research* (pp. 31–54). New York, NY: Springer.
- Kunnen, S. E. (2012). *A Dynamic Systems Approach to Adolescent Development*. Taylor & Francis.

- Kunnen, S. E., Ruiter, D. N. M. P., Jeronimus, B. F., & van der Gaag, M. A. E. (Eds.) (2019). *Psychosocial Development in Adolescence: Insights from the Dynamic Systems Approach* (1ste editie). Routledge.
<https://doi.org/10.1192/bjp.112.483.211-a>
- Larson, R., & Ham, M. (1993). Stress and "storm and stress" in early adolescence: The relationship of negative events with dysphoric affect. *Developmental Psychology*, *29*(1), 130–140. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.29.1.130>
- Larson, R., & Richards, M. H. (1991). Daily companionship in late childhood and early adolescence: Changing developmental contexts. *Child Development*, *62*, 284–300. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.1991.tb01531.x>
- Leaf, P. J., Alegria, M., Cohen, P., Goodman, S. H., Horwitz, S. M., Hoven, C. W., Narrow, W. E., VadenKiernan, M., & Regier, D. A. (1996). Mental Health Service Use in the Community and Schools: Results from the Four-Community MECA Study. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, *35*(7), 889–897.
<https://doi.org/10.1097/00004583-199607000-00014>
- Lerner, R. M. (2016). Complexity Embraced and Complexity Reduced: A Tale of Two Approaches to Human Development. *Human Development*, *59*(4), 242–249. <https://doi.org/10.1159/000452113>
- Lerner, R. M., & Lerner, J. V. (2018). An idiographic approach to adolescent research: Theory, method, and application 1. In *Reframing adolescent research* (pp. 25-38). Routledge.
- Levitt, H. M., Pomerville, A., & Surace, F. I. (2016). A qualitative meta-analysis examining clients' experiences of psychotherapy: A new agenda. *Psychological Bulletin*, *142*(8), 801–830. <https://doi.org/10.1037/bul0000057>
- Lichtwarck-Aschoff, A., van Geert, P., Bosma, H., & Kunnen, S. (2008). Time and identity: A framework for research and theory formation. *Developmental Review*, *28*, 370–400. <https://doi.org/10.1016/j.dr.2008.04.001>
- Lin, Y. T., Yu, H. T., & Hsu, W. Y. (2021). The day-to-day relationship between self-esteem and depressive mood in Chinese culture. *Personality and Individual Differences*, *177*, 110808. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2021.110808>
- Lischetzke, T. (2014). Daily diary methodology. In *Springer eBooks* (pp. 1413-1419). https://doi.org/10.1007/978-94-007-0753-5_657
- Luyckx, K., Goossens, L., & Soenens, B. (2006). A developmental contextual perspective on identity construction in emerging adulthood: Change dynamics in commitment formation and commitment evaluation. *Developmental Psychology*, *42*, 366- 380. <http://dx.doi.org/10.1037/0012-1649.42.2.366>

- Luyckx, K., Klimstra, T. A., Duriez, B., Van Petegem, S., & Beyers, W. (2013). Personal identity processes from adolescence through the late20s: Age trends, functionality, and depressive symptoms. *Social Development, 22*,701–721.<http://dx.doi.org/10.1111/sode.12027>
- Maciejewski, D. F., Van Lier, P. A. C., Branje, S. J. T., Meeus, W. H. J., & Koot, H. M. (2015). A 5-Year Longitudinal Study on Mood Variability Across Adolescence Using Daily Diaries. *Child Development, 86*(6), 1908–1921. <https://doi.org/10.1111/cdev.12420>
- Malterud, K. (2001). Qualitative research: standards, challenges, and guidelines. *The Lancet, 358*(9280), 483–488. [https://doi.org/10.1016/s0140-6736\(01\)05627-6](https://doi.org/10.1016/s0140-6736(01)05627-6)
- Mansueto, A. C., Wiers, R. W., Van Weert, J. C., Schouten, B. C., & Epskamp, S. (2022). Investigating the feasibility of idiographic network models. *Psychological Methods*. <https://doi.org/10.1037/met0000466>
- Marcia, J. E. (1966). Development and validation of ego-identity status. *Journal of Personality and Social Psychology, 3*(5), 551–558. <https://doi.org/10.1037/h0023281>
- Marcia, J.E. (1993). The status of the statuses: Research review. In: Marcia, J.E., Waterman, A.S.,Matteson, D.R., Archer, S.L., Orlofsky, J.L.(Eds.), *Ego identity. A handbook for psychosocial research* (pp. 22–41). New York: Springer Verlag.
- Maxwell, J. A., & Levitt, H. M. (2023). How qualitative methods advance the study of causation in psychotherapy research. *Psychotherapy Research, 1*–12. <https://doi.org/10.1080/10503307.2023.2181112>
- McCall, G. J., & Simmons, J. L. (1978). *Identities and interactions: An examination of human associations in everyday life* (revised ed.). The Free Press.
- McLean, D. C., Nakamura, J., & Csikszentmihalyi, M. (2017). Explaining system missing: missing data and experience sampling method. *Social Psychological and Personality Science, 8*(4), 434–441. <https://doi.org/10.1177/1948550617708015>
- Midgley, N., Ansaldo, F., Parkinson, S., Holmes, J., Stapley, E., & Target, M. (2011). *Experience of therapy interview* (Young Person and Parent Versions). London: Anna Freud Centre
- Midgley N., Ansaldo F., Parkinson S., Holmes J., Stapley E., Target M. (2011). *Thinking Back About Therapy Interview* (Young Person and Parent Versions). London: Anna Freud Centre.
- Molenaar, P. C., & Campbell, C. G. (2009). The New Person-Specific Paradigm in Psychology. *Current Directions in Psychological Science, 18*(2), 112–117. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8721.2009.01619.x>

- Monrad, M. (2013). On a scale of one to five, who are you? Mixed methods in identity research. *Acta Sociologica*, 56(4), 347–360. <https://doi.org/10.1177/0001699313481368>
- Mortelmans, D. (2013). *Handboek kwalitatieve onderzoeksmethoden*, p351-352.
- Mullarkey, M. C., Marchetti, I., & Beevers, C. G. (2018). Using Network Analysis to Identify Central Symptoms of Adolescent Depression. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 48(4), 656–668. <https://doi.org/10.1080/15374416.2018.1437735>
- Myin-Germeys, I., Kasanova, Z., Vaessen, T., Vachon, H., Kirtley, O., Viechtbauer, W., & Reininghaus, U. (2018). Experience sampling methodology in mental health research: new insights and technical developments. *World Psychiatry*, 17(2), 123–132. <https://doi.org/10.1002/wps.20513>
- Myin-Germeys, I., Oorschot, M., Collip, D., Lataster, J., Delespaul, P., & Van Os, J. (2009). Experience sampling research in psychopathology: opening the black box of daily life. *Psychological Medicine*, 39(9), 1533–1547. <https://doi.org/10.1017/s0033291708004947>
- Neff, K. D., & McGehee, P. (2010). Self-compassion and Psychological Resilience Among Adolescents and Young Adults. *Self and Identity*, 9(3), 225–240. <https://doi.org/10.1080/15298860902979307>
- NVivo qualitative data analysis (14) [Software]. Geraadpleegd van <http://www.qsrinternational.com/nvivo/nvivo-products>
- Oorschot, M., Lataster, T., Thewissen, V., Bentall, R. P., Delespaul, P., & Myin-Germeys, I. (2012). Temporal dynamics of visual and auditory hallucinations in psychosis. *Schizophrenia Research*, 140(1–3), 77–82. <https://doi.org/10.1016/j.schres.2012.06.010>
- Philips, B., Werbart, A., & Schubert, J. (2005). Private theories and psychotherapeutic technique. *Psychoanalytic Psychotherapy*, 19, 48–70.
- Piccirillo, M. L., & Rodebaugh, T. L. (2019). Foundations of idiographic methods in psychology and applications for psychotherapy. *Clinical Psychology Review*, 71, 90–100. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2019.01.002>
- Ponterotto, J. G. (2005). Qualitative research in counseling psychology: A primer on research paradigms and philosophy of science. *Journal of Counseling Psychology*, 52(2), 126–136. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.52.2.126>
- Quayle, M., & Moore, E. (1998). Evaluating the impact of structured groupwork with men in a high security hospital. *Criminal Behaviour and Mental Health*, 8(5), 77–91. <https://doi.org/10.1002/cbm.286>

- Raskin, P. M. (1984). Procedures in research on identity status: some notes on method. *Psychological Reports*, 54, 719–730.
<https://doi.org/10.2466/pr0.1984.54.3.719>
- Rens, E., Smith, P., Nicaise, P., Lorant, V., & Van den Broeck, K. (2021). Mental Distress and Its Contributing Factors Among Young People During the First Wave of COVID-19: A Belgian Survey Study. *Frontiers in Psychiatry*, 12.
<https://doi.org/10.3389/fpsy.2021.575553>
- Rice, F., Riglin, L., Lomax, T., Souter, E., Potter, R., Smith, D., Thapar, A., & Thapar, A. (2019). Adolescent and adult differences in major depression symptom profiles. *Journal of Affective Disorders*, 243, 175–181.
<https://doi.org/10.1016/j.jad.2018.09.015>
- Robinaugh, D. J., Brown, M. L., Losiewicz, O. M., Jones, P. J., Marques, L., & Baker, A. L. (2020). Towards a precision psychiatry approach to anxiety disorders with ecological momentary assessment: the example of panic disorder. *General psychiatry*, 33(1), e100161. <https://doi.org/10.1136/gpsych-2019-100161>
- Robins, R. W., & Trzesniewski, K. H. (2005). Self-Esteem Development Across the Lifespan. *Current Directions in Psychological Science*, 14(3), 158–162. <https://doi.org/10.1111/j.09637214.2005.00353.x>
- Roeser, R. W., Peck, S. C., & Nasir, N. (2006). Self and identity processes in school motivation, learning, and achievement. In P.A. Alexander & P. H. Winne (Eds.), *Handbook of educational psychology* (pp. 391–424). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Rothman A. J., Levina E., Zhu J. (2010). Sparse multivariate regression with covariance estimation. *Journal of Computational and Graphical Statistics*, 19, 947–962. <https://doi.org/10.1198/jcgs.2010.09188>
- Salk, R. H., Petersen, J. L., Abramson, L. Y., & Hyde, J. S. (2016). The contemporary face of gender differences and similarities in depression throughout adolescence: Development and chronicity. *Journal Affective Disorders*, 205, 28–35.
<https://doi.org/10.1016/j.jad.2016.03.071>
- Sandelowski, M. (2011). “Casing” the research case study. *Research in Nursing & Health*, 34(2), 153–159.
<https://doi.org/10.1002/nur.20421>
- Sandelowski, M. (1996). One is the liveliest number: The case orientation of qualitative research. *Research in Nursing & Health*, 19(6), 525–529. [https://doi.org/10.1002/\(sici\)1098-240x\(199612\)19:6](https://doi.org/10.1002/(sici)1098-240x(199612)19:6)
- Sarkar, D. (2023). *Lattice: Trellis Graphics for R*. Gehaald uit: <https://CRAN.R-project.org/package=lattice>

- Schwartz, B. (2000). Self-determination: The tyranny of freedom. *American Psychologist*, 55(1), 79– 88.
<https://doi.org/10.1037/0003-066X.55.1.79>
- Schwartz, S. J. (2001). The Evolution of Eriksonian and, Neo-Eriksonian Identity Theory and Research: A Review and Integration. *Identity*, 1(1), 7–58. <https://doi.org/10.1207/s1532706xschwartz>
- Schwartz, S. J., Klimstra, T. A., Luyckx, K., Hale, W. W., Frijns, T., Oosterwegel, A., Van Lier, P. A. C., Koot, H. M., & Meeus, W. H. J. (2011). Daily Dynamics of Personal Identity and Self–Concept Clarity. *European Journal of Personality*, 25(5), 373–385. <https://doi.org/10.1002/per.798>
- Silk, J. S., Steinberg, L., & Morris, A. S. (2003). Adolescents' Emotion Regulation in Daily Life: Links to Depressive Symptoms and Problem Behavior. *Child Development*, 74(6), 1869–1880. <https://doi.org/10.1046/j.1467-8624.2003.00643.x>
- Silvia, P. J., Kwapil, T. R., Eddington, K. M., & Brown, L. R. (2013). Missed Beeps and Missing Data. *Social Science Computer Review*, 31(4), 471–481. <https://doi.org/10.1177/0894439313479902>
- Sinha, R. R., & Krueger, J. (1998). Idiographic Self-Evaluation and Bias. *Journal of Research in Personality*, 32(2), 131–155.
<https://doi.org/10.1006/jrpe.1997.2211>
- Smith, L. P. (1931). *Afterthoughts*. London: Constable.
- Steiger, A. E., Allemand, M., Robins, R. W., & Fend, H. A. (2014). Low and decreasing self-esteem during adolescence predict adult depression two decades later. *Journal of Personality and Social Psychology*, 106, 325–338.
<https://doi.org/10.1037/a0035133>
- Steinberg, L. (2008). A social neuroscience perspective on adolescent risk-taking. *Developmental Review*, 28(1), 78–106.
<https://doi.org/10.1016/j.dr.2007.08.002>
- Stephen, J., Fraser, E., & Marcia, J. E. (1992). Moratorium-achievement (Mama) cycles in lifespan identity development: value orientations and reasoning system correlates. *Journal of Adolescence*, 15, 283–300. [https://doi.org/10.1016/0140-1971\(92\)90031-y](https://doi.org/10.1016/0140-1971(92)90031-y)
- Stiles, W. B. (1993). Quality control in qualitative research. *Clinical Psychology Review*, 13(6), 593–618.
[https://doi.org/10.1016/0272-7358\(93\)90048-q](https://doi.org/10.1016/0272-7358(93)90048-q)
- TEJO - Therapeuten voor Jongeren. (2020, 21 november). Missie & Visie van TEJO (Therapeuten voor Jongeren). TEJO.
 Geraadpleegd op 7 mei 2022, van <https://tejo.be/over-tejo/missie-visie/>

- Thapar, A., Collishaw, S., Pine, D. S., & Thapar, A. K. (2012). Depression in adolescence. *The Lancet*, *379*(9820), 1056–1067.
[https://doi.org/10.1016/s0140-6736\(11\)60871-4](https://doi.org/10.1016/s0140-6736(11)60871-4)
- Thelen, E. (1992). Development as a Dynamic System. *Current Directions in Psychological Science*, *1*(6), 189–193.
<https://doi.org/10.1111/1467-8721.ep10770402>
- Thewissen, V., Bentall, R. P., Lecomte, T., Van Os, J., & Myin-Germeys, I. (2008). Fluctuations in self-esteem and paranoia in the context of daily life. *Journal of Abnormal Psychology*, *117*(1), 143–153. <https://doi.org/10.1037/0021-843x.117.1.143>
- van der Krieke, L., Emerencia, A. C., Bos, E. H., Rosmalen, J. G., Riese, H., Aiello, M., Sytma, S., de Jonge, P. (2015). Ecological momentary assessments and automated time series analysis to promote tailored health care: A proof-of-principle study. *JMIR Research Protocols*, *4* (3). doi:10.2196/resprot.4000
- Van Dijk, M. P. A., Branje, S., Keijsers, L., Hawk, S. T., Hale III, W. W., & Meeus, W. (2020). Helderheid van zelfbeeld, communicatie met ouders en internaliserende problemen in de adolescentie. *Kind en adolescent*, *4*(2), 205–228.
<https://doi.org/10.1007/s12453-020-00238-4>
- Van Hoof, A. (1999). The identity status field re-reviewed: An update of unresolved and neglected issues with a view on some alternative approaches. *Developmental Review*, *19*, 497–556. <https://doi.org/10.1006/drev.1999.0484>
- van Roekel, E., Keijsers, L., & Chung, J. M. (2019). A Review of Current Ambulatory Assessment Studies in Adolescent Samples and Practical Recommendations. *Journal of Research on Adolescence*, *29*(3), 560–577.
<https://doi.org/10.1111/jora.12471>
- Vignoles, V. L., Schwartz, S. J., & Luyckx, K. (2011). Introduction: Toward an integrative view of identity. In S. J. Schwartz, K. Luyckx, & V. L. Vignoles (Eds.), *Handbook of identity theory and research* (pp.1–27). New York, NY: Springer-Verlag.
http://dx.doi.org/10.1007/978-1-4419-7988-9_1
- Von Klipstein, L., Riese, H., Van Der Veen, D. C., Servaas, M. N., & Schoevers, R. A. (2020). Using person-specific networks in psychotherapy: challenges, limitations, and how we could use them anyway. *BMC Medicine*, *18*(1).
<https://doi.org/10.1186/s12916-020-01818-0>
- Wade, M., Prime, H., & Browne, D. T. (2020). Why we need longitudinal mental health research with children and youth during (and after) the COVID-19 pandemic. *Psychiatry Research*, *290*, 113143. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2020.113143>

Wante, L., Braet, C., Bögels, S., & Roelofs, J. (in press). *SCID-5 Junior. Gestructureerd klinisch interview voor DSM-5 stoornissen bij kinderen en adolescenten*. Amsterdam: Boom.

Westen D. *Clinical Diagnostic Interview*. Emory University; 2004. Unpublished Manual, www.psychsystems.net

Wild, B., Eichler, M., Friederich, H.-C., Hartmann, M., Zipfel, S., Herzog, W. (2010). A graphical vector autoregressive modelling approach to the analysis of electronic diary data. *BMC Medical Research Methodology*, 10, 28. <https://doi.org/10.1186/1471-2288-10-28>

Adolescent mental health. (2021, 17 november). World Health Organisation. Geraadpleegd op 22 mei 2022, van <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/adolescent-mental-health>

Bijlage 1

Tabel 10.

Beschrijvende statistieken.

	Jan	Ella	Sam	Kobe
Depressieklachten				
Satisfied.with.looks M (SD)	3.77 (.86)	4.13 (1.98)	3.08 (.96)	3.39 (1.18)
Worrying M (SD)	4.36 (2.00)	3.50 (2.11)	3.37 (1.34)	2.32 (1.01)
Fatigue M (SD)	3.71 (1.10)	4.54 (1.70)	3.13 (1.00)	3.41 (1.63)
Sad M (SD)	3.69 (1.55)	5.53 (1.87)	2.36 (0.90)	2.15 (0.57)
Identiteit				
Be.myself M (SD)	3.63 (1.33)	5.64 (1.08)	5.24 (1.47)	5.25 (0.93)
Zelfwaarde				
Like.myself M (SD)	3.12 (0.92)	2.28 (1.33)	2.43 (0.70)	3.03 (0.89)
Ashamed M (SD)	3.94 (1.13)	3.20 (1.72)	2.55 (0.81)	2.95 (1.04)

Noot. M = gemiddelde; SD = standaarddeviatie.

Bijlage 2

Statistische analyse: graphicalVAR

De analyse van de kwantitatieve data gebeurde aan de hand van het statistisch programma RStudio, Versie 4.2.2, met behulp van het R package graphicalVAR (Versie 0.3) (Epskamp, 2022). Er werd gekozen voor graphicalVAR om exploratief op casusniveau netwerken te kunnen genereren. GraphicalVAR is een methode om herhaalde metingen van één of meerdere participanten te modelleren, door middel van multilevel vector autoregressieve (VAR) modellen. Het graphicalVAR package schat 2500 verschillende modellen. Elk model schat hoe goed elke variabele de gemeten variabelen op het volgende tijdstip voorspellen (Borsboom & Cramer, 2013). Een standaard statistische assumptie wordt echter geschonden in tijdreeks data-analyse, namelijk opeenvolgende antwoorden zijn waarschijnlijk niet onafhankelijk. Een minimale methode om met deze schending van onafhankelijkheid om te gaan is het lag-1 VAR model (Van der Krieke et al., 2015). In dit model wordt een variabele binnen een meetmoment voorspeld door dezelfde variabele van het voorgaande meetmoment (autoregressieve effecten) en door alle andere variabelen in het volgende meetmoment (cross-lagged effecten). Deze autoregressieve en cross-lagged effecten kunnen geschat en gevisualiseerd worden in een netwerk (Bringmann et al., 2013). In dit netwerk worden de gemeten variabelen gerepresenteerd als *nodes* ofwel knooppunten. Als een variabele een andere variabele voorspelt in het volgend meetmoment, toont het model een pijl van het ene knooppunt naar het andere. Dit noemen we een temporeel netwerk. Temporele voorspelling wordt ook *Granger Causality* genoemd (Granger, 1969). Dergelijke voorspelling kan een indicatie zijn van causaliteit, waarbij de voorwaarde is dat de oorzaak voorafgaat aan het effect. Verder kan met VAR ook de residuen van de temporele VAR modellen gecorreleerd zijn in hetzelfde meetmoment, die niet kunnen verklaard worden door temporele effecten. Dergelijke correlaties kunnen gebruikt worden om een netwerk van partiële correlaties te berekenen (Wild et al., 2010). In dit netwerk zullen de verbindingen tussen de knooppunten niet bestaan uit pijlen, maar uit lijnen. Deze verbindingen tonen aan dat er een partiële correlatie tussen twee variabele bestaat, nadat er gecontroleerd is voor temporele effecten en andere variabelen in hetzelfde meetmoment. Dit netwerk noemen we een gelijktijdig netwerk. (Epskamp, Waldorp, Möttus, & Borsboom, 2018c; Fisher, Reeves, Lawyer, Medaglia, & Rubel, 2017). Het modelleren van gelijktijdige effecten van een VAR model door het gebruik van een partieel correlatie netwerk is wat 'graphical VAR' wordt genoemd (Wild et al., 2010). Per subject wordt er een GVAR-model geschat om de subject-specifieke schattingen voor de temporele en de gelijktijdige netwerken te verkrijgen (Epskamp et al., 2018c).

Om met het probleem van een kleine dataset om te gaan, gebruikt graphicalVAR LASSO (least absolute shrinkage and selection operator; Epskamp, Borsboom & Fried, 2018a) gekoppeld met extended Bayesian information criterion (EBIC) om de optimale parameters te kiezen. Deze schattingsprocedure is verder beschreven en uitgewerkt door Rothman, Levina en Zhu (2010) en Abegaz en Wit (2013).

Bijlage 3

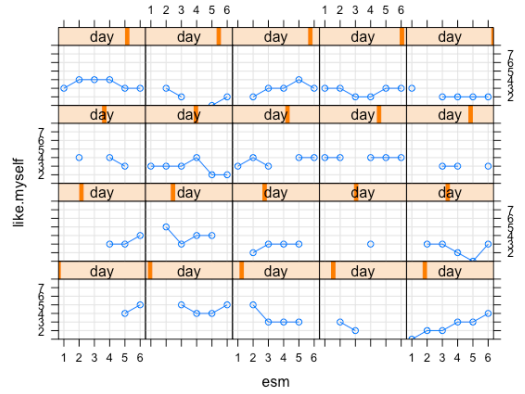
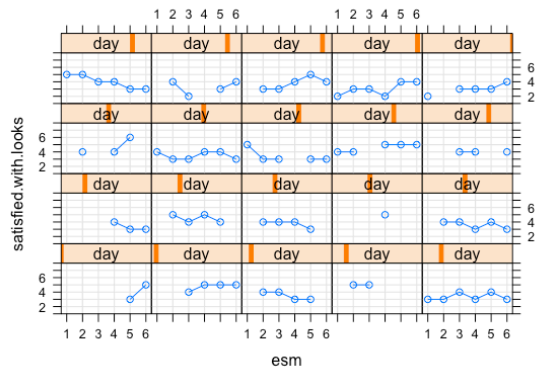
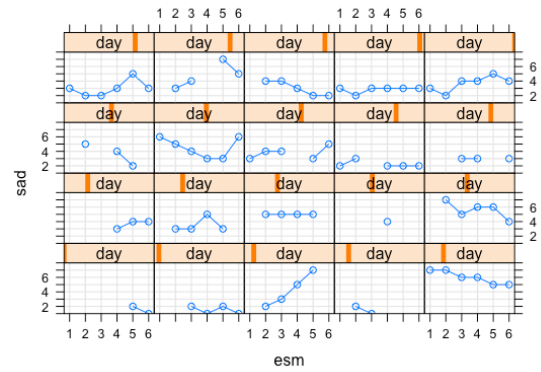
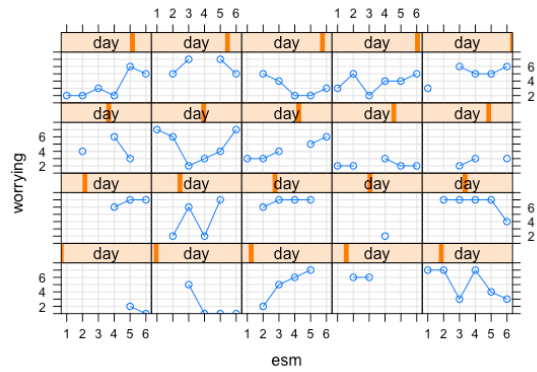
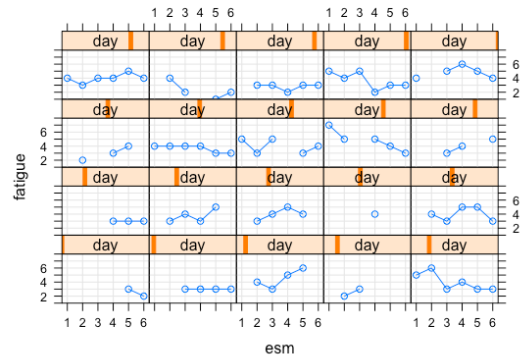
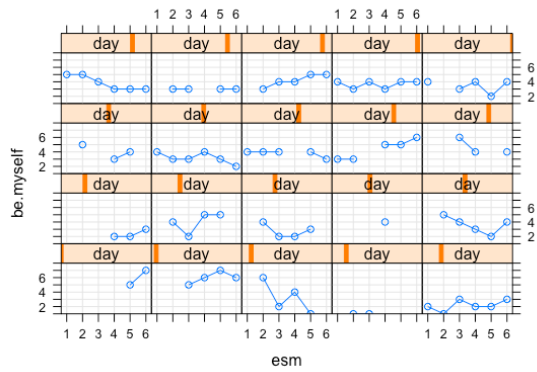
In functie van de reflexiviteit (Malterud, 2001) werd steeds getracht zo bewust mogelijk proberen om te gaan met mijn onderliggende voorkeuren en gedachten, en er zo open mogelijk over te rapporteren. Om de invloed van mijn eigen geschiedenis te proberen kaderen, werd gekozen een kritische reflectie door te voeren. Ten eerste zorgde een vroege interesse als adolescent in psychologie een zekere betrokkenheid met het onderwerp. Ik kocht mijn eerste psychologieboek toen ik zestien jaar was, niet toevallig 'psychologie in de adolescentie'. Mijn eigen vragen rond mijn identiteit die toen speelden, zullen een zekere invloed gehad hebben op het analyseren van de data: bepaalde thema's leken meer vertrouwd of herkenbaar. Bovendien heeft de genoten opleiding de visie onderliggend aan deze studie duidelijk beïnvloed door de interesse in vakken waar de unieke subjectieve ervaring van de mens werd benadrukt zoals 'Herstelsgerichte psychiatrie'. De keuze voor psychoanalyse daaropvolgend en recente stage-ervaringen hebben een waardevolle bijdrage geleverd in het vormen van een kritische blik en een focus op de subjectiviteit van de mens. Mijn persoonlijke interesse in identiteit en zelfwaarde gaven mede aanleiding tot het onderzoeksonderwerp.

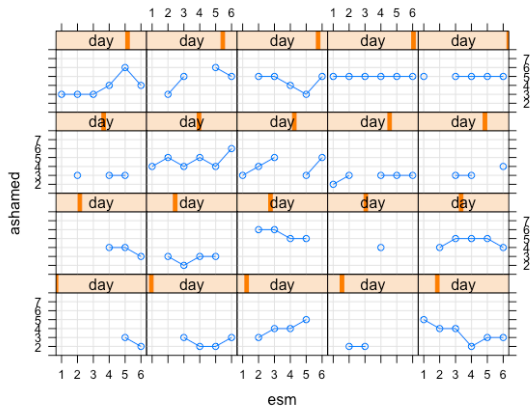
Omdat een idiografische visie gehanteerd werd, was het belangrijk dicht bij de woorden van de participanten te blijven en telkens het case-niveau te benadrukken. Er was een naïeve hoop op een duidelijke individuele evolutie en samenhang tussen deze concepten. Deze hoop werd door de resultaten genuanceerd, aangezien geen enkele participant een verband tussen alle drie concepten vertoonde. Bepaalde onderwerpen in de interviews grepen ook mijn persoonlijke aandacht extra aan, waaronder: ouders die geen begrip hebben, een hechte vriendengroep hebben en emoties kunnen loslaten mede door mijn eigen geschiedenis en verhalen van leeftijdsgenoten tijdens de adolescentie. Bovendien zijn de thema's 'non-binariteit' en 'geloof' momenteel zeer actief in de media, waardoor deze ook een invloed zullen gehad hebben op het coderen van betekenseenheden die hiermee te maken hebben.

Desondanks een voorkeur voor een constructivistische benadering, werd een duidelijke invloed ervaren vanuit de nadruk op generalisatie doorheen de opleiding. Dit leidde tot (post)positivistische assumpties die bijvoorbeeld het doel van het onderzoek konden uitdagen. Zo werden vragen gesteld bij het nut van de resultaten zonder mogelijkheid tot generalisatie. Verder beïnvloedde dergelijke assumpties het uitschrijven van de resultaten, waarbij in eerste instantie direct een vergelijking over de participanten werd gemaakt. Het bespreken van twijfels en ideeën met de promotor tijdens het analyseren van de data, maakte mij meer bewust van deze onderliggende assumpties.

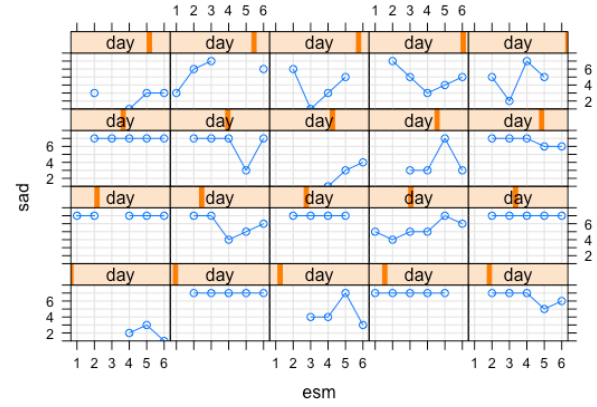
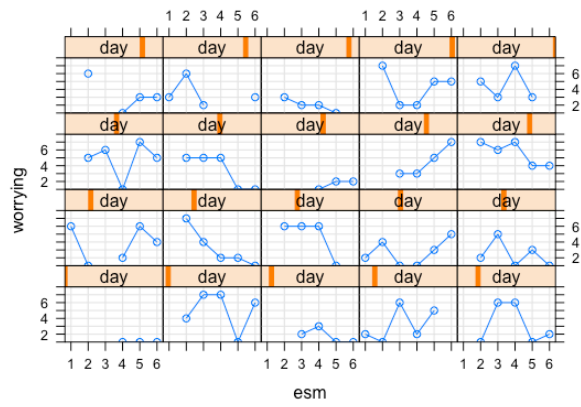
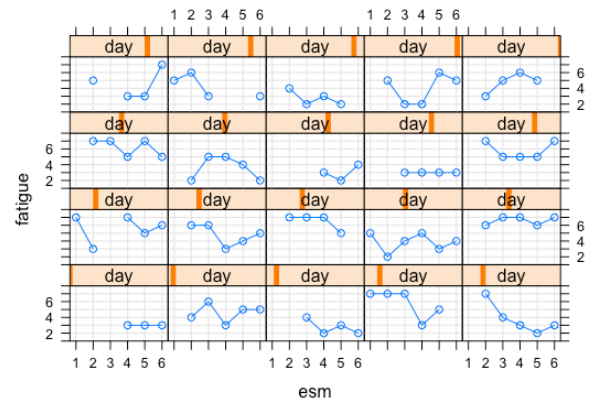
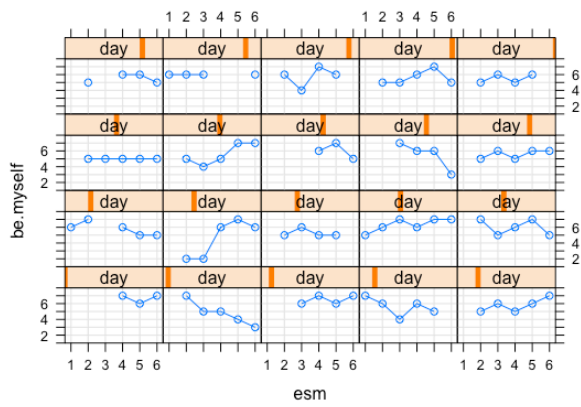
Bijlage 4

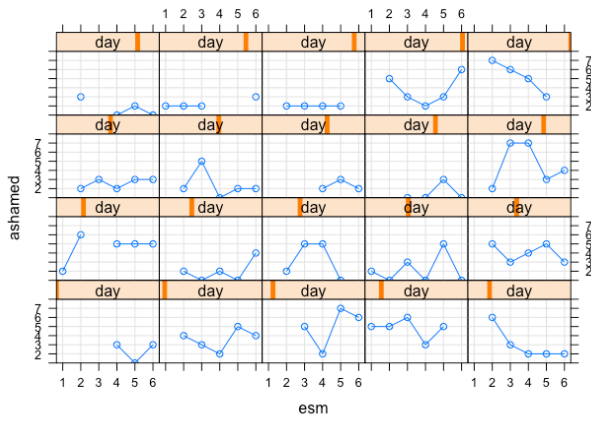
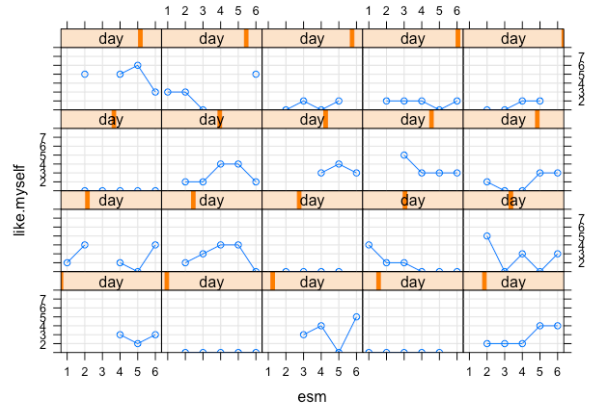
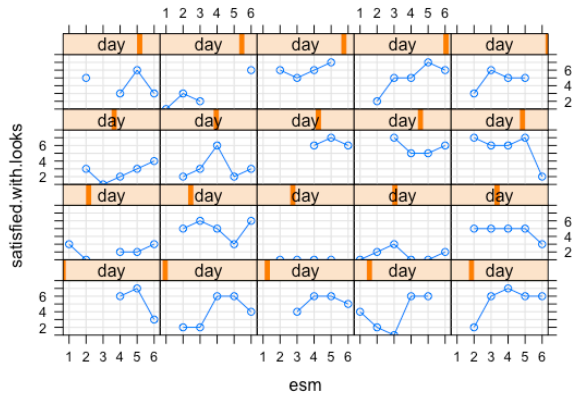
Fluctuaties per dag van Jan

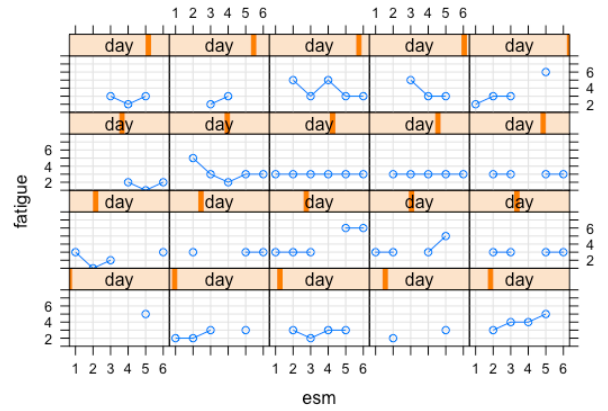
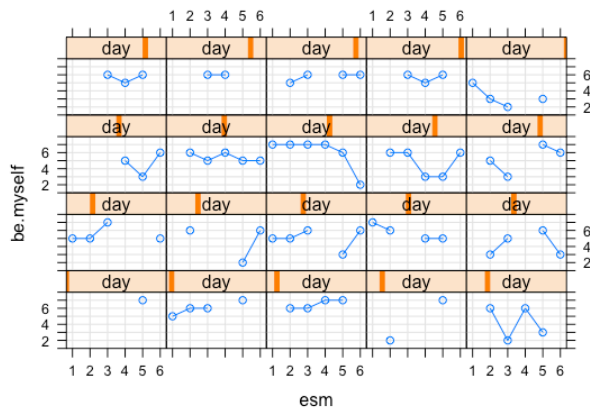

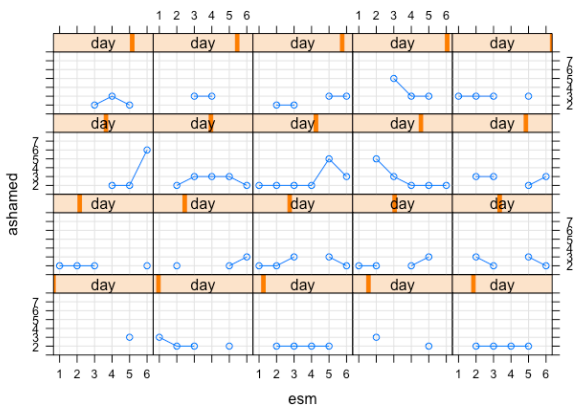
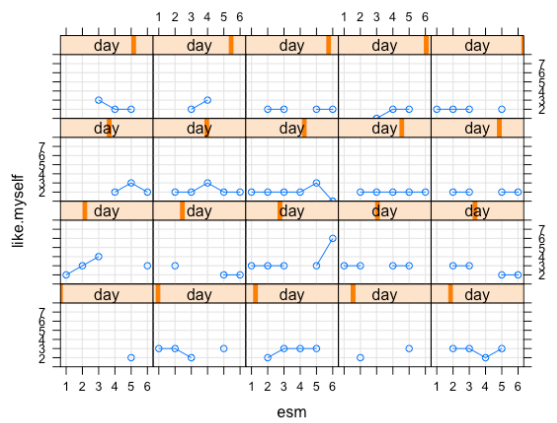
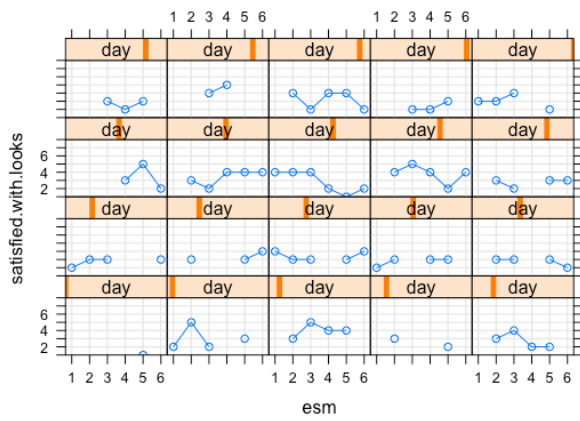
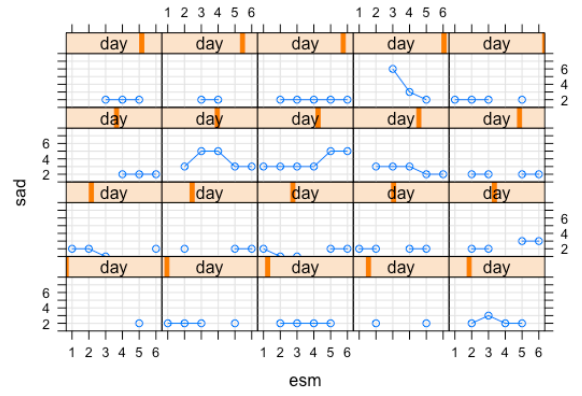
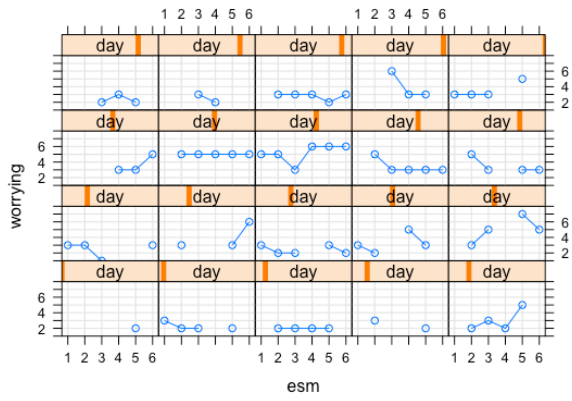
Fluctuaties per dag van Ella

Fluctuaties per dag van Sam

Fluctuaties per dag van Kobe

